FESTA MAJOR

Sant Hilari Sacalm

27 - 30
AGOST
2020

"En Jaumet del flabiol a la Festa Major" d' Emma Puigví Costa

Font Vella
El Agua de tu Vida

FONT D'OR
Sant Hilari Sacalm (Girona)
AIGUA MINERAL NATURAL

Ricard Moragas i Fills, S.A.

MASÓ
PASTISSER

bp
Estació Servei Sant Hilari
Ultimate
Ps Font del Cirerer, 43
Tel.: 972 872 030 - Fax: 972 868 168
17403 Sant Hilari Sacalm (Girona)

Diputació de Girona

Font Vella
Hotel Balneari
Sant Hilari Sacalm • Girona
★★★★

TALLER NOU SANT HILARI, S.L.
Carretera Villavecchia, 61
17403 Sant Hilari Sacalm
Tel. 972869188 tallernou@gmail.com

INSTAL·LACIONS
J. PALLAROLS
- Electricitat - Aigua - Gas - Calefacció
- Aire condicionat - Bombes i regs - Energies renovables
C/ Joan Serras, 9 - Tel. 972 86 81 64 - Fax 972 87 21 74
17403 SANT HILARI SACALM (Girona)
info@jpallarols.com

AlumNET
P. I. Can Patallina, C/ Estany, 24
Malgrat de Mar 08380
Tel.: 93 765 31 51
Mòbil: 615 39 21 45
www.alumnet.cat

Disseny gràfic i maquetació: Vilabsurda Comunicació Ltd. (www.vilabsurda.cat)
Impressió: Gràfiques Montseny
Diposit Legal GI 784-2020

SALUTACIÓ

Il·lustríssim alcalde
Sr. Joan Ramon Veciana

Benvolguts hilariencs i hilarienques,

Ens trobem un any més a les portes de la Festa Major, però de ben segur aquest any no és com els anteriors, i espero que tampoc com els que vindran. La situació a nivell global a causa de la pandèmia del coronavirus afecta directament tots els àmbits de la nostra vida quotidiana, i la Festa Major no n'és una excepció.

El virus ha trastocat tota acció, petita o gran, que fem en la nostra vida diària i ens ha demostrat la feblesa de molts aspectes quotidians que pensàvem que eren segurs i fiables. Al mateix temps ens ha demostrat la necessitat d'apreciar allò que tenim i de cuidar-ho amb tota l'estima possible, perquè és quan ho perdem que ho valorem amb més intensitat.

Hem de lamentar, per sobre de tot, la pèrdua de vides humanes que està suposant aquesta realitat, especialment d'aquella gent més vulnerable, la gent gran. Persones que per a cadascú de nosaltres han estat un referent en moltes etapes de la nostra vida, de les quals hem pres exemple, i ara són la gent més exposada al virus. Molts de nosaltres hem viscut en primera persona la pèrdua d'alguna persona estimada, i vull expressar el més sentit condol a tothom qui ha perdut un ésser proper.

També és important entendre la nostra vulnerabilitat com a espècie. No està clar l'inici del virus, i en aquests moments tampoc és el més important quan parlem de vides humanes, però estic convençut que el desarrelament de l'espècie humana amb la naturalesa no és el millor camí per afrontar els reptes del futur en molts aspectes, no només pensant en la pandèmia. Hem abandonat la relació amb el nostre entorn i ens hem pensat que estàvem per sobre dels fenòmens naturals, i a base de cops ens adonem que no és així, i que faríem bé de retornar a alguns valors de comunió amb el medi.

També hem vist la millor versió de nosaltres mateixos amb la solidaritat que s'ha demostrat amb els altres, sobretot amb la gent gran. Una solidaritat que, probablement, és la millor lliçó d'aquesta situació d'emergència sanitària. El jovent s'ha posat al capdavant d'aquesta tasca, assumint la seva responsabilitat, i és gratificant veure com s'han abocat a ajudar a la gent que més ho necessita.

En podríem treure moltes altres lliçons o reflexions, però totes elles anirien encaminades a intentar que no es repeteixi una vivència que ens està posant a prova i que està deixant a moltes persones amb greus dificultats, econòmiques, socials, sanitàries, etc. Vivim una situació excepcional, que no només ens deixarà un record per sempre, sinó que probablement canviarà aspectes importants de les nostres vides.

Aquest any la Festa Major, com tot el que estem vivint, serà diferent, i desitjo que els propers anys puguem retornar a les activitats que enguany enyorarem i que segur que ens adonarem que apreciem més del què ens pensem.

Una abraçada a tothom, amb el desig que siguem capaços entre tots i totes de sortir d'aquesta situació i encarar-ne d'altres més engrescadores.

CONTINGUT

Salutació pàg. 1

Prego pàg. 3

Fotos FM'19 pàg. 6

Lletres pàg. 8

Història pàg. 20

Confinament pàg. 40

Fotos que fan història pàg. 36

Fotos 2019 - 2020 pàg. 52

Entitats pàg. 61

Ensenyança pàg. 56

Demografia pàg. 88

Guardons pàg. 60

Telèfons d'interès pàg. 89

Col·laboradors pàg. 90

Sant Hilari Sacalm

A càrrec de "Quan les Mares es Desmadren"

Bona tarda a tothom!

Comença la Festa Major i, com cada any, no pensava perdre'm el pregó. Crec que he vist tots els pregons. El que no havia imaginat mai era que jo estaria aquí, donant el tret de sortida a les festes del nostre poble en qualitat de portaveu. Perquè heu de saber que jo només posaré la veu a les veritables pregoneres d'aquest any: les Mares Desmadrades!

I us preguntareu: i per què en Met? Doncs per sort meva puc vanagloriar-me de dir que he estat des del primer dia fins al darrer amb les Mares i potser per veterà, per totes les hores passades amb elles,... o potser per pesat, m'han demanat que sigui jo qui us expliqui la seva història... Bé, la nostra.

Tot va començar l'any 1997 quan una mare, "la Ceci", va pensar que podria estar bé oferir algun tipus d'espectacle als nens de l'escola la setmana de Sant Josep. Recordo que va venir a la Nova (era la botiga de la meva dona, pels més joves que potser no la recorden), ens va dir la seva idea i jo em vaig posar les mans al cap! Però quina bestiesa! Bàsicament li vaig de que NO, que era impossible. Però heu de saber que les dones, sense fer gaire soroll, tenen una xarxa entre elles: col·laboren, s'ajuden, ... I em vaig trobar a casa amb la meva dona convencent-me per tirar endavant aquell projecte. Amb poques esperances que arribés a bon port, vaig trucar la "Ceci" i li vaig dir que per fer una primera trobada no perdíem res, quedaríem a la Granja i a veure què.... Un dijous, després de sopar, vaig baixar a la Granja convençut de trobar una taula amb 4 o 5 mares i que jo els hi explicaria que les coses no són tan fàcils, que la idea era xula però que un espectacle té molta feina darrere i costa molt posar-se sobre un escenari... La meva sorpresa va ser quan vaig entrar a la Granja i no hi havia ningú. Em varen dir: "són a baix". Vaig baixar les escales i quan vaig obrir la porta la sala estava plena de mares, com a mínim n'hi havia 40! En aquell moment vaig tenir una revelació: això serà la bomba!

Recordeu el que us deia de la xarxa que tenen les dones? Allò va funcionar com la millor de les empreses. Estatuts, comissions, tresoreres, presidenta, secretàries,... Tothom sabia la seva feina i tothom la feia. Jo quedava meravellat de veure l'energia d'aquelles mares després de treballar tot el dia, de la feina a casa... Era per treure's el barret.

Cada mare pagava una quota per poder actuar. Amb això es pagarien les despeses que suposa muntar un espectacle com aquest. Assajaven per separat cada grup de mares i els dijous era el dia d'assaig en comú: ens trobàvem tots al teatre i anàvem polint les actuacions.

Tot semblava controlat... però amics, estem parlant de mares, no de professionals. Els nervis que passaven algunes d'elles, el que suposava posar-se sobre un escenari, ... Era quasi com llançar-se al buit però els fills estaven al pati de butaques i això era més potent que totes les pors, mals de panxa, vòmits i cues al lavabo.

Tot i l'objectiu final "l'espectacle" crec que Quan les Mares es Desmadren sempre va ser aquell refugi on les mares desconnectaven de les seves rutines. Deixaven de ser la "mare" per ser la Madonna, la Lady Gaga o en Michael Jackson. A vegades assajaven moltíssim, a vegades s'obria cava i galetes i amb prou feines ballaven una sola vegada. Tot era igual d'important. Les mares estaven connectades més enllà de la relació a nivell escolar: es cuidaven unes a altres. D'alguna manera era el seu espai: sense homes, sense nens, ... Un oasi enmig de la setmana. És veritat que algun home se'ls va colar: jo mateix, algun presentador i fins i tot algun pare es va atrevir a ballar amb elles. També ens van acompanyar sempre en Fogueras i els Jumbert.

L'espectacle de Les Mares Desmadrades va anar agafant nom. A part de la sessió només pels nens, van començar les sessions de diumenge en què venien els familiars. Fins i tot es van arribar a fer dues sessions el diumenge durant molts anys! Venia gent de fora de Sant Hilari a veure-les, TV3 va pujar en diverses ocasions, per què? Doncs perquè era un espectacle ÚNIC a Catalunya!

Suposo que cada mare, cada grup, té les seves anècdotes i records però si jo miro enrere em ve al cap sobretot:

» La Música! Aquesta música amb què hem començat tots i cadascun dels espectacles. Jo crec que no hi ha Mare Desmadrada que no es paralitzi en sentir aquestes notes.

» L'entusiasme barrejat amb por abans d'actuar.

» Solíem brindar amb cava abans d'obrir les cortines, ho vam convertir també en una tradició.

» Les cares d'orgull dels nens i nenes mirant les seves mares.

» L'eufòria desmesurada en acabar l'espectacle. Alguns podreu recordar els crits que se sentien un cop tancades les cortines. Posava la pell de gallina.

» La gràcia que ens va fer tenir un grups de "iaies" que van ballar increïblement bé.

» El típic comentari dels seus fills quan les mares els preguntaven si els havia agradat el seu ball: "m'ha agradat més l'altre grup".

» I el premi a tot l'esforç: el sopar/espectacle que fèiem el divendres després de l'actuació, on comentàvem els errors, els nervis, miràvem fotos i acabàvem ballant totes amb el DJ Fogueras.

Com en tot trajecte vital ens ha passat de tot:

» Una mare va sortir recent operada del cor. Ja vam procurar que fes de princesa, ben fina, ben quieta...però ella hi era: a sobre l'escenari.

» Algunes mares amb càncer feien canviar els horaris de la "quimio" per estar valentes el dia de l'espectacle.

» Una mare amb una criatura molt malalta, poquíssimes hores i molt cansament: treia forces d'on no puc entendre per venir a ballar.

Crec sincerament que van fer alguna cosa molt gran! I estic molt orgullós d'haver-ne format part!

Com en tota història, però, també hi ha hagut pèrdues importants. Ha estat dolorós dir adéu a l'alegria de la Roser Bassó, a la bellesa espectacular de la Dolors Ruiz i a la pedagogia innata de la Sílvia Córdoba.

Quan Les Mares es Desmadren va durar 20 anys. Com tot, té un inici i un final. Durant 20 anys han passat vora 400 mares. No totes actuaven! Hi havia maquilladores, regidores, tramoies, organitzadores, perruqueres, modistes, etc. Hem passat estones bones i no tant bones, farts de riure i discussions.

Podreu entendre que no va ser fàcil tancar aquesta etapa. Tanmateix, la vida és així i com va dir Napoleó: una retirada a temps és una victòria.

Així que, l'any 2017, les mares es preparaven per dir adéu al seu espectacle. Tenien clar que volien fer-ho per la porta gran i així va ser. Van convidar a actuar i a sopar amb elles a les mares d'altres anys i juntes van recordar anècdotes viscudes. I, si em permeteu que us ho expliqui, van homenatjar el personatge més estimat pels nens. Un personatge que sortia cada any. Un tramoia que molestava més que no ajudava: l'Otili. Les mares van utilitzar els diners que els quedava de les actuacions per fer el capgròs de l'Otili i deixar un record de "Quan Les Mares es Desmadren" per la posteritat. A mi, personalment, crec que és una de les coses que m'ha fet més il·lusió en aquesta vida i us ho agraeixo enormement mares.

Amics i amigues, ja sabeu doncs qui som i d'on venim. No som una organització perfecta i no teníem intenció de ser-ho; som un grup heterogeni, de diferents procedències, nivells econòmics, gustos i maneres de fer que hem compartit una il·lusió. Mai haguéssim imaginat fer el pregó! Però és que mai haguéssim imaginat arribar a 20 anys.

Gràcies Ajuntament de Sant Hilari per aquesta oportunitat i gràcies a tots els qui, al llarg d'aquests anys, ens heu ajudat col·laborant o venint-nos a veure. Pensem que Les Mares Desmadrades ja formen part del poble perquè segur que a cada família hi ha algú que, d'una manera o altra, ha estat relacionat amb les mares.

De fet:

hi ha alguna Mare desmadrada al públic????

FM'19

Concurs Literari

ACTA de la reunió dels membres del jurat del **44è Concurs Literari de Narració Curta**, organitzat per la Regidoria de Cultura Popular i Activitats Culturals de l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm, celebrada el dilluns 6 de juliol de 2020 a les 6 de la tarda a la Casa de Cultura.

Les categories i el nombre de participants han estat els següents:

Categoria Infantil	5è i 6è de primària	14 participants
Categoria A	1r cicle d'ESO	14 participants
Categoria B	2n cicle d'ESO	20 participants
Categoria C	Batxillerat	5 participants
Categoria D	Majors de 18	32 participants
Categoria D Local		10 participants
Total obres presentades		95 participants

El Jurat:

Èric Blanco

Laia Casas

Laia Rovira

Arola Anglerill

Alicia Roura

Marta Díez

Neus Bonilla

Imanol Morón

Premiats

I	**Una sorpresa inoblidable**	***Fàtima Maoukil***
A	**El dia que la saludà**	***Irma Masnou Colon***
B	**Pensa-t'ho bé abans de comprar-me**	***Anna Torra Guixeras***
C	**La llum de l'horitzó**	***Estel Carreras Tornés***
D	**El darrer full**	***Jaume Calatayud Ventura***
L	**Venim de lluny**	***Jordi Pallarols i Hortal***

Accèssits

aD	**Les ulleres de la Dolors**	***Gisela Galí Llauradó***
aL	**Anar a caminar**	***Núria Giol Abril***

I

Una sorpresa inoblidable

Fàtima Maoukil

Dia 27 d'agost de 2015, porto esperant 5 anys la resposta de la Greta. I si no li ha agradat el que li he escrit, i si ha pensat que no sóc prou bona per treballar amb ella- va pensar l'Elena mirant per la finestra.

Era el dia del seu aniversari i es preocupava mentre els seus pares i amics l'esperaven al final de les escales amb un pastís d'aniversari.

La Greta des d'Estocolm estava asseguda al seu escriptori acabant d'escriure la carta per a l'Elena on li explicava que estaria encantada de treballar amb ella.

Va acabar d'escriure-la, va posar-la en un sobre, el va tancar, li va posar un segell i la va anar a enviar.

— Ja està! Enviada! Ja no hi haig de pensar més -va dir la Greta–. El carter passa a les 11.30, espero que arribi bé. – va exclamar la Greta.

L'Elena va decidir no pensar en problemes i anar a celebrar el seu aniversari tranquil·la amb els seus amics i familiars.

Quan van ser les 11.30 va passar el carter. Estava molt enfadat, és a dir, que no va agafar les cartes amb gaires ganes i les va tirar a la carreta que estava tan plena com sempre.

— Uf, uf! – Esbufegava en Wilston.

Sí, el carter es deia Wilston, Charles Wilston. Va arrencar la camioneta i, de tan ràpid que anava, li va caure la carta de la Greta i no se'n va adonar!

Van passar mesos i la Greta es va començar a preocupar perquè no tenia resposta. No podia aguantar la tensió, va fer les maletes i l'endemà... Va anar cap a Catalunya, on vivia l'Elena. Va tardar bastant perquè hi va anar en vaixell de vela per no contaminar. Després de dies i dies al mar, per fi va arribar a la costa de Barcelona. Ja tenia la direcció de l'Elena, és a dir, que no li va costar gaire trobar la seva casa. Quan va arribar a la cinquena casa del carrer Miramon... Es va posar davant la porta, va trucar i li va donar una sorpresa a l'Elena. Li va donar la notícia directament. Van parlar de fer juntes algun projecte que canviés el món. Van passar molt de temps treballant en aquell projecte, el van acabar i va donar molt bons resultats. A partir d'aquell dia van començar a treballar juntes més sovint. Gràcies a això el món va començar a canviar. §

A

El dia que la saludà

Irma Masnou Colon

Ahir, com cada dia, la Xènia es va despertar a dos quarts de set. Ella es dutxà, es vestí, esmorzà i es pentinà. A continuació agafà la bicicleta i emprengué el camí cap a l'escola.

Com sempre, es trobà la dona jove que treballava al supermercat, topà amb el carter que anava a l'oficina i després, amb l'home curiós -un senyor d'uns quaranta anys que sempre vestia de negre i anava amb el cap abaixat-. Feia mala espina, però la va saludar. La Xènia es quedà atònita.

Tot el matí a l'escola va estar pensant de què la devia conèixer, però no trobà resposta. Tocà el timbre i, sortint per la porta, tornà a trobar-se amb l'home misteriós. Ella, ràpidament, agafà la bicicleta i marxà cap a casa seva pedalant amb totes les seves forces. Mentre fugia, sentia una veu que la cridava: era la mateixa que al matí l'havia saludat i la seguia amb una motocicleta. Finalment, la temptació d'aturar-se i mirar qui era la va vèncer. En aquell precís instant l'home es deixà caure del vehicle i un cotxe l'atropellà. La nena, espantada, arribà a casa, es va tancar a l'habitació i es posà a plorar pel que havia passat. No es creia el que havia vist.

Des del moment en què la saludà, se l'havia imaginat de moltes maneres. Ara mai no podrà saber qui era en realitat. El seguirà imaginant. §

B

Pensa-t'ho bé abans de comprar-me

Anna Torra Guixeras

Què!? Ja hi tornem a ser, la dona aquesta em desperta cada dia per mirar la televisió. Tu, jo dimiteixo, i si cal que em portin a l'abocador. Almenys així tindré una mort digna! És que ja no puc més! Per què no em podia tocar ser una taula o un armari, o encara millor, un calaix!? Doncs no, l'amable senyor a qui se li va acudir fabricar-me, va dir: tu seràs un sofà! Com si no n'hi hagués, de sofàs, al món...

Està entrant per la porta, s'acosta, s'acosta més, el seu peu dret s'inclina a poc a poc i... paf! Apa, i ara el seu cul (i ella) estaran aquí fins a dos quarts de vuit. Ho tinc calculat, ja que el rellotge està a l'esquerra de la tele. Oh, rellotge, com t'admiro! Gràcies a tu puc veure quants segons de patiment em queden! Sembla que se'n rigui de mi aquest, eh? I encara no li he perdonat que se li acabessin les piles i que aquell dia la nena es quedés asseguda una hora més de la que li tocaria abans d'arribar tard a l'escola.

Mira, ja s'aixeca, ara anirà a despertar-la. Sí, aquella criatura immunda que fa dos dies s'arrossegava per terra. La nena es diu Sara, i té aproximadament uns set anys. Abans de començar la segona tortura del dia amb ella, la Sara passa quinze minuts esmorzant. I aquí és quan comença el torn de la cadira 2.

Oh, cadira 1! Com t'estimava, jo, la meva cadireta de fusta. Tu eres l'única raó per la qual no m'havia tirat pel balcó! Res, deixem la part sentimental i anem a l'explicació. Quan la nena tenia quatre anys es va posar a saltar a sobre de la cadira i, pobreta meva, no ho va poder suportar. Al cap de tres dies de quedar-se sense pota, la van portar a la deixalleria. Des d'aquell dia vaig començar un dur i extrem entrenament per aconseguir saltar, i per trencar-li una pota a la Sara, a veure si a ella també la portaven a la deixalleria. Tot i els esforços... només em vaig moure un mil·límetre i gràcies a un terratrèmol que hi va haver.

Quina mala sort! Sembla que ja ha acabat d'esmorzar i bé cap aquí. Mirem la part positiva, no pesa tant com la dona. D'aquí a deu minuts marxarà cap a una altra banda.

Mira, avui només n'han estat cinc. De perles. Ja sento la porta del garatge i això vol dir que puc dormir fins que... oh no! S'han deixat el gos a dalt! Aquesta bèstia guardiana de neveres i taules, és un tira-pets! Se'n deu tirar uns cinc al matí i tres a la tarda, ja que el menjador queda sempre ben perfumat. En realitat, està quiet i fent veure que dorm mentre les persones són a casa. Però quan marxen, entra en acció. Ara s'aixeca del seu coixí i va cap a la taula (aquesta escena ja la tinc una mica vista) i agafa el pot de cereals que s'hi solen deixar. Se l'emporta al seu lloc. Ara se'ls menjarà tots. El que no sé és com poden ser tan ximples. Com és que no s'adonen d'on es troba el forat negre que s'ho menja tot?

Ai! Ja no hi pensava! Sempre que el gos es queda a dins continua el seu ritual amb la tercera tortura del dia per a mi! I... ja el tenim aquí. Sempre em deixa ple de pèls i brutícia, i com que el renten dos cops a l'any, fa més pudor que els peus de l'àvia quan ens visita. Per culpa seva ningú recorda que el meu color original no és el negre.

Encara són les deu, i a casa no hi arriba mai ningú abans de les dotze. Tot i això, els dimecres (dia que per sort avui no som) al matí, cap a dos quarts d'onze, arriba la dona de la neteja. Aquesta, després de fregar una mica la cuina i les habitacions, es tanca al lavabo a llegir revistes. A vegades penso que, tot i ser un sofà, he tingut sort de no ser un vàter o una escombra. Pobrets, s'ho deuen passar tan malament!

Per cert, espero que mentre us hagi estat explicant la meva vida no hàgiu rigut gens, perquè això, per a mi, és un problema molt seriós. A partir d'ara, penseu-vos-ho bé abans de comprar-me! §

C

La llum de l'horitzó

Estel Carreras Tornés

Pip, pip, pip... Un soroll constant em desperta de la migdiada més llarga de la meva vida. Deu ser el despertador. Vull fer el mandra només uns segons més si us plau... No en passen gaires quan decideixo que ja n'hi ha prou i que m'he de posar a fer feina. Quan vull obrir els ulls, però, hi ha alguna cosa que m'ho impedeix. Necessito dormir més, me n'hi torno. De sobte, sento la respiració accelerada d'algú, sembla una dona plorant. Qui és? Vull dir alguna cosa, però no puc. Intento tornar a obrir els ulls sense aconseguir-ho; és com si em pesessin molt les parpelles i per molta força que faci, no puc. Noto com la dona m'agafa de la mà, jo la hi intento estrènyer sense poder. Sento una angoixa molt gran. Estic estirada sobre un llit, però no és el meu. On soc? No recordo res. Acabo desconnectant i adormint-me un altre cop.

Em desperto novament quan sento que s'obre la porta de l'habitació i la veu d'un home dona pas a algú perquè entri. No la reconec. Escolto unes passes que s'acosten cada vegada més a mi. Em poso molt nerviosa. És la mateixa dona que abans? Mentre dono voltes al cap pensant en qui poden ser aquelles persones, una dolça veu em comença a parlar. Em diu que em troba molt a faltar, que tots necessiten que torni i que sense mi és tot molt més avorrit. Em tranquil·litzo ràpidament; és l'Elna. M'encantaria parlar amb ella i preguntar-li què està passant, però les paraules no em surten. No tinc el control del meu cos. Estic molt estressada. Ara no em diu res. Ja ha marxat? Just en aquest moment torno a sentir-la parlant entre llàgrimes: "Desperta't, si us plau!" En aquest moment se'm para el món, no entenc res. Ara em diu que el metge li ha dit que em despertaré aviat del coma. Com? Del coma? Jo? Què m'ha passat? No entenc res. Dins el meu cap només ronden preguntes. Intento fer memòria. Després de fer l'esforç per recordar... Sí! Recordo... Recordo que sortia de l'institut amb la meva moto impacient per arribar a casa. Aquella nit havíem quedat per sopar amb les nenes i encara no havia escollit el vestit que em posaria. Però llavors ja només recordo sentir una botzina d'un cotxe i, seguidament, caure a terra. Crec que això ho explica tot. Un accident.

L'Elna em torna a parlar, em diu que demà tornarà amb més companyia. Estic impacient perquè arribi demà. No vull que marxi, però no li puc dir. Després d'això, s'aixeca i se'n va. Al cap d'una llarga estona, es torna a obrir la porta i sento la conversació de la meva mare amb l'home que anteriorment ha deixat entrar l'Elna. Li diu que m'han d'animar, que jo els sento i que d'aquesta manera m'ajudaran a despertar-me. Oi tant que els sento! Soc aquí! Seguidament la mare avança fins a arribar al meu costat i em fa un petó al front. Em comença a parlar. Em diu que m'estima molt i que aviat tornaré a casa, que ella i el pare m'ajudaran en tot i que saben que puc superar-ho. Això espero. S'acomiada i se'n va. Em sento molt sola. Vull tornar a casa meva. Vull que tot això s'acabi molt aviat, al més aviat possible. Per evitar donar-hi voltes, me'n torno a dormir.

Em desperto. No sé quantes hores han passat. Un polsim d'esperança apareix quan m'adono que ja no hi veig negre, sinó una llum molt blanca. M'enlluerna. Quan m'hi acostumo, m'adono que no soc a l'hospital, sinó en una platja molt bonica i que estic sola. Com he arribat ara fins aquí? Veig altre cop la llum blanca al final de tot, com si sortís de l'horitzó del mar. Em poso dins l'aigua i nedo fins allà. Tinc curiositat per saber què és, però em fa por acostar-m'hi. Sensació de llibertat. Estic feliç. Però sense esperar-m'ho, una onada enorme fa que m'enfonsi. Just en aquest moment torno a veure-ho tot negre.

Pip, pip, pip... Torno a estar estirada al llit de l'hospital. Sento la porta que s'obre. Algú s'acosta, és el metge. Em diu que no tingui por, que jo sola puc aconseguir-ho. Piquen a la porta. El metge dona pas a l'Elna, que entra silenciosament seguida de nombroses passes. Són totes! Tenia moltes ganes d'estar amb elles. Noto que els fa vergonya dir alguna cosa. Deu ser una situació molt incòmoda, les entenc. Però la Bruna s'anima i em comença a explicar algunes xafarderies. Sí que m'he perdut coses! Em fa molta ràbia no poder parlar amb elles. Quan se'n van, començo a tenir son. M'adormo i immediatament em desperto en aquella platja tan meravellosa. Em quedo observant la llum blanca de l'horitzó. Tinc un pressentiment. Hi he d'anar. Tanco els ulls perquè m'enlluerna molt. No sé quan em queda per arribar-hi. Aviat m'assabento que hi soc, quan noto una forta sacsejada i un calfred per tot el cos. Quan torno a obrir els ulls veig un sostre blanc. Ho he aconseguit? Soc a l'hospital? §

D

El darrer full

Jaume Calatayud Ventura

Havies ingressat a l'hospital perquè t'operessin del que, segons deien, només era una úlcera sense massa importància. I, atès el resultat de les proves que t'havien fet, tu asseguraves estar tranquil·la. Però jo no ho estava pas. Gens. Algun motiu que em resultava inescrutable –encara que potser no fos sinó la por a perdre't– em duia a recelar, en discordança amb els favorables diagnòstics, que poguessis patir una afecció greu.
Sol, assegut al sofà incòmode i antiestètic –dels que mai no tindríem a casa– de la sala d'espera, el temps transcorria per a mi despietadament lent, i aquella exasperant morositat anava alimentant la meva temença. La finestra hermètica mostrava un cel de color de cendra, estrany, impropi de la nostra ciutat, com si també a ella l'hagués cobert el mal averany que em cobria a mi; i només alguns ressons perifèrics de passes i d'arrossegaments rodats i metàl·lics esquinçaven de tant en tant el silenci balmat i esquerp. Jo, en el meu temorós neguit, encongida l'ànima per l'angoixa, sentia aquell ambient com el d'un altre món, d'un d'incògnit, inquietant i desnaturalitzat que res no tenia a veure amb nosaltres dos.
Però encara no havia passat –malgrat l'enganyador efecte de dilatació amb què l'ànsia em falsificava el temps– una hora des que t'hi havien ficat, quan la porta batent del quiròfan es va obrir i va sortir per ella el cirurgià amb les espatlles caigudes i la mirada baixa. En veure'l, un calfred fatídic em va sacsejar el ja desfiat ànim, i vaig tenir l'absoluta certesa del seu fracàs i de la nostra derrota abans que ell comencés a donar-me'n notícia.

En tornar a trobar-me amb tu, ja desperta i a l'habitació, tots dos vam somriure, i va començar el simulacre. Tu intuïes que jo sabia la veritat –una veritat maligna– i jo sabia que tu la intuïes, però vam decidir, cadascú pel seu compte, tàcitament –i vam coincidir també en això, com en tantes altres coses al llarg de la nostra vida– que ambdós ho ignoràvem. L'habitació era doble, però l'altre llit no estava ocupat i, un cop et van acomodar, ens vam quedar sols. Jo havia deixat damunt d'una petita taula que hi havia adossada a la paret la carpeta amb el conte que volia presentar enguany a aquell premi literari que des de fa unes quantes edicions rondo romànticament; estava ja acabant de corregir-lo, donant-li els últims tocs. I vas trigar molt poc a descobrir la seva presència. "És el conte?", em vas preguntar. "Sí–vaig respondre, somrient– Ja és quasi el text definitiu. Vols que te'l llegeixi? O no estàs d'humor?". "És clar, que ho vull! –vas dir, esprement-te l'esma–. Quan has enviat un conte a un

concurs sense llegir-me'l abans?". I jo et vaig fer una moixaina, vaig acostar al teu llit una cadira i assegut en ella vaig començar la lectura. Eren una dotzena de folis. Però la debilitat i l'esgotament van fer que, quan encara no n'havia llegit ni quatre, t'adormissis.

El teu vòmit em va abastar malgrat trobar-me a més d'un metre del teu llit. Un soroll rar em va fer encendre el llum; per instint, em vaig llevar i vaig anar cap a tu, i de sobte va caure sobre el meu pijama blau cel tota la teva destrossa interior. Però puc jurar que no vaig sentir cap fàstic; ni tan sols vaig ser capaç de percebre cap olor desagradable. Em vaig treure la jaqueta xopa, em vaig acostar a tu, et vaig posar una mà ferma a l'esquena perquè t'hi poguessis recolzar –estaves patèticament incorporada, amb una ganyota d'espant desfigurant-te el rostre– i et vaig fer un petó al front amarat de suor mentre premia anguniós el botó del timbre que penjava del capçal.
Van venir de seguida un parell d'infermeres i em van fer sortir de l'habitació. Quan vaig poder tornar a entrar-hi –tot just deu minuts després–, ja net, amb un pijama de l'hospital, tu em miraves amb una tristor amarga, desolada i estupefacta. "No es preocupin. És un fet que sol passar en molts casos", va dir una de les infermeres mentre agençava la cambra i la seva companya et refrescava amb una esponja humida. Però, un cop vam quedar-nos sols una altra vegada i et vaig veure estirada, completament abatuda, em vaig adonar que el teu abdomen estava inflat com un globus. Aleshores te'l vas palpar, i potser vas sentir que una presència bàrbara s'expandia devastadora al teu interior. Jo era assegut al llit, i amb una dèbil i dessagnada mà em vas acariciar els cabells i la cara. "Veuràs com tot això passa de seguida", et vaig dir, i et vaig fer uns petons a la mà, lluitant aferrissadament per reprimir les llàgrimes. "Sí, segur que aviat haurà passat", vas assentir, amb la mirada perduda al sostre blanc i claustral. I llavors em vas demanar que seguís llegint-te el conte. "Si us plau. A partir de quan ell i ella es coneixen", vas dir, amb un fil de veu, per donar-me el punt en què t'havia vençut la son durant la meva anterior lectura.

L'endemà al matí, a primera hora, el metge va ser clar i categòric: "S'ha de tornar a operar immediatament", va dir-me. "Una complicació. Sembla que caldrà tornar a intervenir-te...", et vaig dir jo. "Que facin el que creguin convenient", vas acceptar tu, amb l'esfereïdora enteresa dels resignats impotents. I a migdia tornaves a fer, en la llitera, el camí del quiròfan. Jo anava al teu costat, agafant-te una mà. "Aquesta vegada tot sortirà bé", et vaig xiuxiuejar. I tu no em vas respondre, però la teva mirada còmplice em va reafirmar que sabies el que passava, i que sabies que jo ho sabia.
La matinada següent, plujosa i amb tronadissa, quan, intercalada en la teva sedada letargia, vas tenir una estona lúcida, em vas demanar que et seguís llegint el conte. Fins i tot vas comentar: "M'agrada molt el personatge d'ell". I per primer cop se'm va acudir una tenebrosa idea que em va commocionar: que quan acabés de llegir-te el relat t'acabaries tu.

Després de la tercera operació –"Obstrucció intestinal", va diagnosticar el metge per justificar-la. I tu vas dir: "Endavant"–, ja no podies incorporar-te, ni a penes moure't. Gairebé ni parlar, podies; i els calmants t'acabaven d'abaltir. Però, de tant en tant, durant els espais en què recuperaves la lucidesa, em demanaves la lectura. I jo no sabia si apressar-la, perquè la poguéssim arribar a completar, o alentir-la per mirar d'alentir així també –residual i patètica quimera– el teu final.

Calia que t'acomiadessis de la Mireia, la nostra filla. I, en plantejar-nos això, descorrent ja definitivament el vel del simulacre, tu i jo vam plorar de dolor junts per primera vegada en deu anys de relació. La nena era a casa de la meva mare, i va venir amb ella. Va entrar a l'habitació una mica espantada, però frisosa per abraçar-te. L'àvia li havia fet unes trenetes amb granadura de coloraines. Li faltaven dues setmanes per complir els cinc anys. La vaig asseure al teu llit, i et va parlar del col·legi, de la seva amiga Neus, a qui havien regalat un gatet d'Angora, i de les ganes que tenia que tornéssim a ser tots tres a casa. Tu, esforçant-te penosament, li deies algunes coses, però a mi, tot i que era al seu costat, no m'arribaven aquelles paraules. La teva imatge amb ella abassegava de tal manera els meus sentits que no em deixava percebre res més.
Mai no hagués pensat que pronunciar una frase podia resultar un tràngol tan acerb com el que vaig haver de passar en dir-li a la Mireia: "Heu de marxar, filla, que s'està fent tard". La meva mare s'ho mirava amb els ulls envermellits. Llavors, la criatura et va besar i va baixar del llit, i tu la vas agafar pel braç, i després per la mà, i al final només pels dits, mirant de perllongar el contacte tant com fos discretament possible fer-ho.

És l'última nit. Et costa respirar, ja no dius res i a penes et mous. El patiment se't reflecteix a les parpelles closes i gairebé translúcides. Així i tot, jo vull creure que encara ets conscient, i que potser encara pots sentir-me. I començo a llegir amb el to de veu més suau, més vellutat, que sóc capaç d'aconseguir. Però de seguida m'aturo, absolutament descoratjat, aclaparat, vençut.
Aleshores, tu entreobres els ulls, em mires i amb un escàs gest del dit índex de la mà dreta em demanes que continuï la lectura. Fins i tot diria –si bé això potser ja és tan sols imaginació meva– que esbosses un somriure. I jo torno a llegir, amb una pausa llangorosa i embasardida. Però les paraules s'acaben. És el darrer full. I, alhora que ho fa la meva veu, tu també t'apagues, per sempre. §

aD

Les ulleres de la Dolors

Gisela Galí Llauradó

"Infusió de poliol per al Josep Serra, dues camamilles (per a l'Enriqueta i la Teresa Macià), llet ben calenta per a l'Araceli i un got de llet d'ametlles per a la Maravillas". L'Elisenda s'ho ha de repetir diverses vegades per no oblidar-se'n: aquí cap cuidadora fa servir paper i llapis ("No som un bar", diuen) i ella no vol fer-se notar. Només ha d'entrenar una mica més la memòria, i fer-hi un petit espai entre noms d'avis, medicacions i números d'habitació.

— Un poliol, dues camamilles, un got de llet ben calenta i un de llet d'ametlles, si us plau —recita davant del carretó dels cafès, mentre ajuda la Carme a preparar-los.

I se'n torna a la seva taula amb el poliol (no té pols ni força per portar un poliol i una camamilla per tot el passadís i no fer cap mullader; "no soc una cambrera", es diu). El Josep Serra dibuixa un gràcies silenciós amb els llavis i embolcalla la tassa amb les dues mans. L'Elisenda repeteix el viatge cap al carretó dels cafès, on ja ho té tot a punt, i torna a fer tot el passadís amb una de les camamilles ben agafada amb les dues mans i avançant amb passets lents i petits per no vessar-ne cap gota. Quan ja és a la taula, abans que pugui deixar la infusió a la Teresa Macià, una mà li toca l'esquena i la desequilibra.

— Escolta, nena, on és el meu sopar? —pregunta l'Angelina, que sempre arriba tard perquè a mitja tarda surt de la residència per anar a donar menjar als gats de tot el poble—. Que no pago, jo? Que no m'heu de tenir en compte? Voleu que em mori de gana? Sí, és això: voleu que em mori de gana, que n'entri una altra al meu lloc. I per què? Què us he fet, jo?

— Angelina, jo li he deixat el sopar al seu lloc, com faig sempre - es defensa l'Elisenda mentre deixa el que queda de camamilla davant de la Teresa Macià.

— Doncs no hi és. Que se n'ha anat volant? Ah, és clar, és un sopar invisible.

— Mira, Angelina, no em vinguis amb ironies. El sopar era al teu lloc, que jo l'hi he deixat. Hi tenies tant l'escudella com el peix. Si ara no hi és, no sé què ha passat. Vaig a la cuina i de seguida podràs sopar, però de debò que ho tenies.

L'Elisenda enfila el passadís i passa de llarg del carretó dels cafès, on la Carme l'espera amb la camamilla, el got de llet ben calenta i el got de llet d'ametlles.

— Carme, ara vinc. He d'anar a la cuina a veure si li posen dos plats a l'Angelina, que ha arribat ara.

— Però no li has deixat el sopar al seu lloc, com fem sempre?

L'Elisenda no perd temps donant explicacions sobre un sopar que probablement s'està desintegrant, però no en una altra dimensió, sinó dins la panxa d'alguna iaia. Ara haurà de barallar-se amb la cuinera perquè li tregui un plat d'escudella i una mica de peix amb verdures. "Que no ha estat culpa meva —pensa—, que jo he fet com sempre: li he deixat el plat davant de la seva cadira". Però avui està de sort: la cuinera té bona lluna i no remuga per haver de treure una ració de cada. I, concentradíssima per haver de portar dos plats (un, curull d'escudella) al llarg de dos passadissos, l'Elisenda arriba a la taula. Els seus braços ja no aguanten més el pes dels plats; els hauria volgut deixar davant de l'Angelina, però l'Angelina ja s'estava acabant l'escudella (n'escurava les últimes gotes i mirava de pescar un parell de fideus que s'escapaven de la cullera).

— Nena, algú havia deixat el sopar de l'Angelina a l'ampit de la finestra —explica l'Araceli—. Em portes la meva llet, que ja tinc ganes d'anar-me'n a dormir?

— De seguida —diu l'Elisenda, palplantada davant la taula amb un plat a cada mà.

Se'n torna al carretó dels cafès. La resta de cuidadores ja comencen a pujar a les habitacions els seus avis, però ella encara ha de portar una camamilla, una llet ben calenta i una llet d'ametlles. I ho fa com pot. D'una en una, això sí, que "jo no soc cambrera". I l'Araceli es queixa que la llet no és prou calenta. I la Teresa diu que té poca camamilla. I l'Angelina no li ha dit ni gràcies per, realment, haver-li guardat sopar. I el Josep Serra s'aixeca per anar a dormir i li fa un cop, i li cau una mica de llet d'ametlles de la Maravillas sobre la bata blanca i fa un petit bassal a terra, que haurà de netejar abans d'anar-se'n a casa. I ella, inevitablement, es posa a plorar.

— Eli, tranquil·la, ja et començo a pujar jo les teves —li diu la Carme mentre li agafa la cara amb les dues mans—. M'emporto la Maria Homet, la Paquita Garcia i la Margarida. Tu acaba i porta la Dolors, d'acord? Estigues tranquil·la.

L'Elisenda fa que sí amb el cap. "Potser sí que hauria d'haver fet de cambrera", es diu. Aquest és el seu primer estiu sent major d'edat i, en comptes d'anar de concert i festa major, ha de rentar culs, calmar rampells de bogeria, aixecar pesos morts i només descansar dos caps de setmana al mes. "Però jo volia ajudar la gent, tenir una feina més humana", mira de convèncer-se.

— Dolors, vinga, que anem a dormir —diu, havent-se calmat.

Però la Dolors no la sent; no para de moure's per tot el menjador. Aixeca i mou plats i gots, i enretira cadires, i arrossega una butaca...

— Dolors, bonica, que no em sents?

— Ai, nena, què deies?

— Que ens n'anem cap al llit, que ja és tard.

— És que he perdut les ulleres. No sé on són. I ara les buscava.

— Doncs t'hi ajudo, a veure si les trobem.

I l'Elisenda torna a mirar entre els plats de la taula (sota el plat de peix amb verdures que l'Angelina no s'ha acabat i al costat del got de llet que l'Araceli ha deixat a mitges), mira entre els coixins del sofà, a l'ampit de la finestra, entre ganxets i flors de plàstic, i sota el moble del televisor. Però res.

— Dolors, fem una cosa: com que ara no les necessites, t'acompanyo a dormir i després les busco jo per aquí. No deuen haver anat gaire lluny. Vinga, som-hi.

— Les necessito, nena; que, si no, no m'hi veig. Ahir bé les tenia...

— Ahir? I per on vas anar? Pensa què vas fer. Te les devies treure en algun moment. Vas baixar al menjador de baix? Després puc anar a mirar per allà.

— No ho sé... Em devien caure tot dormint.

— Doncs anem cap dalt i segur que surten.

— No, és que jo m'he de quedar aquí —la Dolors s'ha assegut a la butaca del menjador que és més a la vora de la porta d'entrada—, que ara em vindrà a buscar la mama. Ahir vaig dormir amb ella, i segur que aquest matí s'ha trobat les ulleres entre els llençols i ara me les portarà.

— Dolors, la teva mare no et vindrà a buscar. La teva mare ja no hi és. Estàs en una residència. Tens una habitació a la segona planta, amb la Maria Homet, i hi dorms cada nit. Te'n recordes?

— Que sí! Que m'ho ha dit! M'ha dit que quan acabés de treballar vindria i que aniríem a dormir a casa altra vegada, com ahir.

L'Elisenda mira d'agafar-li el braç perquè s'aixequi de la butaca, però la Dolors s'hi aferra ben fort. No hi ha res a fer per convèncer-la. "Potser amb el pas dels minuts se'n cansa", pensa. Per això decideix començar a recollir les taules i escombrar, i netejar el bassal de llet d'ametlles. Però les companyes van marxant, arriben les del torn de nit, tot queda gairebé en silenci i la Dolors continua arrapada a la butaca.

— Carinyo, anem-nos-en a dormir —l'Elisenda intenta agafar-la del braç, però la Dolors se'n deixa anar d'una estrebada—. La teva mare no vindrà, ja ho saps.

La Dolors, enfadada, gira el cap cap a una altra banda i l'Elisenda ho aprofita per despenjar l'intèrfon que hi ha al menjador.

— Sí? Ah, hola! Precisament no fa gaire parlàvem de vostè. La mare de la Dolors, sí —de cop, la Dolors gira el cap—. Ah, no? Ostres, quin greu, perquè ara m'ho deia. I s'estava esperant. No, i ara! Cap problema! Que potser ha vist les seves ulleres? No? Ja m'ho semblava. Acabaran sortint, ja ho veurà. Doncs fem això: que es quedi aquí i així tots anem bé. Vinga, és clar que sí! Bona nit.

— Era la meva mare? —pregunta la Dolors encuriosida, que havia escoltat aquella "conversa" amb els ulls ben oberts.

— Sí. Es veu que ni rastre de les ulleres. I diu que s'han trobat un accident a la carretera i que està tot col·lapsat. Diu que és millor que avui et quedis aquí a dormir perquè no podrà arribar. Oi que no et sap greu?

— No, és clar que no. Jo sempre li he fet molt cabal. Per això soc la seva filla preferida —pica l'ullet a l'Elisenda.

La Dolors s'aixeca i camina decidida fins al replà de l'ascensor per pujar a dormir. Allà es posa les ulleres, que tenia guardades a la butxaca. §

Venim de lluny

Jordi Pallarols i Hortal

El pare

El meu pare sempre deia que tenia tres amors: un era la meva mare, l'altre jo i l'altre un vaixell de vapor de la Companyia Transatlàntica anomenat Habana, on feia de fogoner.

Sempre que era uns dies a casa tornant d'un llarg viatge, me n'explicava totes les virtuts: que si pesava 14.000 tones, que si tenia 146 metres d'eslora, que si tenia dues turbines de vapor Parsons, que abans que es proclamés la Segona República l'any 1931, tot just feia ara dos anys, es deia Alfonso XIII. Jo, que aleshores era un marrec, me l'escoltava embadalit i li deia que quan fos gran viatjaria amb ell cap a aquells llocs llunyans on havia estat: Cuba, Mèxic, Nova York...

Un matí varen trucar a la porta del nostre pis del barri de Sants. En obrir va aparèixer davant meu un home vestit amb l'uniforme de la companyia naval on treballava el meu pare. L'home era tremendament alt, tant que ni li vaig arribar a veure la cara. Sí recordo però, les seves mans arrugades, i una pell gairebé transparent, que deixava a la vista venes i tendons d'una manera exagerada. També recordo el pantaló blau marí amb tot de petits forats. Vaig recordar que el meu avi també els hi tenia i eren provocats per les guspires del tabac de la pipa que sempre fumava. Abans que aquell home badés boca, la meva mare em va posar tendrament les mans a les espatlles i em va fer entrar a l'habitació. Sentia les seves veus esmorteïdes darrera la porta i no entenia

què deien. Vaig obrir-la una mica i vaig veure a la meva mare amb una mà al cap i l'altra buscant el braç d'aquell home per no caure.

— No pot ser –anava dient -El meu Joan no! Vaig sortir i vaig córrer cap a ella:

— Què passa, mama?

— El pare, el pare és mort.

El pare va morir lluny de casa, a alta mar, on volia morir. Mai el vàrem poder enterrar.

«Aquell vell mariner
ell que sí que se'n feu quan era jove
i d'un vaixell que anava a cassera d'estels» (1)

Antònia

Els dies que varen venir després eren fets de silencis i llàgrimes. La mare amb prou feines sortia de la seva habitació i quan ho feia, vagava per casa com una ànima en pena. Amb la mirada perduda treia de l'armari la roba del meu pare, la plegava de nou i la hi tornava a desar.

Jo vaig deixar d'anar a l'escola i només sortia al carrer quan havia d'anar a comprar o a fer algun encàrrec. Com que sempre havia sigut un nen força tímid i introvertit, sense gaire amics, el fet de passar-me el dia sol més aviat m'agradava.

Vaig començar a matar el temps al petit balcó de la part del darrera de casa. Aquest donava a un carreró estret, travessat per infinitat de cordills d'estendre roba que unien els edificis d'una banda i l'altra del carrer, com si una mà invisible hagués volgut cosir-los. El balcó no feia més d'un pam de fondària, així que si volia asseure-m'hi havia de penjar les cames per fora. Llavors m'agafava als barrots i passava el cap pel mig per poder veure bé què passava al carrer. Amb el cap enmig d'aquells barrots i la brisa salada que arribava de mar, la imaginació d'aquell nen solitari i callat volava i volava. Feia memòria de les històries de mariners que el pare m'havia explicat: la d'Edmond Dantès, aquell jove mariner mercant que a punt de casar-se amb una catalana, Mercè Herrera, va ser traït pels seus amics i va estar empresonat 13 anys fins aconseguir fugir de forma heroica; la de Rodrigo de Triana, el mariner que a bord de La Pinta anunciava als seus companys de vaixell allò de Tierra a la vista en albirar terres americanes; la de pirates com Barbaroja o Sir Francis Drake.

El primer vespre de juliol era xafogós. Jo badava mirant com al carrer una parella s'abraçava i es feia moixaines. Just alçar la vista, al balcó del davant, una noia enriolada m'estava mirant. Amb els peus nus ballava despreocupada, lleugera.

— Sembles un animal del zoològic darrere d'aquests ferros! - m'etzibà. Vaig notar-me l'escalfor a les galtes i el cor picant-me al pit, desbocat. Apressadament em vaig refugiar darrera la porta.

L'endemà, de nou al capvespre, vaig sortir al balcó: al carreró uns trinxeraires s'estovaven per un tros de pa; crits, corredisses... i de sobte silenci. Només va quedar el murmuri suau d'un ventijol carregat d'olors dolces. A l'altra banda del carrer, quan el sol allargassava les ombres fins a l'infinit, ella: llavis joves, pell bruna, ulls d'avellana. No va dir res. Em mostrà un paper que tot seguit va penjar al cordill d'estendre la roba. Va fer rodar la corriola fins que la nota va arribar a les meves mans:

Noi d'ulls tristos, deixa que el suau vent de mar et retorni el somriure. Antònia.

Vaig alçar la mirada mentre doblegava el paper i vaig entrar cap dins. Aquella nit vaig llegir i rellegir mil vegades aquelles paraules, resseguint-ne la lletra i imaginant com l'escrivia. Els dies successius varen ser plens de mirades, de somriures i de notes que viatjaven amunt i avall pels estenedors. Mai una paraula en veu alta. El que parlàvem era només per a nosaltres. Comentàvem el que passava al carrer, de com semblava que plovia quan la roba estesa era molt molla, de les dimensions descomunals de la roba interior d'alguna mestressa, dels homes que visitaven la Victòria de Cal Modest, reconeguda prostituta i remeiera. De mica en mica però, també varen arribar les confessions: la mort del meu pare, la mort de la seva mare, què volíem ser de grans, què ens feia por. Tu deies que per ser feliç només cal tancar els ulls i arrencar a córrer, i jo, rient, et deia: "si tanques els ulls i arrenques a córrer no arribaràs gaire lluny!".

«Si en saps el pler no estalviïs el bes
que el goig d'amar no comporta mesura» (1)

L'Orfenat

L'estat d'ànim de la mare no millorava. Estava pàl·lida i extremadament prima. L'únic menjar que entrava a casa era la poca cosa que ens portava alguna veïna, o la verdura, que un cop per setmana, la mare em feia anar a buscar a la botiga d'un vell que, com que ara era vídua, la pretenia.

Un dia, arribant a casa amb el cabàs de verdures, la mare m'esperava asseguda a taula amb un home.

— Què passa, mare?

— Joan, aquest senyor és de l'Asilo Naval. Com ja saps a casa les coses no van gaire bé des de la mort del pare, i crec que al Tornado estaràs molt millor. Podràs estar amb nens de la teva edat, aprendre un ofici. Oi que volies ser fogoner com el pare?

Vaig notar com la cara se'm quedava blanca i les cames em flaquejaven. El Tornado era una corbeta de l'Armada que juntament amb dues d'altres estaven amarrades al Molll i es feien servir des de feia anys per acollir fills de mariners i pescadors orfes.

— Vinga noi, en marxa, que salpem! - va cridar la veu ronca d'aquell home mentre m'empentava.

La mare va entrar a la cuina. Ni una llàgrima. Ja no m'estimava?, havia gastat tot el plor amb la mort del meu pare?

(1) Fragments de poemes de Joan Salvat-Papasseit.

— Mare, no! - vaig sanglotar estirant el braç cap a ella. No em vaig poder acomiadar de l'Antònia...

Els següents anys els vaig passar en aquell tètric i insalubre orfenat: uniformes perquè quedés clar què érem, escassa alimentació, instrucció, dures jornades de treball que començaven a les 6 del matí i s'acabaven a les 9 del vespre, guàrdies nocturnes... Era en aquelles guàrdies nocturnes on per uns instants em sentia viu... i lliure. Fixava la mirada a la immensitat del cel, i a les estrelles t'hi veia a tu, pare, i a la lluna brillant t'hi veia a tu, Antònia.

«Res no és mesquí ni cap hora és isarda,
ni es fosca la ventura de la nit» (1)

Exili

A punt de fer els 14 anys, Salvador Costa, un mestre d'aixa vilanoví que solia fer llargs passejos pel port i m'havia vist treballar al moll, em va dir si volia ser el seu aprenent. M'oferia un ofici, menjar i sostre, així que no ho vaig dubtar ni un moment.

Tot i que jo ja en tenia nocions, em va ensenyar a fer anar el ribot, el xerrac i la garlopa, la barrina de mà, la maça de calafatar, el serjant, i em va ensenyar les arts i les tècniques més antigues de treballar fustes tan fortes com el roure, l'alzina i el freixe.

Aquell home afable, a part d'ensenyar-me aquell ancestral ofici, em va obrir les portes de casa seva de bat a bat, i tant ell com la seva esposa em varen acollir com un fill.

— Com és que no n'has tingut mai de fills, Vador?

— Vaig tenir una filla... va morir - digué secament-. No en vull parlar.

Amb el temps vaig anar veient la implicació del meu mestre amb certs corrents llibertaris i anarquistes i de moviment obrer. Aquells dies a casa era un anar i venir de gent, de reunions i de converses en veu baixa. Parlaven que la guerra era inevitable.

Una matinada d'estiu del 36 ens despertàrem amb el so de les sirenes de totes les fàbriques de Barcelona i dels vaixells del port alertant a la població. Es varen crear barricades als carrers i centenars de barcelonins vàrem sortir al carrer armats a sumar-nos a les forces republicanes i obreres. Al Paral·lel vaig matar un home.

Les coses anaven cada dia més mal dades i els bombardeigs sobre Barcelona sovintejaven cada vegada més. En Vador va dir-nos que volia que marxéssim a França junt amb altres familiars i amics.

El dia que abandonàvem Barcelona, un d'aquells bombardeigs de l'aviació franquista sobre el port va enviar al fons del mar la Corbeta Tornado i tot el seu passat. Aquell 28 de desembre de 1938 també es van enfonsar en aquell moll, la meva infantesa, el record dels pares, la vida a l'orfenat... L'única cosa que sempre suraria, tossudament contra vent i marea, seria el record d'aquells llavis joves, pell bruna i ulls d'avellana.

A finals de gener travessàvem, famèlics i esgotats, la frontera de França. Als primers refugiats que vàrem arribar se'ns va confinar en camps improvisats a la platja d'Argelers i Barcarès. Vaig ser dels afortunats de tenir un lloc a recer en un dels pocs centenars de barracons que hi van construir. Molts d'altres només tenien com a únic abric contra la pluja, el fred i el vent, la sorra d'aquella platja voltada de filat espinós.

Eren dies d'extrema cruesa, de compatriotes convertits en autèntics cadàvers vivents, de nenes amb un xiulet de canya penjat al coll per si les intentaven violar, d'homes que descobrien el monstre que habitava en ells i no ho sabien... La raça humana perdent tota racionalitat.

Un capvespre, sobre el meu matalàs de palla, un tros de roba amb un escrit. Em vaig apropar a la tènue llum del quinqué d'oli que trencava la foscor de l'estança:

Noi d'ulls tristos, deixa que el suau vent de mar et retorni el somriure. Antònia.

«Perquè has vingut ara torno a estimar:
diré el teu nom
i el cantarà l'alosa» (1) §

aL

ANAR A CAMINAR

Núria Giol Abril

Mirar el cel, sentir les orenetes, badar, contemplar la vaguetat de la vida de les coses, desfà els nervis.

Josep Pla -El Quadern Gris-

Cada matí, surto de casa quan surt el sol, m'agrada veure començar el dia, potser serà un inici en blanc i negre o serà en color. Quin color predominarà al cel? Groc, vermell, rosa, blanc? O dominarà el gris? A l'obrir la porta aixeco el cap per comprovar-ho i també observo els núvols, o bromes com en diuen aquí. Cada dia són de formes i espessor ben diferents, semblen cotó fluix, algun dia corren més que un altre. Hi ha dies que es veuen les línies dels rastres dels avions, o fent creus i alguna vegada han dibuixat un pentagrama.

Començo a caminar, un dia em dirigeixo a la dreta, i l'endemà a l'esquerra. Hi ha varietat de camins per triar, carreteres amb asfalt, per les que has de vigilar els cotxes, penso que es van oblidar de fer un caminet pels vianants, o camins de terra, segons quin tries has d'anar amb compte de no coincidir amb cotxes o camions, i si és així tapar-te la boca per la pols. Hi ha pujades, baixades, camins estrets, amples, amb pedres, amb fulles, amb xaragalls, amb fonts, amb vistes panoràmiques, des d'algun punt pots arribar a veure el mar si la calitja no t'ho impedeix, i em fascinen les siluetes dels cims de les muntanyes amb les coníferes, semblen pinzells alineats.

Vaig saludant a totes les persones matineres: forners, carnissers, els del bar, o bé l'obren o bé van a fer el cafè, els que van al poliesportiu, altres esperen per anar a treballar al bosc, amb els dits creuats, no sigui que avui no hi hagi feina, també els que ja els hi toca agafar el cotxe per anar a la feina, a fora del poble; abans no calia, hi havia molta feina al poble. Ara tot és diferent.

Camino, pensant en les poques coses que haig de fer durant el dia, doncs tinc molt de temps lliure, és el que té la jubilació i viure sola, m'organitzo el temps, menjars, caminades, lectures, activitats... i alguna tasca de voluntariat per relacionar-me i sentir-me encara útil a la societat. No depenc de ningú, m'atreveixo a canviar de plans, i no passa res, no he de donar explicacions.

Repasso el calendari, quin dia de la setmana, quin mes, quin any, si falta molt pel canvi d'estació... I repasso també el santoral, i si tal dia com avui és l'aniversari d'algun esdeveniment important o alguna data assenyalada. Em fa por perdre la memòria.

Quan he acabat el repàs del dia, pràcticament ja sóc al bosc, i arriba el moment d'observar el que més em distreu, la natura. Gaudeixo molt mirant els detalls. A cada estació de l'any és ben diferent.

La tardor és l'estació que més m'agrada, pel contrast de colors, a les parets de les muntanyes, per la diversitat dels arbres, els castanyers, els roures, els faigs, els pins, les fulles de cada un d'ells tenen un color diferent, verd, marró, vermell, carbassa, groc... Em comporto com una criatura quan trepitjo les catifes de fulles, i miro enlaire quan fa una mica de vent, i cau una pluja de petites fulles.

A l'hivern els arbres pelats, mostren un altre escenari, com si canviessin les bambolines, és el mateix espai, però ara es veu més enllà que quan els arbres estan vestits, descobreixes més detalls, més indrets.

A la primavera, les herbes dels vorals del camí comencen a créixer, algunes acaben posant color amb les seves flors liles, roses, grogues, blanques, de les violetes, malves, dent de lleó, ortigues, esbarzers, plantatge i moltes més; els arbres, comencen a posar color amb les fulles, aquell verd tendre del faig o del roure, contrasta amb els verds forts dels pins o de les alzines. I sempre amb música de fons: el cant dels ocells. S'avisen uns als altres quan entrem al seu espai.

I a l'estiu és molt agradable caminar pel bosc, sobretot si fa molta calor, perquè els arbres, tan frondosos, amb tantes fulles, et protegeixen del sol i la temperatura és més fresca. I també pots observar com van creixent els fruits.

I admiro l'alçada dels arbres, alguns d'ells embolicats, amb lianes o amb heures, que els hi xuclen la saba i acaben morint, però això forma part del cicle de la vida.

I quan trobo arrels destapades al costat del camí, molta terra que les cobria ha anat desfent-se, i les deixa a l'aire, es poden veure com s'aferren a la terra que queda, i sempre penso en el perill que un dia puc trobar aquell arbre tombat, algun temporal pot ajudar a desarrelar-lo del terra. I admiro aquestes arrels, com si fossin obres d'art, la part baixa del tronc es transforma amb les arrels cargolades, de diferents mides, unes més gruixudes, altres més primes, però totes agafades ben fort a terra, són una part molt important de l'arbre, d'elles depèn que l'arbre no caigui i segueixi alimentant-se. En alguns arbres, aquesta base que es forma entre el tronc i les arrels està coberta de molsa verda i líquens de color groc o blanc. M'agrada comparar-ho amb les persones, hi ha una aparença externa: en els arbres, format pel tronc, l'escorça, les branques, les fulles, les flors i els fruits, tot a la vista i formant part del bosc. Cada un diferent, de color, d'alçada, de gruix, de tacte. I a cada estació també l'aparença és diferent. Però hi ha una part que no està a la vista, però que és molt important: les arrels, que els alimenten i els fan créixer. Amb les persones igual: tenim una part exterior, que cuidem, uns més que els altres, i una part interna, que també cuidem, uns més que els altres, però no mostrem, ens alimenta i ens fa créixer. I excepcionalment, en alguns casos sí que es mostren les arrels i l'interior de les persones.

Hi ha dies que estic inspirada per inventar-me històries entre tots els elements del bosc, pensant que els arbres es relacionen entre ells, i que alguns, per sota terra es busquen per donar-se la mà. O aquell pi que està tot sol, com que no es pot relacionar amb cap més arbre, ho fa amb les herbes, juga amb un esbarzer que el vol punxar i el pi li escup resina. Quan plou totes les fulles dels faigs juguen a passar-se les gotetes d'aigua, o a esquitxar a les persones que passegen si fan molta fressa. I les molses competeixen per cobrir els troncs, i s'enfaden amb els líquens, si envaeixen el mateix tronc, diuen que elles són més maques, més espesses, i el seu color verd molt brillant. El ginestell té enveja de la ginesta, i procura fer-se veure més. Les ortigues riuen quan algú les toca i li provoquen picor. Una heura, un dia, va confondre un arbre amb un pal de la llum, i ara el pal ha quedat camuflat, ofegat de fulles i a la part de dalt es veuen els dos cables. O aquell grup de roures, que s'ho passen tan bé amb els faigs, fan curses a la tardor per retenir més temps les fulles a les branques.

Alguns arbres canvien el seu entorn, des del bosc poden anar a viure a un jardí d'una ciutat... Jo ho vaig fer al revés, vivia en una ciutat i vaig venir a parar a aquest poble rodejat de boscos, i no cal dir com valoro aquestes passejades, com aquell que diu, no tinc altra feina que "badar".

Fins aquí molt bé, molt maco, però va arribar el "Glòria" i va fer moltes dolenteries: va tombar molts arbres, arrancant l'arrel i tot, alguns al mig del camí, perquè no hi pugui passar. Molts dies semblo Indiana Jones, saltant els arbres per dalt o ajupint-me i passant per sota. O haver de tirar enrere perquè s'ha menjat el camí, ha fet un forat molt gran.

Quina tristesa que sento quan veig aquest nou paisatge. Els d'aquí em comenten que no passa res, que tornaran a créixer més arbres. Les Guilleries són així. Es nota que no sóc d'aquí. Però està clar que tot això no impedirà que cada matí surti de casa quan surt el sol. §

Racó poètic

NATURALMENT

Camino entre les serps de troncs
abraçant els sentits.
m'omplo,
tan sols sospirs terrenals
em venen a rebre.
Sols l'alè vegetal
sols el batec,
sols l'ombra d'algun pas
sols el cant d'un trist ocell.
Amago entre butxaques
mocadors xops pel pensament
L'aire humit m'embrut el rostre
la pols si gronxa suaument.
Em busco,em trobo
em ploro ,m'hi quedo;
m'estiro i m'arrossego.
Embriagat
no hi ha rellotges,
muda sonoritat.

Neus Andreu

EL COSIDOR

Et penso i et veig
sorgint els mitjons
amb un ou de fusta
cosint els botons
en aquell racó de la llar de foc
de llenya que l'avi entrava a tardor
estimada iaia
des del clar de lluna
fins a fer-se fosc.
Et penso i et veig
a fora el carrer
cosint-me la bata
que no es perdi res
pel forat que he fet
en una butxaca.
A mi el que em queda
de la teva calma
és el cosidor
amb didals i betes
també cremalleres
i fils de colors
atrotinat de llauna
caixa de galetes
que serveix per tot.

Kei
a Dolors Suñé Costa.

ASÍ CAMINA EL POETA

Con su fiel melancolía
y su ademán artesano
va apartando de lo vano
las cosas bellas del día.
Y, oyendo esa melodía
de la orquesta universal
en su sonata esencial,
entra la calma a su oído,
vuelve a su pecho el sentido
de su amor fundamental.

Siempre alegre, siempre triste,
rotundo e incomprendido,
va cautivo de un latido
que sólo en su sien existe
y que siempre a su alma embiste
cual descomunal astado,
descortezador, airado...
Así camina el poeta,
dejando una estela quieta
en cada mar navegado.

Aquí y allá su mirar
extiende de un mundo loco
mientras brotan poco a poco
los versos para expiar
el dolor que ha de dejar
su impotencia derramada
en pobres líneas rimada...
Así camina el poeta
con su amor, con su carpeta,
con su sueño, ¡con su nada!

Manel Ruiz
Julio 2020

NIEVA EN ABRIL

De blanco inmaculado se visten mis parterres.
Mis verdes madreselvas se escarchan congeladas,
Mis rojos tulipanes son fríos cucuruchos de nata y de carmín.
Porque nieva en abril.

Nieva en abril.
Y mi cerezo blanco, de flores inundado
rebosa y se desborda de copos fríos, blancos…
porque nieva en abril.

Y, ya cercano mayo, cuando todo es florido,
el color saturado se ha vuelto diluido
y del blanco elemento rebozado…
porque nieva en abril.

Y en mi lilo, racimos violetas
Junto a lirios de blanco inmaculado
de idéntico color se han conjuntado
porque nieva en abril.

…Y el meteoro blanco que ha venido
A destiempo, en blanco ha convertido
Mi jardín.

Miguel Sánchez Reina
abril de 2017

LES GUILLERIES

Boscos d'Espinelves i d'Osor
que m'envolteu de plàcida calma
curulls d'humitat i de foscor
sempre reconforteu la meva ànima.

Lluny d'aquell brogit diari
que tant ens costa pair
hi ha un silenci mil·lenari
que refà ànsies d'existir.

Així és el meu Sant Hilari
que és part del meu món antic,
per memòria... el més bonic.

Jo llavors anava al parvulari
i, solia jugar al carrer
quant tot ho trobava verdader.
...
Els records de la nostra infantesa,
els que sovint idealitzem,
tornen a renéixer amb fermesa
quan, passat un temps, hi tornem.

De fonts n'hi haurà unes cent,
de camins un fotimer,
l'aigua és clara i transparent
i la gent, trempada al carrer.

Encara es ballen sardanes
i es canta en cor i amb dolçor
encara hi torno amb més ganes

per primavera o tardor...
hi cullo unes avellanes
o hi veig la ginesta en flor.

Josep M. Sarró i Planas, Sant Hilari - 23/07/2020

DAVID HOOD

"Vaig néixer un xic abans d'hora i em va costar de parlar. Les meves primeres paraules van ser gairebé als quatre anys, poc després de començar a caminar. Fins llavors em vaig comunicar amb senyals i he de dir que era molt expressiu!"

Vet aquí que a Sant Hilari Sacalm va néixer un nen que es deia David. Quan va començar a parlar als quatre anys, un xic tard, parlava com una cotorra i anava a l'escola on es feia entendre per tothom, doncs semblava una esponja del llenguatge, i allà va aprendre molt vocabulari i es va enriquir molt de paraules que, combinades amb els gestos, qualsevol persona en podia captar l'explicació i els sentiments que transmetia. És per això que va pensar que li agradaria ajudar a nens i nenes més petits que ell, fins i tot si tenien algun problema, com ell. Li agradava pensar que era en "David Hood", el bandoler de Sant Hilari, però sense ser lladre, només ajudar, ser amable i bondadós amb qui ho necessités.

Recordava aquella vegada que fa anys jugava amb amics i amigues al carrer quan una colla de jovent els cridaven: Aquest és el nostre carrer! sense tenir en compte que el carrer és de tots. Es va amagar al garatge, poruc. Els amics el van protegir. Llavors van venir els municipals a posar pau. Va quedar sorprès i satisfet amb la bona acció dels companys i municipals, i va saber que ell també volia ajudar la gent.

Vet aquí un nou bandoler,.....

en "David Hood" de Les Guilleries.

David Gubau Panella

Dibuixos de Joan Mir

RACONS D'HISTÒRIA

La Quima de Vallclara

Xavier Clos Jordana

Acostumats com estem a la vida programada dins d'un món global, amb capacitat d'anar amunt i avall i d'adquirir el que necessitem a botigues, farmàcies o a distància, amb teletreball, teleconferències i teleconsultes mèdiques, hem oblidat que fa ben poc, per a qualsevol problema de salut, s'havia d'acudir directament a productes de la natura. Però no tothom sabia quines herbes o beuratges eren bons per a cada mal, i n'hi havia que dominaven aquest coneixement.

M'agradaria reviure la impressió que no fa gaire em va fer la "Quima de Vallclara", una dona forta, valenta i lluitadora que em va recordar que la vida no sempre fou tan amable.

Joaquima Rabionet Arimany, filla de Dolors Arimany i Joaquim Rabionet, va néixer el 9 de juliol de 1933 a la casa de pagès de Dodes (Espinelves). Va ser l'única nena i la cinquena de sis germans: Joan, Josep, Miquel, Marià i Ramon.

L'any 1937, en plena guerra, la seva família es traslladà a viure a la casa de pagès de Torrents (Sant Andreu de Bancells). La Quimeta tenia llavors 4 anys i hi visqué durant 16 anys, fins que es va casar. Recorda la guerra de lluny: el bombardeig a Sant Hilari. Les explosions se sentien fins i tot des de casa seva i, més endavant, la nombrosa presència de maquis. "Sempre venien de nit, anaven mal equipats, algun descalç – diu -. La mare els feia una perolada de patates i alguna truita. Ells portaven armes de tota mena i sempre ens demanaven que no els delatéssim abans d'un parell d'hores d'haver marxat. Mai vam delatar ningú!"

El dia més important en aquells verals era el 8 de setembre ja que, amb la festivitat del sant, arribava la festa major de Sant Andreu de Bancells, que reunia a tot el veïnat. L'església s'omplia: els propietaris grans - de Bancells, de Fogueres o del Vilà - tenien sempre dos bancs reservats (encara avui es poden veure les inscripcions); els petits propietaris, només un banc; i els masovers, cap. Aquesta trobada era una excusa perfecta per establir relacions socials: els pagesos feien tractes, compraven, venien, s'arreglaven casaments, etc. Després celebraven el ball a can Mon, animat per un acordionista. Aquell dia els pagesos de totes les cases del voltant - el Crous, can Cardona, can Pujol, el Ribé, can Sanglàs, Vallclara, Collsabena i altres - menjaven carn de xai. Era un dels pocs dies a l'any, o l'únic, que es menjava xai, en altres ocasions es tractava de cansalada, d'ous o de caça.

La infància i la joventut de la Quima van transcórrer a pagès. Anava a escola a l'església de Sant Andreu amb mossèn Lluís i després a casa seva amb un mendicant que, a canvi d'un àpat, els feia classe. La professora més destacada, però, fou la seva mare: d'ella va aprendre a cuinar, a portar una casa, a parir i a fer parir, a cuidar el bestiar i l'hort, a posar injeccions a la gent o a collir i administrar plantes remeieres de tota mena per a ells i per a la gent dels voltants (llavors el metge, el veterinari o les

Església de Sant Andreu de Bancells.

pastilles eren un luxe). "La mare era el motor de la casa - diu, ben convençuda -. Al pare li agradava molt la disbauxa i anar a morts del porc. Ella era qui ho feia rutllar tot. Va morir amb 59 anys i el pare amb 62." També em comenta que l'afectà molt la mort de dos dels seus germans, molt joves.

Amb 19 anys es va casar amb en Jaume Pagespetit Masó i van anar a viure a Panissers, on hi va néixer el seu primer fill, en Joan. Després vingué la Nati, quan ja vivien a pagès. I en Xavi, que ja nasqué a Girona.

Recorda quan van comprar un matxo, i això fou com ara tenir cotxe: anava a tot arreu amb ell. A Sant Hilari espantava a en Jaumet del flabiol, que quan la veia fugia; arribava a la vila amb el matxo carregat amb coses per vendre, i carregat marxava amb el que havia comprat. Una vegada el mosso va estovar al matxo i aquest no el va obeir mai més: ella era l'única que el feia creure. Aviat va entendre que portar una casa a pagès volia dir fer de tot: feines d'home, com carregar sàrries de carbó, llaurar o anar amb l'escopeta a caçar tudons, merles o coloms, a més de fer les feines de la casa. Els pagesos dels voltants acudien a casa seva per demanar-li remeis per curar o mitigar dolors, i o bé els donava els remeis o els deia com fer-los. M'explica com la seva mare feia "l'esperit de saüc", que a l'estiu els senyors li prenien de les mans. "Costava molt de fer. La mare agafava una olla buida, la tapava amb una fina capa de roba, a sobre hi posava el saüc i al damunt una olla de terra amb foc; el saüc anava traient l'oli, que es filtrava per la roba, i llavors omplia petites ampolles i a l'estiu les anava a vendre als senyors de Sant Hilari."

La Quimeta tenia remeis per a tota classe de mals, menys pels que no. La seva mare li va transmetre coneixements ancestrals adquirits al llarg de generacions, no només de les plantes, sinó de la medicina popular. Anys abans segurament l'haurien cremat per bruixa.

"Et portaven nens i també adults amb mal de coll, i el remei era fer un tall de cansalada molt prim, untar-lo amb oli de ginebró molt calent i aplicar-lo al coll. Menuts i grans cridaven a la primera aplicació, perquè era molt calent i feia una pudor insuportable... però era medicina segura. Et venien amb mal als ulls, i el remei era banyar-se'ls amb aigua de roses; contra el mal d'estómac, farigola, camamilla, encara que el millor era la flor de saüc; contra les picades d'abelles, vespes o mosquits el remei era l'orina d'un mateix aplicada a les picades; contra el mal de pell, banys amb oli de lliris, o millor una serp blanca: és blanca per baix i fosca per dalt; se li talla el cap i se li treu la pell, es talla a trossos, es fa bullir, s'hi afegeix farigola i altres herbes i es beu el caldo; la llàstima és que ara ja no se'n troben, de serps blanques. Pel mal d'ungles, en un pot es barrejava oli amb pastanaga trinxada, i de tant en tant, s'hi posaven els dits; contra el mal dels pulmons, oli de llangardaix untat a una sola d'espardenya de cànem que s'aplicava damunt la natja. Si et deien que no podien dormir, doncs calia agafar un plàtan sense pelar, tallar la part de dalt i la de baix, fer-lo bullir 10 minuts i beure's el suc: dormies com un nen petit."

I arribà "Don Antonio de Vallclara", que la contractà de cuinera pel restaurant Don Joan de Serrallonga a Vallclara, on hi va viure dos anys. Algun dia s'hauria de fer un treball de recerca per explicar la gran aventura de "Don Antonio" que, a inicis dels anys setanta, volgué convertir "Vallclara, un lugar cerca del cielo", en una mena de Hollywood Boulevard.

La Quima i família van anar a viure a Sant Hilari a mitjans dels anys setanta. Als estius, ella va treballar de cuinera als millors hotels i restaurants, entre ells el Solterra, el Suizo i el Don Joan de Serrallonga. A l'hivern, feia de mocadera a Sant Hilari, a Vilanova de Sau, a Viladrau, a Arbúcies, a Joanet, etc. Es mostrà activa fent labors parroquials i va portar durant anys la Casa de Colònies de Joanet.

A pagès la vida era dura, però al poble la vida era diferent. M'explica una anècdota que la va colpir: en una visita al Dr. Corzano, al anys setanta, hi trobà la dona de Malagarça amb la cara deformada i molt inflada, doncs s'havia intentat arrencar un queixal que li feia mal amb unes agulles. El doctor li va dir que anés ràpid a urgències a Girona, però ella preferí tornar a casa seva. L'endemà la van trobar morta.

La Quima m'ensenya el seu armari d'herbes i plantes. En té de tota classe, i a vegades encara les fa servir. Diu que abans la gent s'estimava més, però eren temps als que no hi tornaria.

La història de la Joaquima Rabionet, "la Quima de Vallclara" o també "la Quima de Torrents", és la història de moltes dones d'aquella època, una supervivent de les d'abans de la guerra, una dona dedicada al treball i a fer més suportable la vida als altres. Ara té 87 anys, i tot i que la van operar del maluc, manté en bones condicions virtuts com la bondat, el caràcter i el vitalisme que han guiat sempre la seva vida. §

La maçoneria al Sant Hilari del s. XIX

Cristina Tejedor Sala

Escenari de com seria un temple

Encara avui dia, quan sentim la paraula maçoneria, pensem en rituals ocults, llocs secrets i gent de gran poder adquisitiu. Però, què és la maçoneria i quin són els seus orígens? Mai un gremi havia despertat tanta expectació. La maçoneria té els seus orígens en l'Edat Mitjana, durant els períodes de construccions. De fet, la paraula Francmason o Free-stone-mason, és a dir, el paleta que treballa la pedra d'ornament, apareix per primer cop a Anglaterra l'any 1350. Se'ls deia Francmasons per distingir-los dels picapedrers, que només treballaven a les canteres (els rough-mason). En aquells temps, la lògia era una oficina de treball, on es traçaven en un terra de guix, els detalls de l'obra. Des del punt de vista administratiu, la lògia també era un tribunal, sota l'autoritat del mestre d'obra, que mantenia la disciplina entre els seus treballadors. La vida d'aquests homes estava reglamentada per uns estatuts, la finalitat dels quals era aconseguir una bona concòrdia i fraternitat, perquè per realitzar una obra era indispensable la unió d'aquestes dues forces.

L'esquadra i el compàs, símbol de la maçoneria

Quan van finalitzar la construcció de les grans catedrals, les germandats i lògies maçones anaren quedant en mans de membres «adoptius» o de francmaçons adoptats. El pas de la maçoneria medieval (maçoneria operativa) a la maçoneria moderna (maçoneria especulativa) tingué lloc a partir de 1717, i en especial amb les Constitucions d'Anderson, l'any 1923.

Per tant, per maçoneria entenem una organització gremial, fraternal i creient (teista o deista) d'origen medieval i tornada a fundar a Londres entre 1717-1723, amb un mètode d'ensenyament que es basa en la pràctica de ritus i en la reflexió sobre símbols.

A partir d'aquesta reorganització, la lògia es convertirà en una agrupació de diversos maçons, com a concepte abstracte. El «taller» o «temple» és un concepte físic, el lloc on es reuneixen els integrants d'un lògia per fer els seus treballs. Com a dades generals, l'avantsala d'accés al temple s'anomena «atri» i és el lloc on hi ha el registre que han de signar obligatòriament tots els membres de la lògia abans d'accedir al temple. En alguns temples es poden trobar, flanquejant les portes d'accés, una o dues fileres d'espases, mentre que en d'altres les trobarem en el seu interior. Simbolitzen la virtut, el coratge i l'abnegació maçònica, la força neta i positiva. El temple és una sala rectangular amb dues fileres de cadires a banda i banda de la sala i, al fons, hi ha una taula sobre una estrada de tres graons que representa l'Univers, en el qual cap tota la humanitat. També simbolitza el temple de Salomó a Jerusalem. El sostre representa el cel i està decorat amb les constel·lacions del zodíac. El terra està cobert, tot o com a mínim en la seva part central, per un paviment de rajoles blanques i negres disposades alternativament com si fos un tauler d'escacs, símbol la Terra i representació de l'oposició a allò contrari, la multiplicitat que es genera des de la dualitat. Els seus límits no són les parets sinó els quatre punts cardinals. El temple està simbòlicament, i molts cops també físicament, orientat d'occident a orient, com una projecció cosmològica, cap on surt el Sol, el camí a la llum, a la saviesa. Per això, pel seu interior sempre es circula per l'esquerra, en el sentit de les agulles del rellotge. Aquí se situa l'estrada del Venerable Mestre i és on seuen els visitants il·lustres. Al seu davant hi ha la porta d'entrada, és la part simbòlicament menys il·luminada i és el lloc reservat als aprenents, encara pendents de «tenir» més llum.

Com arribà la maçoneria a Europa?

La teoria més estesa és que la maçoneria s'estengué molt ràpid per tot el continent. Sembla ser que fou perquè aportava valors d'universalitat i de llibertat, coses que no es trobaven als clubs, cercles literaris o acadèmies. Es passava de la construcció d'un temple a la construcció de la persona, al seu temple interior.
A més, a la lògia no està permès parlar de política ni de religió perquè són temes que separen la gent. Una dada interessant és que a les lògies es parla i s'escolta, sempre sense discutir, i no hi ha dret a rèplica. Per tant, cada membre que vulgui intervenir en una conversa ha de tenir molt clar què vol dir perquè tothom l'entengui.

La maçoneria s'introduí a l'Estat espanyol el 1812 mitjançant els règims napoleònics i tingué el seu període més àlgid durant el Sexenni Democràtic (1868-1874), fins la seva decadència el 1898, coincidint amb la pèrdua de les darreres colònies espanyoles d'ultramar. El tema colonial fou un dels preferits de l'Església catòlica i dels artífexs de l'antimaçoneria per convèncer l'opinió pública que la maçoneria havia impulsat la independència de les colònies espanyoles. Era una història en la qual convertiren els maçons en traïdors, com per exemple culpar el Ministre espanyol d'Ultramar, Segismundo Moret, de la pèrdua perquè era maçó. L'Església també utilitzà la maçoneria per denunciar o atacar indirectament l'Estat liberal, cada cop menys sensible als arguments del catolicisme tradicional. A més, si assimilaven liberalisme a maçonisme, aconseguien mantenir les masses catòliques apartades del primer, ja que un maçó provocava sempre més rebuig que un burgès liberal.

Gran Lògia Simbòlica Regional Catalana

Però m'agradaria tornar enrere, concretament a l'any 1886. Ens centrem en la creació de la Gran Lògia Simbòlica Regional Catalana (GLSRC), de la qual es poden dir moltes coses com, per exemple, que era una federació de lògies maçòniques catalanes que posteriorment s'estengué cap a les Illes Balears. Per poder constituir una lògia calia l'autorització d'un «Gran Orient», que és la potència o obediència maçònica amb jurisdicció en un estat. Aquest «Gran Orient» també podria ser equivalent a una Gran Lògia, que reuneix un mínim de 7 lògies, les quals l'han d'obeir.

A finals del segle XIX existien diversos Grans Orients amb jurisdicció a l'estat espanyol, com el Gran Oriente Lusitano Unido, el Gran Oriente Nacional d'España i el Gran Oriente de España. Els membres fundadors de la GLSRC van rebre l'autorització del Gran Oriente Lusitano Unido.

Foren catorze lògies les fundadores de la GLSRC i totes elles reberen un número identificatiu que fou repartit mitjançant un sorteig:

1. Montseny, de Breda.
2. Bétulo, de Badalona.
3. Creación, de Barcelona.
4. Bruch, de Manresa,
5. Emancipación, de Barcelona.
6. Fénix, de Vilafranca del Penedès.
7. Almogàvers, de Gràcia (encara no s'havia annexionat a Barcelona).
8. Catalunya, de Sant Martí de Provençals (tampoc s'havia annexionat encara a Barcelona).
9. Vanguardia del Llobregat, de Martorell.
10. Progrés, de Sant Hilari Sacalm.
11. Avant, de Barcelona.
12. Colmena, de Barcelona.
13. Fortuna, de Tortosa.
14. Luz de la Verdad, de Barcelona

El dia 16 de maig de 1886, tingué lloc a l'«Ex-Casino Universal» de Barcelona la primera reunió de representats. Cada lògia havia d'enviar-hi el seu cap o «Venerable Mestre» i dos membres o germans. En el cas de Sant Hilari, els dos representants foren Àngel Ros i Joan Grau. El president de la «Mesa» definitiva de l'Assemblea Constituent fou Rossend Arús i Arderiu.

La Constitució per regir la GLSRC fou aprovada els dies 16, 18 i 21 de juny de 1886. Aquest projecte tenia 7 títols i 50 articles, en els quals es detallaven tant els principis generals de la maçoneria com els propis, passant pels drets i deures dels maçons, els signes i emblemes del Simbolisme i els diferents ritus relacionats amb ells.

La GLSRC va néixer defensant la independència del Simbolisme, és a dir, de les lògies simbòliques davant el Filosofisme o graus superiors. Això significava, en la pràctica concreta de les seves lògies, que reivindicaven la plena llibertat per fer política sense sotmetre's a la fiscalització que els Grans Orients exercien sobre les lògies. Per tant, no treballarien «a la Glòria del Gran Arquitecte de l'Univers» sinó que ho farien «per al Progrés de la Humanitat». Per altra banda, els principis constituents incorporaren elements bàsics del catalanisme de finals del segle XIX, com per exemple que el català fos la llengua oficial de l'obediència:

1. Aconseguir que Catalunya formi un Estat sobirà i autònom, sense altres limitacions que les derivades del contracte que celebri i l'uneixi amb la resta de Regions Ibèriques.

2. Establir a Catalunya institucions que garanteixin la inviolabilitat del dret humà en totes les manifestacions expressades en el títol primer i que siguin, alhora, constants propulsores del creixent benestar i indefinit progrés de la regió catalana.

3. Com a conseqüència de l'assignat en els dos primers articles, treballar per a que Catalunya tingui poders propis, tots electius, amovibles i responsables, i separats convenientment els uns dels altres; els seus poders vetllin de tot el referent al govern interior de la religió, és a dir, de tot allò que aquest no hagi delegat en ús de la seva sobirania en els poders nacionals pel funcionament de la vida interregional.

4. Promoure i secundar tot allò que pugui portar a Catalunya a la proclamació i confirmació de la seva expressada autonomia.

5. Procurar en totes les altres antigues regions espanyoles la constitució de grans lògies regionals que proclamin, sostinguin i defensin per a la seva regió respectiva el que per a Catalunya proclama aquesta Gran Lògia.

Un dels seus fundadors, Carles Litran, proposà aquell mateix any que la maçoneria no només eliminés dels seus principis al Gran Arquitecte de l'Univers, sinó també que abandonés el Ritual i les cerimònies: «Para ello declárese la Masonería sociedad deista, rinda culto a su Gran Arquitecto, con espadas, símbolos de honor, malletes y mandiles, bandas y cintajos, baterías y demás puerilidades del formalismo, o suprima esa lema sustituyéndolo por la invocación de tres principios: Libertad, Igualdad y Fraternidad (...). En nuestro entender ha llegado la hora de deslindar los campos». Per a Litran – federal, maçó i lliurepensador -, la maçoneria era d'utilitat si podia col·laborar en «desmonarquizar el cielo» per així poder «republicanizar la tierra». Aquest és el tarannà maçònic que imperà entre els promotors de la GLSRC. Quan es va conèixer la creació d'aquesta nova organització, totes les obediències peninsulars – el Gran Oriente Lusitano en particular –, acusaren la GLSRC de ser una entitat política i no una gran lògia, fet que comportà que no tinguessin cap reconeixement estatal ni estranger. Tot i així, la GLSRC va sobreviure amb prou èxit fins la crisi maçònica finisecular que, igual que altres organitzacions, desaparegué a partir de 1896 per reaparèixer amb el nou segle.

Els principis polítics de la GLSRC – Catalano-Balear a partir de 1900- tenien tres pilars fonamentals: republicanisme, anticlericalisme i lliurepensament.

Tot i la seva lluita per destruir el catolicisme i la monarquia, la majoria de maçons espanyols, l'esquerra socialista i una gran part de l'anarquisme, considerà l'ordre i els seus germans com un terrenys d'advocats i botiguers que només malparlaven contra el Papa i els clergues catòlics. Eren considerats sospitosos.

L'Església mai donà credibilitat al potencial regenerador que creia posseir la maçoneria i encara menys que es pogués convertit en la «religión del porvenir». El que sí va creure una gran part de l'Església era que existia una mena de conspiració permanent de l'ordre contra la religió, un anticatolicisme fervent. Potser perquè la pròpia Església era un poder internacional que des de Roma podia moure interessos i passions o crear estats d'opinió que eren l'enveja de qualsevol de les internacionals, inclosa la maçònica. Aquestes idees de conspiració li atorgaven a la maçoneria un poder que no tenia i evidenciava la predisposició del catolicisme per creure que els complots i les conspiracions podien convertir-se en un important agent de canvi polític i social.

Un cop finalitzada la davallada política de 1898, la maçoneria espanyola juntament amb la Catalana Balear es refundà. El 1904 a Catalunya hi constaven 9 lògies: Cataluña, Redención, Humanidad, Ciencia y Libertad, Salvación Fraternal, totes de Barcelona, així com la Igualdad (Reus), Progreso (Malgrat), Osiris (Sabadell) i Gesoria (Sant Feliu de Guíxols).

La maçoneria i la Segona República

A partir de 1931 la maçoneria tingué un gran protagonisme. Un bon nombre de «germans» ocuparen alts càrrecs de l'administració republicana, tant a les Corts i al govern de l'Estat com al Parlament de Catalunya i als ajuntaments. La presència, però, no fou igual a tot el país. A les comarques gironines la tradició maçònica s'instal·là durant la invasió napoleònica.

En el moment de la proclamació de la República, la lògia Progreso de Blanes ja feia uns anys, des de 1927, que no era activa. En canvi, se'n creà una de nova a Girona, la lògia Álvarez de Castro. Tot i aquesta nova creació, el nombre de maçons era força baix. A més d'aquestes dues, hi havia dos «triangles», l'existència dels quals era molt precària, els de Massanet de Cabrenys i el d'Oix. La lògia de Figueres, que reprengué la seva activitat l'any 1923, juntament amb la lògia de Girona, formaven part de l'obediència de la Gran Logia Española. Fou el 1934 que passaren a dependre de la Gran Logia Regional del Nordeste de España, dins la federació del Gran Oriente Español. Es creu que la cerimònia d'acceptació de la nova obediència estava motivada per la influència i el major prestigi que tenia el Gran Oriente Español en la vida quotidiana.

La suma de persones influents del món maçó entre els càrrecs públics era ben discreta, si es compara amb altres zones o èpoques. Tot i aquests suposats beneficis socials i polítics, el nombre de seguidors no augmentà durant la Segona República. Cal considerar que la maçoneria gironina de l'època era protagonitzada, en bona part, per militars. De fet, foren víctimes a partir de 1934 de les mesures governamentals de separar-los de l'ordre. Patiren persecucions, foren cessats i a alguns d'ells els canviaren de destí.

Pel que fa a la vida política, es pot afirmar que no hi havia unanimitat de partit o sindicat entre els maçons gironins. Hi havia militants o simpatitzants d'ERC, del Partit Radical, de la CNT, del Bloc Obrer i Camperol, ex-membres de la Unió Patriòtica i elements conservadors.

Com he dit, la maçoneria era present en institucions com el Congreso de los Diputados o el Parlament de Catalunya, però hi era pel que representava que coincidia en la defesa d'uns valors i programes que també eren propis de persones liberals i progressistes.

Els fets d'octubre de 1934 marcaren un abans i un després durant la Segona República. A la maçoneria se li atribuí un protagonisme en aquests fets que no quedaren gaire clars, ja que els dos únics militars de carrera morts durant els enfrontaments del 6 d'octubre a Catalunya, tots dos eren membres actius d'unes lògies.

Pel que fa a la vida cultural, davant el problema educatiu que tenia el Govern de la República, en part relacionat amb el problema religiós, la maçoneria reclamà l'escola única, laica, obligatòria i gratuïta, i es posicionà a favor d'una política que desplacés l'ensenyament controlat pels religiosos amb un sistema sense privilegis. Val a dir que a les comarques gironines tingué una influència secundària.

Tapís amb simbologia maçònica del segle XVIII

Malgrat que no s'ha conservat gaire documentació de les lògies gironines, es pot comprovar que a la de Girona una de les seves activitats destacades fou l'auxili de persones necessitades i que s'interessà per tenir una biblioteca, fet pel qual tots els germans feren aportacions i es sol·licitaren aportacions a d'altres lògies en forma de llibres.

Iniciada la Guerra Civil espanyola, a la zona franquista es produeix una identificació entre Església i Estat, que és el component fonamental del nacionalcatolicisme, acompanyat d'un conjunt de cerimònies políticoreligioses amb la funció de reactivar el catolicisme i treure'l de la situació d'arraconament en què havia quedat durant la República. L'Església, de bracet del bàndol franquista, es convertí en un col·laborador més de la repressió, i fins i tot se n'alimentà. N'és un exemple el contuberni judeo-maçònic-bolxevic del pare Joan Tusquets, gràcies a la seva col·laboració del qual s'elaborà una relació de més de 60.000 suposats francmaçons, quan el 1936 la maçoneria espanyola només comptava amb 6.000 afiliats. També és coneguda l'obsessió del dictador Franco per la maçoneria, que el portà a dictar la Llei per a la repressió de la maçoneria i el comunisme del 1940, que tingué abast fins i tot fora de l'Estat espanyol. És curiós saber que el germà petit de Franco, en Ramon, era maçó. Estiuejà a Sant Hilari amb la seva família, fou militar, diputat d'ERC per Barcelona i morí d'un estrany accident d'aviació el 1938.

Després de la mort de Franco, el Gran Oriente Español tornà, després de 40 anys, de l'exili a Llatinoamèrica. El 1979 el Ministeri de l'Interior li negà la inscripció en el registre d'associacions però, després de molts recursos, finalment quedà legalitzat per sentència del Tribunal Suprem. Per impossible que sembli, la maçoneria acabà sent legalitzada per una llei franquista de 1964.

Què en sabem de la lògia Progrés de Sant Hilari?

La veritat és que ben poca cosa. Com ja he dit més amunt, és una de les catorze lògies que s'integrà el 1886 a la Gran Lògia Simbòlica Regional Catalana. El dia 28 de març de 1886 els seus components mostraven la conformitat amb la nova obediència i ho expressaven així: «Se ha conseguido nuestro ideal, buscado con tanto anhelo, y ni por un momento retardamos nuestro entusiasta aunque débil concurso. Conformes, pues, con la Gran Logia Regional Catalana, a sus auspicios nos acojemos según acuerdo tomado en la tenida de ayer».

Podem saber que era un «taller», és a dir una lògia de menys de 7 germans. Curiosament, la Progrés fou l'única lògia de les comarques gironines que adoptà el seu nom en català. Dels seus membres, a part dels dos que assistiren a la constitució de la GLSRC, en Joan Grau i l'Àngel Ros, en coneixem un parell més. Contrastant la documentació de l'Arxiu de Salamanca referent a la maçoneria selvatana i el llibre «Els fills de la llum. Els franmaçons de les comarques gironines (1811-1987)», de Josep Clarà, podem saber que en Ramon Guasch, de can Guasch i confiter de ca l'Abaià, n'era el Secretari. Es batejà amb el nom de Gambetta i ostentava el 3r grau. L'altre membre que hem pogut conèixer és en Narcís Vernedas Culí, alcalde de Sant Hilari els anys 1878 i 1879. En Vernedas era el Venerable Mestre, conegut com a Lutero, i també ostentava el 3r grau.

Hi ha molt poca documentació on aparegui la lògia Progrés, podem gairebé assegurar que finalment no s'arribà a constituir.

Josep Irla

Rossend Arús

Aurora Bertrana

Cantinflas

Personatges reconeguts com a maçons i maçones

Tot i el seu secretisme, hi va haver un gran nombre de personatges dins el món de la política, la cultura o les ciències que obeïen la maçoneria, entre els quals destaco Josep Irla (President de la Generalitat a l'exili), Lluís Companys (President de la Generalitat), Valentí Almirall (polític, fundador del «Diari Català» i de «La campana de Gràcia»), Francesc Ferrer i Guàrdia (pedagog i impulsor de l'ensenyament laic, fundador de l'Escola Moderna), Rossend Arús (empresari, periodista, filantrop, promotor de l'ensenyament laic, impulsor del moviment lliurepensador i fundador de la maçoneria catalana. Va deixar en llegat la Biblioteca Pública Arús i les escoles de Das i de L'Hospitalet de Llobregat), Joan Casanovas i Maristany (polític republicà independentista, President del Govern de la Generalitat i del Parlament de Catalunya), Agustí Centelles i Ossó (fotògraf), Josep Anselm Clavé (polític republicà federalista, poeta i músic. President de la Diputació de Barcelona i diputat), Marià Cubí i Soler (científic i metge), Frederic Escofet i Alsina (militar, comissari general d'Ordre Públic de la Generalitat), Jaume Ferran i Clua (metge i bacteriòleg, descobridor de la vacuna contra el còlera), Pere Mata i Fontanet (metge, polític, novel.lista, poeta i lingüista, precursor de la psiquiatria), Narcís Monturiol i Estarriol (enginyer, polític i inventor del primer submarí amb motor de combustió), Andreu Nin i Pérez (pedagog, dirigent sindicalista i polític marxista, conseller de Justícia i Dret de la Generalitat), Francesc Pi i Margall (polític, ministre de Governació i President de la República espanyola), Francesc Rius i Taulet (advocat i alcalde de Barcelona, impulsor de l'Exposició Universal de 1888), Emili Vendrell i Ibars (tenor, divulgador de la cançó tradicional catalana), Josep Xifré i Casas (comerciant i financer, president de la Caixa de Pensions i Mont de Pietat), Aurora Bertrana i Salazar (escriptora, fundadora i directora de la «Novel.la Femenina»), Clotilde Cerdà i Bosch (filla d'Ildefons Cerdà, era arpista i fundà l'Acadèmia de Ciències, Arts i Oficis el 1885), Teresa Claramunt i Creus (dirigent anarcosindicalista, fundà amb les maçones Àngels López i Amalia Domingo el 1889 la Sociedad Autònoma de Mujeres, el que seria a partir de 1898 la Sociedad Progresiva Femenina), Amalia Domingo i Soler (espiritista, directora de la revista «La Luz del Porvenir»), Àngels López de Ayala (republicana, lliurepensadora, fundà els setmanaris «El Progreso», «El Gladiador» i «El libertador»), Theodor Roosevelt (Nobel de la Pau 1906), Santiago Ramón y Cajal (Nobel de Medicina 1906), Henri La Fontaine (Nobel de la Pau 1913), Alexander Fleming (Nobel Medicina 1945), Sir Winston Leonard Spencer-Churchill (Nobel de Literatura 1953), els actors nord-americans John Wayne, Glenn Ford, Peter Sellers i Clark Gable, i el mexicà Mario Moreno «Cantinflas». §

BIBLIOGRAFIA

- *Clarà, Josep. «Els fills de la llum. Els francmaçons de les comarques gironines (1811-1987). El Corral del Vent.*
- *Clarà Resplandis, Josep. «Masonería y Segunda República: El caso de Girona». Universitat Autònoma de Barcelona.*
- *Ferrer Benimeli, J. A. (1985) «La masonería en la historia de España». Actas del I Symposium de Metodología Aplicada a la Historia de la Masonería Española (Zaragoza, 20-22/06/1983).*
- *Ferrer Benimeli, J. A. «La masonería en la España del siglo XIX». Vol. 1. II Symposium de Metodología Aplicada a la Historia de la Masonería Española (Salamanca, 2-5/07/1985). Junta de Castilla y León, Consejería de Educación y Cultura.*
- *Ferrer Benimeli, J. A. «La masonería española y la crisis colonial del 98». Vol. 2.*
- *Goñi i Sarsanach, Jordi ()»Aproximació a la Gran Lògia Simbòlica Regional Catalana i a una de les seves lògies fundadores: la lògia Montseny de Breda (1886)». Quaderns de la Selva. Vol. 4.*
- *Sánchez i Ferré, Pere. «De la Gran Logia Simbólica Regional Catalana a la Gran Logia Española. Un ejemplo de vocación política en la masonería peninsular (1886-1939)». Universitat de Barcelona.*
- *Sánchez i Ferré, Pere. «La maçoneria a Catalunya. 1868-1936» Edicions 62.*
- *Vendrell Moreno, Quim (04/12/2013). «Maçoneria, Catolicisme i Laïcitat». Revista de la Càtedra sobre la diversitat social de la Universitat Pompeu Fabra. Número 4.*

WEBGRAFIA

- *Diari Ara (07/07/2014). Franc Marín-Camps. Entrevista amb el Gran Mestre de la Gran Lògia Provincial de Catalunya.*
- *https://www.ara.cat/premium/societat/CARLESFONT-No-dificil-maconeria-sortir-ne_0_1170482958.html*
- *Museo Virtual de la Historia de la Masonería. UNED. https://www2.uned.es/dpto-hdi/museovirtualhistoriamasoneria/index.htm*
- *Revista Sàpiens (04/06/2015). «Els maçons a Catalunya».*
- *https://www.sapiens.cat/temes/catalunya/macons-a-catalunya_15458_102.html*
- *Vendrell Moreno, Quim (21/07/2017). «Gran Lògia de Catalunya. Desmuntant els tòpics típics de la maçoneria». Associació Cultural Vibrant.*
- *https://historiavibrant.cat/desmuntant-els-topics-tipics-sobre-maconeria/*

AGRAÏMENTS

Voldria agrair l'ajuda que he rebut per part d'en Xavi Clos, donant un cop de mà i suport al màxim i sempre cedint informació. També un agraïment especial a la Biblioteca Pública Arús, per la seva atenció, ajuda a l'hora de cercar en aquell fantàstic fons i una atenció excel·lent.

El domini dels Cabrera a les Guilleries durant l'edat mitjana: El Mercat

Pep Molist

Els vescomtes de Cabrera dominaren una gran franja de territori durant l'edat medieval. El seu domini principal es concentrava en una triangulació que abraçava el que avui són una part de les comarques de la Selva, el Vallès, la Garrotxa i Osona. (Mapa 1) No obstant, algunes de les seves branques familiars també dominaven possessions a Girona i el comtat d'Urgell.

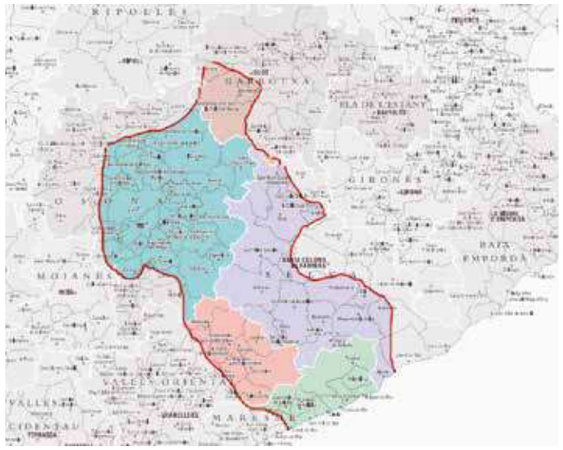

Mapa 1: Domini dels Cabrera S.XIV Font: Elaboració pròpia

A Sant Hilari Sacalm, el domini directe era exercit pels senyors de Gurb des de finals del segle XIII. El Castell de Solterra i la "Domus" de la Rovira (castell de Mas Carbó) en són el referent . Aquests però, després de jurar vassallatge als vescomtes l'any 1325, passen a integrar-se dins l'entrellat dels Cabrera.

Dins aquests dominis el poble d'Hostalric es convertí en la seu administrativa dels vescomtes a partir del segle XIV:

"La vila emmurallada d'Hostalric era la seu administrativa del vescomtat: a mes de la cort judicial i la notaria, hi residien el procurador general del vescomte i el notari, que controlava els comptes dels batlles del vescomtat" (Mallorquí, E. 2004 p.78).

Però també fou la seu econòmica. El poble situat a la comarca de la Selva és en el bell mig de les rutes més importants d'accés de la península ibèrica ja des d'època Romana. Aquesta fou una ruta que es mantingué important durant tota l'edat mitjana i propicià una zona de pas no solament entre nord i sud, sinó que també oferia les interconnexions amb les contrades properes de les altres poblacions més interiors com Breda, Arbúcies, Sant Hilari.

Malgrat sigui aquesta zona de pas, ja des d'etapa romana, les fonts ens diuen que la vila d' Hostalric va ser fundada el 1242 pel vescomte Guerau de Cabrera. Els documents recuperats l'any 2002 per l'arxiu Històric d'Hostalric[1] marquen la importància d'aquesta data. En un d'aquets podem veure com el 18 d'octubre de 1242 es detalla com el rei Jaume I atorga al vescomte de Cabrera la celebració d'un mercat els dimarts de cada setmana. L' altre document, en data 2 de gener de 1243 tracta d'una carta de poblament. La troballa d'ambdós documents posa la població d' Hostalric i el seu mercat, com un exemple en l'àmbit historiogràfic internacional de relació entre poblament i comerç.

En paraules de Pirenne: *"La situación geográfica, unida a la presencia de una ciudad o un burgo fortificado, se muestra como condición esencial para un establecimiento comercial"* (Pirenne, H. 1992. p.92)

Si tenim en compte que Hostalric es troba en una zona propera a un riu: la Tordera, (i afluents importants com la riera d'Arbúcies) i zona de pas de les rutes importants, *"era aquest indret privilegiat situat en plena xarxa de camins catalans medievals el que feia d' un enclavament estratègic de primer ordre."* (Martínez, A. 2008 p.7).

De fet l'article de Victor Farías que, no en descriure els camins secundaris, considera aquesta ruta com una calciata que unia les ciutats de Barcelona i Girona. I que *"la configuració d'aquesta xarxa viaria, per altra banda, no pot dissociar-se de la multiplicació dels mercats i d'una creixent activitat comercial"* (Farías, V. 2009 p.295). Així doncs, no és d'estranyar que fos un lloc on es pogués establir un punt d'intercanvi. És més, recolza la idea historiogràfica que, en època medieval no solament existia un intercanvi comercial a gran escala i per les classe benestants, sinó que l'intercanvi existia entre els propis pagesos i menestrals. I no solament en intercanvis de béns de consum essencials, sinó que eren centres de distribució de productes procedents dels mercats llunyans. Actuava de trampolí cap a pobles més interiors, més mal comunicats com és el cas de Sant Hilari.

Per exemple era el mecanisme per fer arribar les espècies (principalment el pebre) que venien d'orient o productes no essencials com teixit a aquelles comunitats pageses mes aïllades. Això sí, tal com diu Dyer de menys valor que els que compraven els poders senyorials: *"The organization and mechanics of purchase varied with the wealth and status of the consumer"*. (Dyer, C. 1989, p.320)

Però tal com diu Guinot: ¿podem dir que el fet de trobar aquests documents ens autoritza a dir que abans d'aquest mercat, no hi havia cap intercanvi en un espai de fluxos constants?

"El plantear la existencia de mercado tan solo a través de la identificación de los lugares donde el poder feudal otorgó privilegios y franquicias para su celebración, lo cual conlleva una minusvaloración de la actividad de compra-venta al margen de dichos emplazamientos" (Guinot, E. 2007 p.191).

Si tenim en compte que la carta de poblament d'Hosatlric es pot notar la importància d'atreure famílies oferint certes avantatges:

"Tot aquell qui desitgés instal·lar-se a la vila d'Hostalric quedaria exempt del monopoli senyorial sobre el desver[2] del vi (vevito vini) així com diversos drets tals com l'eixorquia, la intestia i la remença" (Martínez, A. 2008, p.11)

Aquesta població no sortí del no res i tampoc els menestrals es crearen d'un dia per l'altre. Potser ja existien, dispersos, de procedents de la zona interior del Montseny i les Guilleries, coneguts entre els veïns de la zona mitjançant a unes relacions socials i comercials no documentades.

En aquestes viles a part dels intercanvis comercials s'establien petits tallers de menestrals (ferrers, fusters...) que proporcionaven els productes per la pagesia del voltant. Va ser doncs, una estratègia senyorial per concentrar i controlar l'activitat menestral?

Hostalric és un punt més de la creació de ciutats mercats que s'escampa per la Catalunya vella durant els segles XI i XIV. A mes en els dominis dels vescomte de Cabrera la proliferació de mercats és habitual. Si el mercat d' és de 1242, el de Blanes és el 1260, el d'Anglès és el 1294 a més d'una fira el 1321.(Taula 1) Sempre però seguint rutes concorregudes. A Sant Hilari no tenim documentat cap mercat medieval.

Taula 1: Diferents mercats concedits a les nostres contrares

Mercat de:	Dia	Any de fundació	Rei	Senyor feudal
Hostalric	Dimarts	1242	Jaume I	Cabrera
Blanes		1260	Jaume I	Cabrera
Cardadeu		1272	Jaume I	Cabrera
Angles		1294	Jaume II	Cabrera
S.Maria de Palautordera		1299	Jaume II	Cabrera
Maçanet de la Selva		1318	Jaume II	Cabrera
Llagostera		1324	Jaume II	Moncada
S.Coloma de Farners	Dilluns	1334	Pere III	Vilademany

Font: Elaboració pròpia

1 - L'arxiu d'Hostalric va poder obtenir unes copies dels documents Registres documentals 3327 i 3326 procedent de l'Arxiu Ducal de Medinaceli, on es troba el gruix del Fons Cabrera i Bas.

2 - Segons explica Farías el desvet tenia la finalitat d'oferir al senyor la garantía de poder donar sortida als seus productes, sobretot aquells que estaven emmagatzemats (Farías, V. 2009, p.314)

3 - Scott J. 1990 Domination and the arts of resistance

4 - Victor Farías amb una font ben conservada com són els registres notarials d'ambdues poblacions es pot veure aquesta diferencia: "Peralada era una important etapa per al comerç que travessava els Pirineus.(...) Castelló d'Empúries va poder vincular-se des de molt aviat als circuits de comerç de llarga distancia" (Farías, V. 2009 p.304 -305).Per tant, tant en volum com en importància avui dia, amb les fonts que tenim no podem considerar l'Hostalric dels Cabrera al mateix nivell comercial que aquestes dues poblacions. Només ho podem suposar pel seu punt estratègic i el seu poder administratiu.

El fet de concedir un mercat, en alguna població, estic d'acord amb Guinot que, potser no és una creació a partir d'aquesta data, ans el contrari, es un fet administratiu per tal de legalitzar una estructura ja existent i així :

"La "legalización" de los mercados rurales en las pequeñas villas fue realmente la única vía para crearlos realmente o se trata más bien de un mecanismo del poder feudal para conseguir regular en su beneficio la extracción de excedentes campesino a través del gravamen" (Guinot, E. 2007, p.195)

Potser fins i tot ho podíem atribuir a una reacció dels poder dominats per fer front a la "infrapolitica" que ens descriu James C. Scott[3]

Pel que fa al mercat, però, no el podem equiparar amb els mercats en la mateixa importància que tenien Peralada o Castelló d'Empúries[4]. Hostalric és el típic poble amb mercat, no és una vila de mercat que Hilton diferencia en la seva teoria de les ciutats medievals. (Hilton, R. 1989)

Cal dir però que en opinió meva, el mercat d'Hostalric era de vital importància pels pobles més interiors de les Guilleries dintre la jurisdicció dels Cabrera, permetia obtenir productes externs que venien de contrades llunyanes com per exemple les especies o de ciutats més properes. N'és un bon exemple la draperia de Girona.

La draperia com a producte de comerç

El drap era un dels articles que més mercat tenia entre la població. Aquest podia ser de procedència llunyana com les teles de Flandes però també existia un important comerç del drap de menys qualitat procedent de Perpinyà i Narbona, que Farías considera majoritari que anava dirigit a les famílies pageses i que es bescanviaven en fires anuals o mercats setmanals com el d'Hostalric. Aquest però tenien el seu pas per la vila de Peralada que és el que feia un centre comercial important. Farías també parla d'una draperia local que es desenvolupa a refús de la demanda que molts d'aquests mercats locals propers necessitaven. Parla de Banyoles, també de Terrassa, però es deixa una ciutat prou important en la draperia, com fou Girona.

Efectivament, la ciutat de Girona és ja en època medieval, un centre de draperia amb un volum important de creació de draps i tot els seus derivats. *"Girona era una de les capitals del drap de la Catalunya Medieval"*[5] (Congost, R. 1999, p.3). És un inici que anirà incrementant el seu pes fins entrada l'època moderna i que acabarà desapareixent cap a finals del segle XVIII. Xavier Torres calcula que l'any 1360 l'ocupació en el sector tèxtil representa el 26,5% de la població activa. Aquest percentatge s'incrementarà fins el seu punt àlgid a la segona meitat del segle XVI arribant a xifres del 40% (l'any 1558).

Per tant, Girona existia una forta implantació de la manufactura del drap i tot el teixit que això suposa: mercaders, teixidors, tintorers... a més segons Torres a una noblesa compromesa en l'empresa del drap:

"A la Girona de la primera meitat del segle XVI la noblesa local esmerçava els seus cabals en companyies mercantils "mixtes"

(amb mercaders i altres "capitalistes) que es dedicaven a la fabricació i exportació de draps; la compra i distribució de llanes i colorants; l'explotació d'obradors de tint; o l'arrendament i recaptació de l'impost tèxtil de la bolla" (Congost, R. 1999, p.5).

Si tenim en compte la posició estratègica comercial d'Hostalric, de ben segur que rebia la draperia gironina. *"Era, segons Christian Guilleré, una de les rutes preferides pels mercaders del drap gironí del segle XIV"* (Martínez, 2008, p.9). I, des d'aquí cap a les poblacions interiors.

Restes actuals de la Domus de la Rovira a Sant Hilari (S.XIII –XV). Residencia dels senyors de Gurb vassalls dels vescomtes de Cabrera. Font: Arxiu: APPM - Foto: any 2020 - Autors: Joan Costa / Pep Molist

"Molts historiadors han cregut fins ara que van ser els mestres els qui van voler aquests tipus de monopolis, però si examinem el fet d'una mica més a prop, trobem que allò que pretenien les oligarquies comercials en permetre aquesta idea de monopoli era sobretot d'impedir als mestres artesans de ser els venedors de la seva pròpia producció" (Hilton, R. 1989 p.31).

El mercat era generalitzat i no solament un mercat fixa sinó que existia un mercat de la propietat les rendes o del crèdit. Podem dir que existeix un mercat del deute puix que el crèdit dels pagesos era elevat en aquesta economia feudal. No tenim fonts d'aquest crèdit a baixa escala car no era un crèdit escripturat notarialment. És clar però que, les irregularitats dels ingressos de l'economia pagesa podia portar a que en les etapes d'hivern s'augmentés el crèdit fins a la liquidació que es produïa en temps de collita. És una forma de fer front a les teories de "comerç forçat" que Bhaduri exposa:

"En el mercado de productos, esto es, en el mercado de cereales, los campesinos se encuentran atrapados en un ciclo regular de compra y venta de granos caracterizado por una situación de miseria. Así, venden una proporción muy alta de su producto después de la cosecha, en el mercado local, cuando el precio estacional se sitúa habitualmente en su nivel más bajo. Y vuelven a comprar en el mercado durante la época de carestía inmediatamente anterior a la cosecha, cuando el precio estacional es típicamente el más alto" (Bhaduri, A.1998, p.19).§

Conclusió

L'economia rural feudal no és una economia d'autosuficiència on només surt d'aquest àmbit les ciutats. És a dir, la famosa frase de Postman: "la ciutat medieval era una illa no feudal en un mar feudal" queda esquinçada per totes bandes quan es fan zooms sobre la població pagesa i tot aquest seguit de pobles que interconnectaven espais, relacions socials i comerç. N'és un bon exemple ben proper el poble d'Hostalric que es nodria de la demanda pagesa dels voltants de la població. Una població que baixava de les contrades properes de la vall d'Arbúcies i les Guilleries no només per la possibilitat de vendre els seus excedents, sinó per proveir-se dels elements necessaris pel desenvolupament de l'activitat pagesa i articles diversos com els draps. Malgrat això però, no podem dir que aquesta vila fos una vila de mercat sinó que hem de dir que tenia un mercat.

La societat pagesa entrava dins l'estructura econòmica del capital en una societat feudal. El món rural vist com una estructura decadent, autosuficient en front a una ciutat de progrés i llibertat que ens oferia la historiografia de Pirenne i Postman no és correcte. M'atreviria a dir que sota un regim feudal es van posar les bases (i es van començar a desenvolupar) la formació dels mercats nacionals i la seva revolució del consum de l'època moderna i que D. Vries explica en la seva revolució Industriosa[6].

Ni el món rural feudal era un espai miserable, ni a les ciutats el poder feudal hi era absent. No és el comerciant de la ciutat equiparable al propietari feudal de la ruralia? Hilton ho expressa ben clar:

Bibliografia consultada

- *Bhaduri A. (1998) Eficiencia económica e instituciones agrarias Historia agraria nº15. P.15-25 SEHA.*
- *Congost R. i To Ll. (eds.) (1999), Homes, masos, història. la Catalunya del Nord-est (segles XI-XX), Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1999, pp. 229-268.*
- *Dyer, C. (1989) The consumer and the market in the later middle ages. Economic history reviw, 2nd. Ser XLII, 3 p.305-327*
- *Epstein, S. (2009) Libertad y crecimiento: El desarrollo de los estados y de los mercados en la Europa de 1300-1750. Universitat de Valencia, Valencia*
- *Farías, V. (2009) El mas i la vila a la Catalunya medieval Universitat de Valencia.*
- *Guinot, E. (2007) El mercado local en las pequeñas villas de la corona de Aragón antes de la crisis bajo-medieval (siglos XI-XIV). Edad media. Revista de historia, 8 p. 183.202, Universidad de Valladolid.*
- *Hilton, R. (1989) Les ciutats medievals l'Avenç BCN*
- *Mallorquí E. (2004) Els vescomtes de Cabrera, senyors de les Guilleries fins al mar. Revista de Girona nº227*
- *Martínez, A. (2008) Els orígens del mercat i de la vila nova d' Hostalric (1242-1243) Acta Hostalric nº1.*
- *Pirenne, H.(1992) Las ciudades de la edad media, Alianza, Madrid 1992*
- *Scott J. (1990) Los dominados y el arte de la resistencia*
- *Vries, J. (2009) La revolución industriosa. Ed.Crítica. Barcelona.*

5 - Torres, X. "De senyors del drap a senyors de la terra: draperia i masoveria en la regió de Girona als segles XVI i XVII ", dins Rosa Congost i Lluís To (eds.), Homes, masos, història. la Catalunya del Nord-est (segles XI-XX), Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1999, pp. 229-268.

6 - Referenciat a la bibliografia

CUINA LENTA.
Parada i fonda a Sant Hilari

Toni Clos
Bea Cruset
Montse Plana

Segle XX

Sant Hilari enceta segle amb un prodigi d'activitats, projectes i obres. Creix en totes direccions i es transforma en un poble viu, que atrau estiuejants i que fa obrir nous establiments turístics i botigues de tot tipus. El poble esdevé la capital de la Suïssa catalana i el lloc d'estiueig per excel·lència durant almenys tres quartes parts del segle XX.

Sant Hilari atrau cada any a més estiuejants d'elit i disposa de tot tipus d' al·licients per fer -hi estades agradables: el balneari de la Font Picant, la comoditat i luxe de l'Hotel Martín, passejos als jardins i boscos, excursions i berenars a les cases de pagès, camp de futbol, de tenis i de tir, teatre, titelles, música, jocs de ruleta i de cartes, festes de beneficència, sardanes i posteriorment cinema, serveis mèdics, electricitat, telefonia, correus o servei de transport amb carruatge. El primer terç del segle és de bonança política, social, cultural, econòmica i urbanística; es construeixen fondes i hotels per encabir la nombrosa colònia d'estiu. A més es reformen les cases de menjar i es transformen en fondes i s'afegeixen als hotels Martín, París, Suís, Espanya, Oriental ja existents: l'Hotel Ripoll, Fonda Mimó, Fonda Fugarolas, Fonda Rita, Fonda Bruguers, Hotel Aguilar, després Sacalm i Fonda Xacó, després Hostal Isidre.

L'any 1901 es comença a cobrir la riera de Vallicrosa i es construeix el passeig de la Font del Sidé (Cirerer), que enllaçava la carretera d'Arbúcies amb la carretera de Vic, el passeig de la Font Vella i la carretera de la Font Picant. Amb aquesta circumval·lació i el cobriment de la riera del mig del poble, Sant Hilari va canviant de fesomia i encarava el segle amb grans perspectives i millors expectatives. Però no és fins al 1920 que s'enllesteix del tot el cobriment de la riera que dóna lloc a la plaça Gravalosa i, dos anys després, s'inaugura el Tívoli. El cafè que al llarg de tot el segle ha estat punt de trobada i referència contínua d'hilariencs i estiuejants, i ha estat, a més, bar, pista de bitlles, sala de ball, cinema, sala de TV als primers anys de televisió al poble, sala de joc, sobre tot de cartes. Era el Casino del poble. Es succeeixen grans canvis. S'urbanitza el passeig de la Font Vella, s'inaugura la carretera d'Osor, es reforma i s'allarga el campanar, es dóna nom a nous carrers i es continua edificant. Es construeix la Taverna de l'Aigua, s'asfalten carrers i se'n fa el clavegueram amb la supervisió directa de l'estimat, i sempre recordat, alcalde Narcís Corbera.

Mentre els estiuejants, es fan amos i senyors del poble, hi ha els treballadors i treballadores que viuen de la feina del turisme estival, moltes vegades precària, i molts jornalers de bosc que malviuen, sense festes cap dia a l'any, s'organitzen al voltant de la cooperativa Unió Obrera per obtenir millors condicions laborals i salarials. Una fita històrica. I l'alegria de la República.

La guerra i la llarga postguerra entristeixen i divideixen el poble i s'atura l'embranzida d'anys prodigiosos; però tot i així a la dècada dels anys 50 s'obren l'Hotel Solterra, paradís de tota mena de luxes, piscina i tot, l'Hostal del Grèvol, la Fonda Torras i el 1962 l'Hostal Verdolet. I encara més fondes i cases de menjar obrien portes: Ca l'Artola, Ca la Sisa, Can Cames, l'Hostal Sant Miquel i l'Hostal Canals.

No serà fins els seixanta i pocs que es trenca la inèrcia de l'estancament laboral amb la descoberta de l'or negre, de la implantació de moltes torneries i d'altres indústries, sobretot, la d'envasament de l'aigua. Va créixer l'ocupació als tallers i indústries, però va ser en detriment de l'estiueig. Mica a mica Sant Hilari va perdre la "Charme" del poble de les aigües i del turisme de muntanya. Als anys vuitanta la crisi de l'estiuejant es va fer patent i a partir dels noranta es van tancar moltes Fondes al poble.

100 anys de cuina lenta

Deia Josep Pla que la cuina és el paisatge posat a la cassola. I podríem afegir que a Sant Hilari, durant almenys un segle, hi va reflectir el tipus de vida que es duia al poble: vida tranquil.la, natura esplèndida i temps per tot. Amb la diferència que a l'estiu mentre uns s'entretenien i anaven de passeig, altres havien de treballar, i molt, per guanyar-se les garrofes. Les mares i àvies es passaven les hores a casa feinejant sense parar i, mentre feien l'hort, donaven de menjar a l'aviram i tenien cura de la casa, sempre tenien el perol, l'olla o la cassola al foc on es cuinava el menjar per tota la família. Menjars cuits a foc molt lent i fent xup xup.

A començament de segle, tant a les cases del nucli de Sant Hilari com a pagès, tenien llar de foc i normalment estava situada en un pla alçat de terra i enganxat a la paret. S'utilitzava un perol, sostingut pels clemàstecs (calamastres, en bell hilarienc), enganxats a una barra situada a la xemeneia, o es posava una olla sobre un trespeus. Aquest sistema servia per fer farinetes o altres menjars per cuinar, amb preferència àpats calòrics degut a la feina de bosc i de pagès: sopes de tot tipus, escudella, porc quan n'hi havia, menuts, i verdures i hortalisses arreplegades de l'hort. A la segona meitat del segle, amb la generalització de la cuina de llenya, s'hi van incorporar menjars més variats, això sí, molt de tant en tant, com la pasta de més tipus i el peix barat de l'home del peix que belluga, que pujava de la costa un cop a la setmana al poble.

La dona era la mestressa de casa i no fregia ni coïa res a la planxa, ni tenia forn. Amb el temps, i en diades molt especials, es va començar a fer botifarres i carn a la brasa sobre el caliu. Els forners feien coure els aliments de la gent al seu forn pagant. Només a les grans cases benestant o dels notables del poble i a les fondes i hotels, tenien forns i espais específics per a la cuina i el rebost.

Disposaven de cuina econòmica, una cuina feta de ferro, que guardava i aprofitava molt bé l'escalfor i que molts anys després es generalitzaria per les cases del poble.

Consistia, normalment, en una espècie de moble quadrat o rectangular, recolzat per una banda a la paret de la cuina. Tenia un forn, amb una porta de ferro, i a sobre d'un forn més petit, que és on cremava la llenya (alzina o roure) o el carbó, hi havia una xemeneia per on sortia el fum de la combustió. A la placa superior s'hi trobaven els fogons, normalment dos, a les fondes tres o quatre, fets amb cercles concèntrics, cada cop més petits, de ferro, que es podien treure d'un en un o bé deixar-los per controlar el foc, segons es volgués més o menys flama o no. També acostumava a haver-hi un dipòsit d'aigua al costat dels fogons, amb una aixeta al costat, per tenir aigua calenta a mà. Disposaven de tot tipus d'utensilis i d'atuells: olles i paelles de ferro colat, estris d'alumini i motlles de tota mena per fer pastissos.

Molt abans de tancar el segle la cuina econòmica de les fondes va donar pas a cuines de gas més modernes i pràctiques, amb forn més gran, més fogons i una part exclusiva de planxa.

Menjar a Sant Hilari

Sant Hilari era terra de bon menjar i continua essent-ho. Tot el segle passat les cuines de les fondes, hostals i hotels del poble no paraven de tot l'estiu. No tancaven ni de nit, sempre hi havia el sereno de guàrdia per al que s'hagués de menester. A la majoria d'aquests establiments tenien un timbre directe a recepció; el telèfon a l'habitació era un luxe de pel·lícula. L'estiueig era cosa de senyors i cada estiu es repetia la mateixa història. A Sant Hilari falta gent!

Famílies benestants de tot Catalunya, sobretot de Barcelona i del Vallès (Sabadell i Terrassa) es retrobaven cada estiu al poble. Era una tradició que va durar anys. Amics i coneguts d'estiuejar a Sant Hilari. Els primers temps era un poble on la gent anava a prendre les aigües, es feien vacances de balneari: de passeig a la Miranda, a la Roca d'en Pla o a les fonts, vermut a la del Pic o a la Font Vella, o prendre la típica aigua amb anissos a l'ombra dels arbres. També es practicaven esports i es feien excursions als boscos de l'entorn. A partir dels anys seixanta es feien ballades de sardanes animadíssimes, cine cada dia al Tívoli i s'organitzaven festes i balls pràcticament cada dia. Era un devessall d'activitats.

Si el 1930 a Sant Hilari hi vivien 1.240 habitants al nucli urbà i 1.555 escampats en cases de pagès, els estiuejants en aquesta època ja doblaven, en nombre, a las gent del poble. El 1935 van venir a fer les cures medicinals 1.070 aigüistes. La gent benestant s'estava a l'Hotel Martín per prendre les aigües picants, perquè tenen una mica de gas, prescrites per al fetge i el ronyons, però ni la humitat de la riera ni la bona teca, els àpats amb molt de salses, de vedella, de porc, botifarres i embotits, no els eren prou saludables. A vegades se'n tornaven pitjor de com arribaven abans de fer les cures. La teràpia de l'aigua no fa miracles!

El fet que molts estiuejants s'estiguessin a hotels, fondes i cases particulars, a dormir-hi, va exigir al poble a fer un esforç suplementari per adquirir unes normes bàsiques d'higiene que van aportar un plus de modernitat a Sant Hilari, com cap altre poble dels voltants: tenir aigua corrent, dutxa, banyera en alguns casos, i pica per rentar-se les mans; un mínim de clavegueram i, sobretot, suprimir els femers del davant de les cases. Els hàbits higiènics es van incorporar als costums de la gent del poble i això va fer disminuir molts tipus d'infeccions, malalties.

A les cases del poble i de pagès, a la segona meitat de segle, es continuen menjant plats senzills combinats amb menjars més nutritius, cuinats amb greix o cansalada de porc, però van desapareixent les farinetes dels àpats: escudella, llegums, l'endemà passats per la paella, arròs bullit amb llorer i amb tot tipus de variants, amb fonoll, amb botifarra de sang; arròs amb faves tendres o amb altres verdures, arròs a la cassola, sopa d'all, de farigola, de ceba, macarrons amb romaní o d'altres herbes. Tant la gent del poble com de pagès menjaven escudella barrejada, i no de carn d'olla, gairebé cada dia i el dia que tocava arròs i fideus era una festa.

S'ha de tenir en compte que cada casa tenia hort i conreaven verdures, patates i hortalisses per consum propi; a més d'aviram. I a pagès encara era més necessari assegurar la collita i omplir el rebost; es comptava amb tota la família per conrear patates, cebes, blat, ordi, civada i d'altres plantes que creixien només amb l'aigua de pluja. El blat era l'aliment essencial i es duia a moldre als molins dels verals per tenir farina i aconseguir pa, galetes, farro o farinetes i pasta. Als anys trenta els pagesos ja podien portar una part d'aquesta farina a Can Canigó i en feien fideus i així s'asseguraven un producte durador. A cada casa també es feien confitats, conserves amb oli i greix animal, sobretot costelles de porc i botifarres, i confitures, de poma i cabell d'àngel, i melmelades. El poder econòmic i productiu de pagès depenia dels animals que hi havia a la cort. La majoria tenien alguna vaca, xais i porcs, a més de l'aviram que corria pels voltants de la casa.

La cuina de les Fondes de Sant Hilari era el reflex de la cuina tradicional de casa, però amb els millors productes del poble i de temporada, verdures, llegums i fruites, bolets, cargols, embotits i carn. Menjars de muntanya, sobretot guisats i estofats, cuits a foc molt lent i sense pressa, amb plats a base de carns, aus, llegums, cereals i bolets. Plats fets amb les receptes i els requisits més sofisticats que s'emmirallaven en la cuina francesa i italiana, considerades de més prestigi iqualitat a l'època. Es tenia en compte de guardar les parts millors de les verdures i hortalisses per als "senyors" de les fondes i la resta per als de casa o per als treballadors. Era una cuina de l'aprofitament; el que sobrava, sobretot si era carn, es feia servir per fer salses per als macarrons o pel farcit de canelons d'altres dies.

Es diu que els canelons es van introduir a la cuina de les fondes a partir dels cuiners i cuineres de Barcelona que venien a treballar al poble la temporada d'estiu. Podria ser que els primers canelons que es van fer a Sant Hilari fossin els del primer cuiner, barceloní, de l'Hotel Martín.

Els canelons, a diferència dels típics Rossini, la pasta no era al dente i es farcia de carn rostida, en una proporció oficiosa del 70% de vedella i del 30% de porc, encara que alguna fonda també hi barrejaven les sobres de la carn d'olla; això sí, sempre es tenia molt en compte de servir-los en llaunes grans, banyats de beixamel, rossos del formatge gratinat i, sobretot, molt ben presentats.

Un fet diferencial de la gastronomia de les fondes de Sant Hilari era la preminència de les dones a la cuina. Molts d'aquests establiments els comandaven dones. Elles cuinaven o llogaven les cuineres, ajudants i cambreres. Elles decidien els àpats, triaven els aliments, des del pa fins a les fruites o el pastissos dels diumenges. El tipus de roba de llit, de tovallons, d'estovalles, fins els uniformes de les noies que servien taules. Controlaven tot tipus de detalls. Fins i tot de com servir el vi i cada plat.

A la majoria de les fondes era la mestressa qui portava la cuina. Com que la feina forta era la temporada d'estiu, es llogaven cuineres que a vegades venien de fora, per fer la temporada com la Lola del Racó, que feia la temporada a la Fonda Torras i que a l'hivern treballava en un restaurant al costat de l'estació de Sant Boi de Llobregat; o la Floren a la Fonda Fugarolas.

Les Fondes de Sant Hilari. Les cuineres i els cuiners

La història de les fondes, de les seves cuineres, i posteriorment dels seus cuiners, doncs, està estretament relacionada amb el despertar de la hidroteràpia al poble. Pel que fa a la cura de les aigües hem de parlar de dues èpoques i dues dinàmiques ben diferenciades: una abans de la guerra de 1936, molt elitista i l'altra després, potser amb més incidència en el dia a dia del poble, però molt menys glamurosa i que donava més vida al poble. Va ser en aquesta època des de finals dels 40 fins els anys 60 quan Sant Hilari va viure un somni. Es van obrir nous establiments i els estiuejants deixaven diners al poble que vivia del bosc i poca cosa més i calia que s'hi sentissin bé. També es van reformar i ampliar les fondes i moltes cases particulars van posar lavabo i dutxa o bany per llogar habitacions a les fondes. Sempre en faltaven, sobretot els caps de setmana quan les famílies venien a veure els que tenien la sort d'estiuejar.

Abans de la guerra, els senyors de Barcelona venien al Balneari de la Font Picant i a l'Hotel Martín. El seu servei, xofers i minyones, feien l'estada a les fondes del poble. Després de la guerra, el Balneari va quedar molt malmès, perquè havia servit de quarter i d'hospital, incautat com l'Oriental, i va ser a l'Hotel Solterra on es van desplaçar els estiuejants més exclusius. El Solterra es va fer amb els "fondos para regiones devastadas" i era, com ja hem dit, de "Doña Luz", que havia tingut un hotel a Barcelona, desfet per la guerra.

Però anar d'estiueig es començava a democratitzar i ja no eren només els senyors rendistes de Barcelona que venien a Sant Hilari buscant la fresca sinó també els industrials del tèxtil de Terrassa i Sabadell i els pagesos propietaris de la fruita de la Plana de Lleida que buscaven, no només la fresca, sinó també la gresca i les activitats que s'organitzaven per a ells.

Als anys 80 els hostals es promocionaven conjuntament. A la 3a. setmana gastronòmica catalana de Girona, del 1983, hi van participar la Fonda Brugues, la Fonda Mimó, l'Hostal Grèvol i la Fonda Torras i el menú que van presentar els sis dies de la setmana gastronòmica van ser els mateixos. El 1984 es van fer les "I Jornades Gastronòmiques de Sant Hilari: un mes i mig de menús els dissabtes i diumenges amb productes de tardor, també el mateix menú, a totes les fondes, que canviava cada dia. També feien el mateix menú, cadascun a la seva manera, quan la mostra es va passar a dir "Els fogons a la tardor". Els participants no eren pas sempre les mateixes fondes, tot i que es podria considerar que hi havia un nucli que sempre hi participava: Hotel Ripoll, Fonda Brugués, (fins que van tancar), Fonda Mimó (fins que van tancar), Fonda Mª Verdolet i Fonda Torras. Va ser quan la mostra va passar a dir-se "Torna Serrallonga", on cada restaurant va proposar menús diferents.

A les fondes no hi havia sorpreses ni grans escarafalls culinaris, els menús es repetien gairebé calcats a totes: els diumenges es feien canelons, o macarrons gratinats, els dilluns escudella i carn d'olla, algunes fondes els dissabtes, i els dijous, és clar, arròs a la cassola, cal comptar que de paelles només se'n feien per encàrrec.

Els divendres s'oferien plats de vigília com escudella de verdures escaldades o mongetes seques amb vi ranci. Això de reduir el consum de carn, ni que fos un dia a la setmana, ja es tenia en compte. Esclar que en el menús dels dies de vigília, hi tenia una gran presència el bacallà, ja que el peix fresc, a muntanya, no era tan fàcil d'aconseguir. Cal dir, però, que algunes fondes com a Can Fugarolas els estadants podien triar, molts dies per sopar, lluç o rap fresc i molt ben arrebossat. Potser caldria parlar, també, d'un dels pocs plats de "mar i muntanya", el calamars farcit, que es feia amb una barreja de porc i vedella.

Els nens que van créixer a la cuina d'un hostal i que serien els cuiners del futur (En Quico i en Vador Brugués, en Joan Mimó, en Pep Ripoll -Badia-, en Jordi Torras, en Jaume Verdolet, en Joan Puig, en Joan Canals) et parlen de les olors que els recorden aquella època. La de l'escudella i carn d'olla, la del caramel o sucre cremat del dia que es feien els flams o la dels bunyols de Setmana Santa, olors molt "escandaloses", que ells associaven a menges especials, a l'escalf de la llar familiar.

Aquests cuiners i les seves mares o àvies, van introduir novetats a les fondes a partir de la cuina de pagès que s'havia fet sempre al poble. Moltes són les receptes d'aquesta cuina que al llarg d'aquests anys s'han fet i s'han anat adaptant a la modernitat: Com l'escudella barrejada, l'escudella amb carn d'olla, la sopa de fredolics o de farigola, el bacallà amb panses i ous, el bacallà a la llauna, el bacallà gratinat amb allioli, les galtes de porc guisades al forn amb patates, les galtes rostides, les costelles de porc amb castanyes, llom trufat, l'estofat de llengua de vedella, el fricandó, la llata rostida amb bolets, la vedella jardinera, l'arròs amb llenegues, la paella i la cassola d'arròs, els fideus a la cassola, els fideus amb conill, les mongetes seques amb vi ranci, la sarsuela de peix, els cargols, el platillo de pollastre de pagès amb barreja de bolets i tripa de bacallà, el pollastre rostit amb llimona, el pollastre amb bolets, el de gratapallers amb farcellets de col, el pollastre al cava, el cabrit al forn, els peus de porc gratinats, els peus amb cigrons o amb naps o amb salsafins o farcit de bolets, les faves a la catalana, els canelons de rostit i un llarg etcètera de plats que encara anem recopilant. La cuina de les fondes, més o menys sofisticada, tenia com ingredient principal, doncs, el porc. També hi era molt present el pollastre, la vedella i fins i tot el conill, amb receptes curioses, com el conill amb herbes de les Guilleries, els cargols amb conill i el conill amb anís.

El llibre

Aquest article ens serveix, també, per explicar que estem preparant un llibre, per deixar constància de la gastronomia de les Fondes de Sant Hilari durant tot el segle XX. De la seva importància. Però també ens cal dir que la clau de l'èxit de la cuina de les fondes han estat les àvies i les mares, les d'abans i les nostres, i que era un plaer poder gaudir dels seus menjars, que necessitaven moltes hores de fogons, i postres del record, com els bunyols de poma i la crema cremada de Sant Josep. I el més important és la influència de moltes d'elles a tothom, fills o néts, a qui en volia aprendre o l'assumpció del negoci com a mestresses o cuineres, en alguns casos les dues coses, de les fondes. Homenatge a les iaies, a les mares, i a les cuineres i cuiners que van saber transmetre la seva sabiduria gastronòmica i el seu gust per la cuina lenta i ben feta a la majoria d'hotels i fondes: de l'Hotel París (les germanes Carbonell), de l'Hotel Suís (la M. Mercedes, la dona d'en Picañol, la mestressa i l'Emilia, cuinera), de l'Hostal Oriental (la Sibina cuinera), de l'Hotel Fauria (la Lola), de la Fonda Fugarolas (la Genoveva, mestressa i la Floren, l'Anna M. de Canaleta, cuineres, i després en Pep i la Rossita, i la Veva i en Joan Canals), de l' Hotel Sacalm (la Manela), de la Fonda Ripoll (la Montserrat), de la Fonda Brugués (l'avia "Sita" mestressa i cuinera conjuntament amb la "Molinera" i després la Maria), de la Fonda Rita (la Marina), de la Fonda Mimó (l'àvia Maria), de l'hotel Solterra (Doña Luz, mestressa), de l'Hostal del Grèvol (la Rita i la seva germana la Montserrat), de la Fonda Torras (la Maria, la Lola i la Victòria), de l'Hostal Canals (la Veva, filla de la Veva de Can Fugarolas, mestressa i cuinera a parts iguals amb en Joan, el seu home i amb el seu fill, també Joan) i de la Fonda Verdolet (la Maria i després en Jaume).

I ho fem a partir de les informacions, anècdotes i receptes que estem recollint de la gent del poble que en sap coses. Sobretot de les cuineres i cuiners que hi tenen a veure, o bé per la seva procedència familiar o perquè treballen o hi han treballat. Dels seus secrets i dels receptaris particulars. Es tracta d'explicar la importància d'aquests establiments en la història i vida del poble, i en el context d'un temps decisiu en la creació de l'oci, de la cultura i del país. Volem aprofitar per fer partícip a tothom que vulgui aportar fotos, anècdotes, receptes o col·laborar del nostre projecte, només cal que es posi en contacte amb algú de nosaltres o al mail següent: *cuinalenta2020@gmail.com*

La idea és reivindicar la cuina lenta, pausada, que es feia a les fondes de Sant Hilari, de les llargues hores de cassoles als fogons i, sobretot, les receptes que es feien a la majoria de fondes del poble, fent xup xup el temps que calgués perquè el menjar arribés al punt de textura, d'olors i de sabors.

Bon profit!.§

El nom de la Biblioteca: una acte de reivindicació històrica

Equip de la biblioteca

L'any 2020 ha estat, finalment, l'any en què s'ha posat nom a la biblioteca. Un equipament que té presència a la nostra vila des del 1974, que es va municipalitzar el 1994 i que, des de 2008, compta amb les instal·lacions actuals.

Durant tots aquests anys el nom de la biblioteca ha sigut un tema recurrent. Aquest any, però, s'ha posat fil a l'agulla.

En una iniciativa municipal, de poble, de la qual ha participat tot el consistori, es va fer una proposta d'escollir un nom partint d'una premissa primordial: que sigués un nom de dona. Per què? Us preguntareu. Per la senzilla raó que calia fer-ho, era una qüestió de justícia històrica. Tradicionalment, les dones han estat silenciades al llarg de la història arreu. També a Sant Hilari. I calia fer un acte de reivindicació buscant la figura d'una hilarienca per posar nom a un dels equipaments centrals de la nostra vila i que, al mateix temps, ajudés en forma de símbol a posar veu a totes les nostres conciutadanes "oblidades". L'altra condició que es va establir és que aquest fos un procés en què hi participés tothom, en què tothom hi digués la seva. I així s'ha fet, amb votacions presencials a la biblioteca i telemàtiques des del portal de participació ciutadana de l'ajuntament (participa.santhilari.cat).

A partir d'aquestes premisses, doncs, es va iniciar un procés d'investigació per trobar tres propostes sobre les quals la població pogués decidir. Les tres propostes son: Teresa Saleta, Soledat Ridaura i Maria de Solterra. I per què aquestes i no d'altres?

Segur que podrien haver-hi hagut altres noms en aquesta terna, però s'ha procurat escollir tres figures diferents i alhora complementàries que poguessin representar aquest oblit des de diferents àmbits o perspectives. Tres noms que exemplifiquen que les dones, a Sant hilari i arreu, han aportat molt més del que la història les recorda.

Aquí teniu un breu resum de cadascuna d'aquestes figures i del perquè formen part de l'elecció final:

1 Maria de Solterra (pseudònim)

Maria de Solterra és un pseudònim que apareix a les revistes L'Estiuada i la Lliroia durant els principis del segle XX. Aquests escrits parlen, entre d'altres temes, de Sant Hilari: la seva història, comentaris de la vida social del moment (sobretot el tema de l'estiueig) i reflexions més polítiques. També es publiquen poemes sota aquesta autoria. La seva figura és interessant perquè, tot i no saber qui hi ha darrera el nom, aquest pot ser interpretat com una marca, un símbol utilitzat per totes aquelles dones silenciades al llarg de la història. De fet, la majoria d'escrits d'aquesta època els firmen homes i en els pocs que són femenins apareix el dubte de si hi havia un home al darrera. Per això, el fet que s'especuli sobre qui era Maria de Solterra, fins i tot assenyalant que podria ser el vicari del poble, converteix la seva figura en un personatge tan representatiu d'una època en què el paper de la dona es reduïa a l'àmbit privat.

Capçaleres de les revistes L'Estiuada i Lliroia

2 Soledat Ridaura i Feixas (Sant Hilari 1898 – 1989)

Una dona amb un gran bagatge cultural, avançada al seu temps, que va viure a Argentina i es va exiliar a França, tot i que la major part de la seva vida la va passar al poble. Va publicar escrits a revistes com la Lliroia i als Programes de Festa Major. També va codirigir la col·lectivització del transport i va muntar una petita escola a casa seva durant la Segona República i la Guerra Civil. Així mateix, va ser una de les impulsores del projecte del Casal d'Avis de Can Blat i també va lluitar per la construcció d'una residència per a la gent gran.

Cedida pel Casal de Gent Gran Can Blat.

3 Teresa Saleta de Noguer (Tordera 1852 – Sant Hilari 1912)

Teresa Saleta, marquesa de Montsolís, va ser una dona emprenedora, catòlica i pionera que va ajudar el poble a modernitzar-se, créixer i trobar noves maneres de viure. Cal destacar entre les seves accions les obres que va dur a terme al Balneari de la Font Picant per convertir-lo en l'edifici que ha perdurat fins a l'actualitat. Aquest fet va contribuir a fer del poble una vila de referència com a primer centre d'estiueig de Catalunya. També va ordenar construir la capella Mansolí Nou al costat del balneari, el convent de les Carmelites que posteriorment es va convertir en escola per a nenes del poble i una font pública per ajudar a combatre les plagues de còlera i tifus. L'última acció que se li coneix va ser la de demanar permisos per poder canalitzar l'aigua del sot de Vilavella a la casa Saleta de la Vila.

Del llibre Sant Hilari Sacalm amb Veu de Dones

Com heu vist les tres figures proposades han sigut dones que han aportat, d'una manera o una altra, cadascuna amb la seva pròpia personalitat i idiosincràsia, el seu granet de sorra per fer de Sant Hilari la vila que és avui en dia. I ho han fet en uns temps en què ser una dona era una hàndicap. Aquest és el valor que tenen aquestes tres personalitats, tan diferents entre si, han proporcionat al poble espais per a la vida comunitària, establiments que s'han convertit en icona i han donat veu a un seguit de generacions que, malgrat la seva importància, han quedat oblidades en la nostra història.

És per això que, el fet que una d'elles doni nom la biblioteca de la nostra vila, és un acte de reivindicació històrica del quan ens n'hem de sentir tots orgullosos. §

FOTOS QUE FAN HISTÒRIA

1968. V Caravana Internacional de coches vetustos Gerona-Costa Brava. Final de la primera etapa. Sant Hilari Sacalm.

En el cotxe amb matricula B52116 s'hi poden veure: Montse i Teresa Planas, Toni Moragas, Margarita Masó, Glòria Rotllant, Núria Linares i Nando Busquets.

Servei d'arxiu de Sant Hilari Sacalm.

LA MARXA DE CATALUNYA — LA DIRECTA

Baixada de carretons a Sant Hilari

Salvador Clos

L'acte més original de la festa major de la capital de les Guilleries és la baixada de carretons que, aquest any, es va fer el passat diumenge, 20 d'octubre, per vuitè any consecutiu, i va servir a estar un gran ràtit.

Aquest any hi havia més gent que mai, i els carrers hi havien estat plens dues hores abans de començar la baixada, amb públic vingut de tot arreu, atesos els voltes 60 cotxes carretons. Exposats eren uns 150. Els carretons sacrats des del ripit d'uns mis participa, amb entusiasme, fins a gran

La Serra de Santferm celebra la seva festa

Tandon
Distribuïdor Oficial Osona
caballé
Anàlisis i Programes
a Mida i Estàndard
caballé
Av. Països Catalans, 1 VIC
Tl. 885 37 12

JOAN CORDERROURA PONS

Morí cristianament el dia 28 d'agost de 1989 als 59 anys

Els treballadors de l'empresa CURTIDOS CORDERROURA S.A. volem fer palés el nostre condol. Seguirà present en el nostre record.

Vic, 31 d'agost del 1989

J. Presseguer, J. Presseguer i S. Presseguer
Foto cedida per família Presseguer

Col·lecció de postals de principis s. XX de Conxa Bayer Palomé

Dins del Fons de la família Gisbert, del Servei d'Arxiu de Sant Hilari Sacalm.

El
Rossinyol

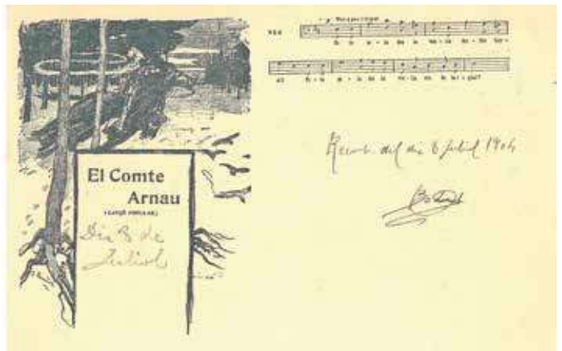
El Comte
Arnau

BEU Á LA TEVA SALUT,
JOSEPH

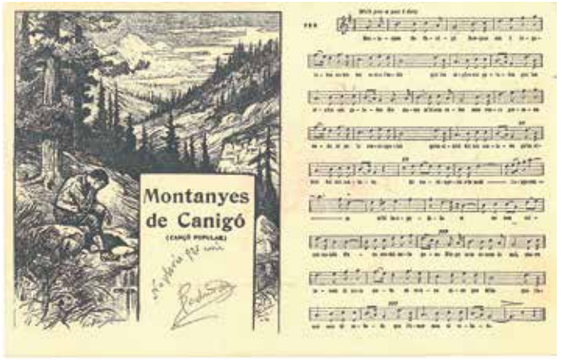
Montanyes
de Canigó

Els
Segadors

RECORT DE LA
PRIMERA
1640
FESTA
NACIONAL
CATALANA

MOSSEN
JACINTO VERDAGUER Pbre.

Felissas Festas de Sant Joseph

SOLIDARITAT CATALANA
MATX 1906
¡Visca Catalunya!
VIOLA EDITOR
IMP. ELZEVIRIANA

1906
Unió da la forsa

visquem germans sempre alerta

CONFINAMENT

Vivències d'un poble en confinament

Laura Llunell

Si algú ens hagués dit que aquest 2020 el viuríem confinats a casa tres mesos per culpa d'un virus, ens hauria sonat molt estrany. La pandèmia ens ha canviat la vida quotidiana i hem hagut d'adaptar-nos de pressa. Durant el confinament, Sant Hilari va tirar endavant amb teletreball, amb uns serveis essencials implicats en combatre la Covid-19 i amb la solidaritat dels vilatans.

A cada fase del desconfinament es guanyava una mica de llibertat, però els estrictes protocols de seguretat continuaran una bona temporada. Montserrat Pujolràs, presidenta de l'Associació de Comerç i Turisme de Sant Hilari, destaca la tasca dels comerciants: "Crec que la gent s'ha conscienciat que el comerç té un valor social més enllà del negoci i han vist com els venedors han estat al peu del canó. Els comerços no han deixat mai sols als clients".

Jordi Mosoll perfecciona un pastís

Sant Hilari es va mobilitzar amb accions solidàries

Des dels inicis del confinament molts hilariencs van oferir la seva ajuda i en només vint-i-quatre hores ja hi havia una trentena de voluntaris. Des de serveis socials van organitzar aquesta xarxa solidària per dur a terme diferents accions: fer la compra per gent que no podia sortir de casa, anar a la farmàcia a recollir uns medicaments, aconseguir cotó i plàstics per fer mascaretes, bates i davantals, cosir aquest material, etc. La gent també volia donar diners i per això es va obrir un número de compte per recollir les donacions. La comunitat islàmica va ser la primera a fer una aportació econòmica i de seguida s'hi van sumar altres entitats, així com diverses persones a títol individual.

Gerard Pidemunt, uns dels joves voluntaris, explica com aquesta experiència va servir per connectar dues generacions, avis i joves, que fins llavors no es coneixien. Amb una trucada els voluntaris rebien les peticions, se'ls explicava el protocol d'intercanvi de diners, pactaven l'hora i feien l'encàrrec. Normalment cada jove atenia la mateixa persona per una qüestió de confiança i en Gerard acostumava a visitar el senyor Miguel: "Al principi la gent gran tenia por de demanar ajuda, però després veien que ho fèiem perquè volíem. Això va fer poble. Hi ha un problema, necessitem solucionar-ho, doncs va, posem-nos-hi", expressa en Gerard.

Mireia Roura va començar les seves tasques de voluntariat repartint mascaretes i bates. Abans havia de recollir cotó, llençols i goma perquè les cosidores tinguessin el material necessari. Més endavant, la seva ajuda consistia en anar a comprar per la senyora Helena. "Ja estàvem a punt d'entrar a fase 1, però ella tenia molta por. Primer em deixava la bossa a baix, molt agraïda, i després em deixava entrar al jardí i m'ensenyava el que plantava". El que més valora la Mireia, més enllà de sentir-se realitzada pel servei prestat, va ser "poder conèixer una persona que en situacions normals no coneixeríem".

Els joves recorden que quan va començar el punt àlgid de contagis, no hi havia ningú al carrer, que la gent tenia por i que l'allau d'agraïments per part de tothom els feia posar la pell de gallina. De cara al futur no dubten en tornar-se a mobilitzar pel que faci falta. "Tinc clarísssim que si hem de tornar-nos a confinar, estarem més organitzats, ho farem més senzill i podrem arribar a més gent. Ja no hi haurà por a trucar o a molestar", constata en Gerard.

Una Setmana Santa atípica

Va arribar Divendres Sant i el Via Crucis Vivent no es va poder gaudir des dels carrers del poble com és habitual. El 15 de març la junta directiva va anunciar a contracor la cancel·lació de la processó després d'haver-ho consensuat amb l'Ajuntament i la parròquia. "Ens va saber molt greu. Des d'octubre que fem reunions per preparar-ho tot i dos mesos i mig d'assajos són moltes hores de feina, però ens prepararem per fer un Via Crucis millor l'any que ve", afirma Joan Xandri, president de l'associació.

Xandri recorda que des que forma part de l'organització només s'ha suspès dues vegades i mitja: el març del 1982 es va parar a mig fer per boira, fred i neu i entrant al segle XXI es va cancel·lar dues vegades més per mal temps. Però que un virus els trenqui els plans és totalment inèdit. No obstant això, el poble va demostrar que l'esperit del Via Crucis és ben viu. Instagram es va omplir de fotografies dels més de 300 anys d'història i el divendres Sant, a les nou del vespre, els protagonistes que haurien d'haver desfilat pels carrers van exhibir uns minuts instrumentals, amb trompetes o tambors, des dels balcons.

Jacint Fauria, membre de la junta de l'Associació Via Crucis Vivent, dóna valor a la feinada de les més de 260 persones que participen en la processó, des dels armats fins als instal·ladors i maquilladors: "Hi ha coses que no es veuen, però el Via Crucis és un engranatge de molts detalls". Xandri es mostra convençut que si Sant Hilari té una Creu de Sant Jordi, això és "gràcies a la gent del poble". Mentre pensen en l'edició del 2021, aquest any servirà de reflexió i per recordar algunes anècdotes. Per exemple, Xandri explica que el vestit que li van cosir al pare de Jacint Fauria quan feia de Jesús encara és el que fan servir ara: "Té més de quaranta anys i no s'ha esparracat mai".

Bars, restaurants i botigues van notar l'impacte d'un divendres Sant amb els carrers buits i les pastisseries, en especial, van patir les conseqüències d'un poble confinat. Jordi Mosoll, de L'Artesà, va tenir la pastisseria tancada des del 14 de març fins al 14 de maig. El divendres abans de tancar estava fent preparatius per les mones de Pasqua quan van decretar el primer estat d'alarma de quinze dies. Els més optimistes podien pensar que es celebraria Pasqua amb normalitat però en Jordi ja es veia venir que caldria repensar què fer amb els quilos i quilos de xocolata que tenia. "El que més greu em sabia era tornar i veure els tres carros plens de figures de xocolata", destaca el pastisser.

Les mones s'han de preparar a primers de gener i és una de les festes més importants per la pastisseria, tal com explica en Jordi: "Pasqua suposa un ingrés molt important que et salva els mesos més fluixos". Des de L'Artesà van decidir convertir aquest contratemps en un gest solidari. A través d'Instagram van anunciar que regalarien les mones als infants i en van repartir més de noranta. Amb la seva dona, Eliana Garcia, les van carregar al cotxe i les van distribuir pels barris en viatges de deu en deu. Durant els dies previs, tenien les mones exposades a l'aparador amb el llum obert. "Cada dia venia a obrir i tancar, que almenys pogués lluir la feina feta", afirma en Jordi. No va voler cobrar cap encàrrec i guarda un bon record de l'agraïment de la gent del poble que penjava fotos o els enviava dibuixos dels nens.

Una setmana més tard arribava Sant Jordi, una altra diada alterada pel virus. Des de Plantes Masó van entregar mil roses a domicili gràcies a l'ajuda de voluntaris. El pagament es va fer per transferència o Bizum per garantir les mesures de seguretat i sis repartidors, les van repartir casa a casa. Els dies previs es van dedicar a fer els preparatius fins a la matinada i el 23 van començar a les vuit del matí i a tres quarts de nou del vespre repartien l'última rosa.

Plantes Masó va repartir les roses de Sant Jordi amb l'ajuda de voluntaris

Algunes reflexions de l'any més dur de la residència

A la residència del poble li ha tocat viure el costat més fosc de la pandèmia i les reflexions que ara en fan les treballadores expressen la duresa d'uns dies que recordaran sempre. Davant d'unes condicions adverses i una enorme responsabilitat, tot l'equip va haver de fer pinya per superar cada entrebanc. Que un hospital et tanqui les portes quan informes que tens una persona en situació crítica, veure patir residents i familiars i el degoteig de pèrdues humanes, fins i tot la d'una companya, els va provocar una gran frustració. Cada capítol d'aquella pel·lícula de terror, tal com ho defineixen, acumulava tristesa, ràbia i angoixa, però calia treure les forces d'on fos perquè la prioritat era cuidar la gent gran.

Quan el 22 de març van detectar el primer possible cas de Covid-19, la por es va escampar ràpidament. Tothom estava al cas de la televisió i s'estaven complint algunes de les pitjors prediccions. Controlar el contagi amb l'espai que disposaven, la manca de coneixement i sense els EPI suficients era un repte majúscul pel personal de la residència. Necessitaven totes les mans possibles, però el virus va obligar a aïllar algunes professionals i, per tant, calia readaptar-se a marxes forçades.

Una residència que ha estat guardonada per la qualitat d'atenció personalitzada, de sobte havia de prescindir d'alguns dels hàbits en què més creien com, per exemple, potenciar l'autonomia, organitzar moltes activitats conjuntes i no imposar horaris de visites. Tot i així, no van deixar de cuidar i acompanyar a les persones. Podria continuar explicant les emocions del personal de la residència en tercera persona, però s'entendrà millor si cito textualment algunes de les seves declaracions:

"Ho recordo com un Dragon Khan emocional. La bogeria dels primers dies, els primers símptomes, resultats de PCR, trasllats a l'hotel rural. Els del rural començaven a tenir símptomes, els de la residència empitjoraven. Trasllat a Girona. La mort. La impotència era terrible."

"Amb les primeres persones amb resultats negatius començaves a veure la llum, però amb pocs dies tornaven a arribar resultats positius i et tornaves a desmuntar. Fins que no arriba que tots som negatius i t'acompanya l'alegria."

"La part més trista és quan hem demanat ajuda i no s'ha obtingut. Però em vull quedar amb la part més humana: gent voluntària que ens han fet mascaretes, bates i davantals i molts

particulars, empreses i organitzacions que ens han ajudat. Les companyes d'altres centres que van venir a treballar. La serenitat de les famílies."

"Gràcies a les famílies per la seva comprensió i paciència. Gràcies per fer-nos sentir acompanyats. No podeu imaginar el que significaven per nosaltres les vostres paraules d'ànim. I gràcies a les famílies dels treballadors de la residència que han compartit la nostra tristesa, la por de poder-los contagiar i el fet d'estar sols sense nosaltres moltes hores i dies."

"He viscut amb tristesa la marxa de cadascun dels avis i àvies amb els que he conviscut, abatuda pels quinze dies de missatges continus que informaven de les persones que ens anaven deixant. Des de casa també han estat dies difícils, preocupada per la família i amb una gran incertesa sobre el futur. Tinc l'esperança que el pitjor ha passat i, sense abaixar la guàrdia, estic segura que ens en sortirem."

"Els nostres avis són els més grans perjudicats. Cal tenir en compte els efectes secundaris que el confinament comporta. Lluny de les seves famílies, tancats a la seva habitació amb la mobilitat reduïda. I de l'estimulació cognitiva i afectiva ja ni en parlem... Ens han vist durant quasi tres mesos disfressades d'astronauta. No ens podien reconèixer ni escoltar bé amb les mascaretes. I el pitjor de tot plegat ha sigut veure com marxaven, sense l'acompanyament de la família. Que injust, que ingrat... Em poso a la pell d'aquestes famílies que es desvivien pel seu familiar i just en el moment de l'adéu no hi podien ser. Nosaltres el màxim que podíem fer era agafar-li la mà i dir-li coses boniques i reconfortants per ajudar a emprendre el camí de la llum. Això és el que més em costa de pair".

"Ara hi ha una por terrible a la mínima que algú estossega. Tot el dia amb el termòmetre a la mà. Saps quan veus una peli de por i sents aquella música de suspens? Doncs ara estem vivint això. Hi ha l'angoixa que es torni a repetir i la responsabilitat d'evitar-ho és de tots."

"Hem conviscut durant mesos amb l'angoixa, la por i la tristesa, però també ens hem unit més que mai i ens hem reinventat per tirar endavant. Sabem que no tothom ha estat d'acord amb les accions o protocols que s'han dut a terme, però ho hem fet des de la màxima responsabilitat i amb la voluntat de cuidar la gent més fràgil. Hem arriscat la nostra salut i la dels nostres éssers estimats per tal de continuar exercint el nostre deure, o més ben dit, la nostra vocació."

"Del que va passar allà dins em quedo amb el convenciment que les persones no van estar soles, que nosaltres ens vam preocupar de cuidar-les, acompanyar-les, plorar-les. I ara, mirat amb una mica de distància, penso que no vull ser una heroïna, ni una víctima, ni em vull sentir culpable. Em va arribar un poema de Jordi Ferragut que em va emocionar molt perquè realment va ser així: ens ha tocat ser-hi."

No és la meva iaia, però ho podria ser.
Les mans tremoloses, els llavis apagats,
i els ulls que diuen adéu, sense voler,
cerquen infructuosament als estimats.

No és la meva iaia, però ho podria ser.
No tenia pressa per viure, no la té per morir.
Vol dibuixar somriures, no li surten bé,
el cap, massa clar, coneix el seu destí.

No és la meva iaia, però ho podria ser.
Li acosto el telèfon a l'orella,
ella escolta, no diu res,
muda el gest i humiteja la parpella.
Se li ha il·luminat el rostre,
es llegeix benestar a cada plec de pell.
Ara els ulls brillen mirant el sostre,
i m'estreny la mà fins marcar l'anell.

No és la meva iaia, però ho podria ser,
els dits compassen els batecs per un moment,
noto que el món es deté,
fem coincidir mirades d'agraïment.

No és la meva iaia, però ho podria ser.
A mi només m'ha tocat ser allà,
rebent una lliçó de vida i de fer
que mai podré oblidar.

("M'ha tocat ser-hi", de Jordi Ferragut)

Gemma Pinto:
"Fem-nos tots responsables perquè és una cosa de tots"

El primer que van fer des del Centre d'Atenció Primària (CAP) del poble quan van tenir notícies del virus va ser bloquejar totes les visites de control. Els professionals del centre mèdic van intentar atendre les peticions de manera telemàtica o amb visites a domicili si el pacient ho requeria. Era de vital importància no tenir gent a la sala d'espera i que els pacients amb símptomes de Covid-19 no coincidissin amb la resta d'usuaris.

Gemma Pinto, directora de l'Equip d'Atenció Primària Arbúcies-Sant Hilari, explica que van diferenciar tres agendes per organitzar tot el personal de forma eficient. En primer lloc, comptaven amb una agenda de medicina i infermeria general on s'atenien tots els pacients que no tenien febre i que necessitaven alguna intervenció puntual. Aquestes visites les enquadraven dins un horari molt estricte per evitar el contacte amb altres pacients. En segon lloc, en una zona aïllada dins el CAP, tractaven els casos sospitosos de Covid-19 i, en tercer lloc, hi havia tot el servei d'atenció telefònica.

El teletreball permetia que el personal que estava aïllat en quarantena pogués dedicar-se a altres tasques que no requerien atenció presencial. Van donar resposta a un gran volum de consultes per telèfon i correu electrònic. "Per conveni tenim estipulades les visites de dotze minuts i les trucades de sis, però igual que passava abans, moltes vegades s'allarguen", afirma Pinto. La directora explica que, sempre que fos possible, feien torns perquè la quinzena de persones que treballa al CAP es repartís el teletreball amb la feina presencial.

"Aquesta experiència, la bona i la dolenta, ha de servir perquè a la pròxima onada tot vagi millor a tots els nivells"

El contacte amb la residència d'avis era constant. Primer van haver d'anul·lar totes les visites i només entraven al centre si era estrictament necessari. "De cop vam començar a tenir molt volum de feina i en Joan Castells es va oferir de suport. Ell portava la comunicació directa entre la residència i el CAP", explica Pinto. Castells, metge jubilat, atenia els casos de la residència per telèfon i si no es podia solucionar per aquesta via, programaven la visita presencial d'un metge. Quan la residència va tenir algunes baixes de personal d'infermeria, una de les infermeres del CAP hi anava diàriament, o cada dos dies, segons convingués.

La directora remarca que la normalitat encara no ha tornat: "Ara estem amb una petita treva que ens dóna temps per reequipar-nos, fer vacances, que en necessitem, i tornar a agafar forces pel que ha de venir". Pinto destaca que tot ha anat molt de pressa: "Els nostres protocols canviaven cada dos per tres. Les coses s'han fet el millor que s'ha pogut segons el coneixement i la capacitat humana de cada moment. Aquesta experiència, la bona i la dolenta, ha de servir perquè a la pròxima onada tot vagi millor a tots els nivells."

Per últim, Pinto demana la implicació ciutadana: "Que es posin les mascaretes i prenguin consciència que això no s'ha acabat. No pot ser que ho fem només perquè ens posen una multa. Algunes persones sembla que no se'n recordin de tot el que ha passat i fa mal perquè nosaltres hi hem posat molt sacrifici i estem esgotats. Segur que tots coneixem algú que ha patit la malaltia o les conseqüències d'haver perdut algú. Tots sabem d'històries bèsties. Fem-nos tots responsables perquè és una cosa de tots".

De Malàisia a Sant Hilari, tota una odissea

L'ideal de vida que comparteixen, i fan realitat, l'Edu Malet i la Muntsa Vinyals consisteix en viatjar nou mesos en bicicleta i tornar a l'estiu per veure la família i els amics i treballar. El setembre del 2019 van reprendre la ruta des d'Uzbekistan, on havien deixat les bicis, amb l'objectiu d'arribar a Singapur. Poc s'imaginaven que enguany els contratemps més difícils no serien el vent, la pluja o el cansament, sinó una pandèmia que paralitzaria el món. Just acabaven de travessar la frontera entre Tailàndia i Malàisia quan es van veure obligats a confinar-se en un hostal. Primer semblava que serien només quinze dies, però quan van preveure que la situació s'allargaria van optar per tornar a casa. I per aconseguir-ho caldria superar uns quants obstacles. "El que més ens va afectar d'aquesta situació és la incertesa, perquè si et diuen que n'hi ha per dos mesos, t'ho agafes amb paciència, t'organitzes i esperes", expliquen els joves.

L'Edu i la Muntsa recorden que la primera vegada que van sentir parlar del virus es trobaven al sud de Laos, a un lloc conegut com Les quatre mil illes. Un argentí comentava una història que havia sentit sobre un virus a la Xina, però no en van fer gaire cas i van seguir el seu camí. Van pedalar fins a Cambodja i després fins a Tailàndia. Aquí és quan el virus ja estava arribant a Europa i el tema prenia seriositat. Els viatgers hilariencs, que fan servir couchsurfing i warmshower, van notar que la gent començava a agafar por i era més difícil gaudir de l'hospitalitat d'aquestes xarxes d'allotjament.

L'Edu i la Muntsa al nord de Cambodja.

No era suficient voler tornar, sinó que calia quadrar cada moviment. Les fronteres estaven tancades i els havien anul·lat el vol cap a Singapur. Com que només operava Qatar Airways, els preus dels vols es van duplicar. Van esperar que comprar un vol fos una mica més assequible i finalment van començar l'operació tornada cap a Sant Hilari. Un trajecte que normalment es faria en poc més d'un dia es va allargar en cinc. Van haver d'esperar-se vint-i-quatre hores a l'aeroport de Kuala Lumpur i un dia sencer a Qatar. A París els van cancel·lar un vol i van haver de quedar-se dos dies en un aeroport buit i amb ben poques distraccions per matar l'estona. No els van deixar volar cap a Barcelona i van haver-ho de fer en direcció Madrid, així que encara els va tocar sumar un tren per acabar d'arribar a casa.

"Era un món tan acollidor i de cop la gent s'ha tancat i ara et miren de lluny"

Després de l'estiu, voldrien arribar a Austràlia i Nova Zelanda. Per ells, el motiu de viatjar en bici i allotjar-se a casa la gent va més enllà d'una opció econòmica. El que més els agrada és interactuar amb la gent i gaudir de vivències culturals que de ben segur es perdrien si anessin d'hotels. L'Edu, que diu que la llibertat l'ha trobat anant en bicicleta, creu que aquest mitjà de transport "obre el cor de la gent", que de seguida s'acosten a preguntar-los d'on venen, els donen aigua, els conviden a menjar a casa o els paguen un cafè. Ara el coronavirus ha canviat aquest panorama i han notat com les persones autòctones són més reticents a apropar-se: "Era un món tan acollidor i de cop la gent s'ha tancat i ara et miren de lluny".

Són conscients que costarà tornar a viatjar de la mateixa manera que abans perquè ja hi ha països que fins i tot han triat uns hotels concrets, amb pensió completa, per tal que els estrangers hi passin quinze dies sense sortir. Sigui com sigui, la voluntat és no parar de descobrir món i, si cal, adaptaran la ruta. L'Edu i la Muntsa ja acumulen 18.500 quilòmetres pedalats i ni els passa pel cap fer un any de descans: "No, no, que si l'any que ve ens morim, de què haurà servit aquest any de descans? I si, tal com diuen, ve una crisi tan forta, potser val més la pena estar voltant pel món".

ENTREVISTA

Joan Ramon Veciana:

“Hem d’intentar estirar aquesta lliçó de voluntariat i solidaritat perquè continuï en la vida normal”

A principis d’any l’equip de govern estava immers en les gestions per reparar les destrosses provocades pel temporal Glòria. Més endavant, hi van haver de sumar la llevantada d’abril, però, sens dubte, la Covid-19 ha protagonitzat l’episodi més complicat des que Joan Ramon Veciana és alcalde, tal com ell mateix reconeix: “Quan hi ha patiments personals i es perden vides, tota la resta deixa de tenir importància”.

Com us vau organitzar des de l’equip de govern quan es va anunciar l’estat d’alarma?

Aquí hi ha hagut dos temes fonamentals. Per una banda, calia estar atents a les mesures que dictava el govern espanyol i després veure com ho aplicàvem a Sant Hilari. Ha sigut una doble feina perquè, com tots sabem, hi havia moltes normatives per separat i ajuntar-les a vegades et generava alguna incoherència. Pel que fa a la gestió interna, fèiem reunions telemàtiques per parlar amb els treballadors i veure com s’havia de gestionar cadascun dels equipaments, qui podia fer teletreball i quins eren els serveis essencials. Els vigilants municipals van fer una tasca importantíssima per a controlar el compliment de normatives, ser molt estrictes en el confinament i després fer el control a cada fase.

Per pal·liar els efectes d’aquesta crisi, quines van ser les primeres mesures?

Primer vam contactar amb les més de dues-centes empreses i autònoms que tenim a Sant Hilari per tenir una radiografia del poble abans de prendre decisions. Les primeres mesures van ser no cobrar l’ocupació de via pública per taules i cadires als bars i restaurants el que queda d’any, no cobrar les escombraries als establiments durant el temps que haguessin de tancar i no cobrar quotes de l’AQUA, de la llar d’infants la Baldufa o d’altres centres que no poguessin obrir.

Quin pressupost s’ha destinat a mesures econòmiques i socials per superar la pandèmia?

Vam establir tres línies de sortida. En primer lloc, una partida d’ajudes socials de 18.000 € per la gent que ha vist empitjorada la seva situació arran de la Covid-19. En segon lloc, hem destinat 30.000 € per reactivar l’economia local i de promoció del municipi. Això inclou uns vals de descompte quan compres al comerç local, sortejos a través de xarxes socials per venir a passar nits a Sant Hilari, una campanya de promoció a TV3 durant quinze dies i la gravació de falques gratuïtes a Ràdio Sant Hilari per a tots els establiments que ho han volgut. En tercer lloc, hem creat una ajuda d’emprenedoria local i tothom que tiri endavant un projecte d’emprenedoria tindrà una subvenció inicial de 500 €. També hem eliminat les llicències d’obres per reformes, sempre que no sigui obra nova, i hem parlat amb pintors, paletes, fusters i lampistes per saber quins s’han vist més afectats i per tenir en compte les empreses que han patit més quan hàgim de contractar algun servei.

Com valores les accions de voluntariat del poble?

Penso que aquesta és una de les sorpreses més agradables que hem tingut. Hi ha hagut una onada de solidaritat molt gran per part del poble i per part d’empreses que han regalat productes de neteja o el que fos necessari. Crec que això ens demostra que en situacions complicades la gent està disposada a sacrificar-se els uns pels altres. Hem d’intentar estirar aquesta lliçó de voluntariat i solidaritat perquè continuï en la vida normal.

“En aquest poble tothom que fa coses pensa en la residència. Els gegants, els reis, els armats del Via Crucis, tots van a la residència”

Com has viscut les setmanes que la residència acumulava xifres de contagiats?

El patiment d’usuaris, de treballadors i treballadores i dels seus familiars és el pitjor d’aquesta pandèmia. Crec que l’empresa ha fet tot el que ha pogut, però a nosaltres ens feia patir molt, sobretot al principi, quan veies que augmentaven els casos, que un dia en sedaven tres, l’altre dos, que necessitaven més infraestructura i portaven gent al Vilar Rural, a Girona. I amb treballadores de baixa potser no podien trucar a les famílies tant com els hauria agradat. Els voluntaris els duien material, el regidor de benestar Jordi Moragas hi anava tot sovint i la solidaritat que parlava abans a la residència hi era encara més. De fet, en aquest poble tothom que fa coses pensa en la residència. Els gegants, els reis, els armats del Via Crucis, tots van a la residència. És una sensibilitat social que hi ha al poble perquè ens sentim molt orgullosos d’aquesta residència on tracten molt bé la gent.

Un concurs de disseny de mascaretes ha estat la novetat de la Festa Major d’enguany. Festa i prudència són compatibles?

Es pot fer una Festa Major diferent. Potser això ens dóna l’oportunitat de fer activitats que no es feien altres anys, però penso que el més important és apel·lar a la responsabilitat individual de cadascú. Si sabem que hem de conviure amb aquestes mesures durant molts mesos, les administracions no podem estar controlant permanentment els comportaments de la gent perquè sinó al final deixaríem de fer-ho tot i això seria un desastre també per tots els sectors econòmics i culturals. És possible que hi hagi rebrots i que calgui suspendre actes a última hora, però no pots estar parat indefinidament pel coronavirus. Hem d’intentar que no ens perjudiqui més del necessari.

Heu fet el primer ple telemàtic de la història. El teletreball ha vingut per quedar-se?

Doncs segurament algunes reunions que apleguen gent de molts llocs de Catalunya es mantindran de manera telemàtica perquè s’ha demostrat que es poden fer. Potser no són tan àgils, però depèn quin tipus de reunió crec que es podrà seguir fent des de la distància perquè t’estalvia transport, temps i impacte mediambiental. I sí, penso que el teletreball continuarà, tot i que potser no a l’Ajuntament, on moltes feines han de ser presencials. §

No tot ha estat negatiu.

Mossèn Balbino

Arran de la situació tan atípica per la que hem passat a causa de la COVID-19 (el confinament, que ha durat gairebé dos mesos, la part més dura: març i abril) hem viscut i passat per circumstàncies que mai passarien en situacions normals. Han passat moltes coses dolentes, tristes i doloroses. Molts han perdut els seus éssers estimats sense tan sols haver pogut acomiadar-se o realitzar un funeral digne, molts han perdut els seus llocs de treball, altres han hagut de tancar els seus negocis o empreses. Però al mateix temps van sorgir veritables herois que han estat de diverses maneres arriscant les seves vides perquè tot vagi bé.

Igualment els que ens hem quedat a casa confinats hem desenvolupat valors que en circumstàncies normals no faríem:

- Hem valorat el fet d'estar distanciats dels nostres éssers estimats.

- Hem compensat l'absència física per comunicacions diàries a través de trucades.

- A casa hem tingut temps de passar 24 hores amb la família, una realitat impossible abans per la feina.

- Hem dedicat més temps als fills, a la família, més temps a pensar i repensar en algunes ofenses fetes o rebudes.

- Hem estat capaços de perdonar i demanar perdó. De reconciliar-nos.

- Hem donat el millor de nosaltres: hem sigut caritatius, compassius, generosos i solidaris amb els més necessitats. I la llista podria seguir ...

Però ho podríem resumir dient que ens hem reinventat traient el millor de nosaltres per als altres, perquè no tot ha estat negatiu!

Feliç Festa Major!

§

QUADERN A DISTÀNCIA

2020 – Confinament a St.Hilari

Toni Clos

13 de Març. Acabo la feina i, després de la reunió, cap a casa amb bicicleta; un goig de passeig de Sant Feliu a Cornellà.
Els plenaris d'inspecció sempre em causen un sentiment de pèrdua de temps, per les informacions redundants que se'ns donen i per les preguntes que sorgeixen, però al mateix temps, de goig, per compartir la sessió de treball entre els vint-i- tres inspectors i inspectores que formem l'equip del Baix Llobregat. Ambivalència no desitjada: el sentit de pertinença guanya per golejada l'avorriment.
No sé quan ens tornarem a veure en viu i en directe tots plegats. Sensacions estranyes. Com si tothom fos un enemic que et pogués contaminar. Dissimulo, però marco distàncies. Se'm fa molt difícil perquè m'agrada el cos a cos. Sóc home de distàncies curtes. Em moc millor enganxat a la gent. L'adéu als companys i companyes de la feina ha estat tendre com mai, malgrat estalviar-nos la més mínima efusió.

14 de març. Ja ens hem llevat a casa, a Sant Hilari. Al poble et sents més segur, més protegit. Segurament les sensacions són vibracions positives i enforteixen el sistema immunitari. En aquests moments no ens cal gran cosa més.
El patiment és tan gran que hi ha moments que gairebé em marejo i em sento el cor a cent per hora. Se'm dispara pels nervis i per la tensió del moment. I això que em prenc tisanes per relaxar-me i poder dormir. Potser és el neguit existencialista de no donar el temps per perdut: si dorms de nit, una tercera part del dia, és temps que no ha existit. Si vius seixanta anys, només n'has existit, gaudit, una tercera part, quaranta.
La nit, haver de dormir, em fa molta més por ara, que la que tinc normalment. És també el temor de la mort quan s'apaguen els llums del cor i dels ulls. No sé qui deia que el son i la mort són cosins germans i és en aquesta fina frontera que, inconscientment, evito ser-hi. O ser-hi ben poc.
Però sé que haig de fer cas al que diu Dostoievski: Com més fosca és la nit, més brillen les estrelles. Com més profunda és la pena, més a prop és Déu.

24 de març. La boira corre pels carrers. Una invasió subtil ens roba el Montseny i ens deixa a tot el poble orfes dels majestàtics Turó de l'Home i Les Agudes.
Blake explica la vida amb dues idees, el món com un paradís i la infinita eternitat. El sentiment, en temps de confinament, és d'ànsia de llibertat, de poder sortir al carrer, viatjar i quedar per fer coses amb la gent. Aquest és el paradís. I, de moment, és fora del nostre abast. El món real s'imposa al del desig. Se'ns fa etern esperar: Esclataran al sol futures primaveres? Em pregunto jo amb paraules del poeta de Les noces del cel i l 'infern.

7 d'abril. La primavera ha tret el cap. La tortuga ha acabat el seu confinament anual. Immòbil durant un parell d'hores, de cop s'ha mogut a pas lent, com desorientada, amb la closca bruta de fang i més esquifida de com la recordava, ha fet un passeig i ha menjat un tros de poma i de les herbes ha tastat la dent de Lleó. De cop ha tornat a desaparèixer. Quan no la veig estic neguitós i això em passa des de fa un any. Quan amb el tallagespa, i per accident, vaig capolar la closca de l'altra tortuga que teníem a casa.

8 d'abril. Estic al.lucinat. Sembla com si ens haguéssim tornat bojos de cop. El Miguel, director d'un Centre de Formació d'Adults, que està confinat i aïllat a casa des del dia 17 de març em diu que cada dia se sent més fort, que ha superat, més que el coronavirus, el via crucis que ha viscut durant dies i dies inesgotables i amb la incertesa del què passaria, de si se'n sortiria o no. Problemes per contactar amb el 061 i amb el 112. Hores de trucades i esperes. Angoixa per l'atenció a distància. Sense possibilitat d'anar al metge o que et visiti a casa. Tos, malestar general, dolor al pit, sequedat de coll. I pics de febre.
Sense atenció Primària, t'atenen, com els altres malalts de forma domiciliària, i gràcies això tot el sistema sanitari aguanta. Sense que un metge et vegi, t'ausculti i et diagnostiqui. Recepta telefònica: paracetamol cada 6 hores, brous calents i descans. Dies esperant que li fessin el promès test. Que demà sí. Res. Donant llargues. Que sí, però no. Impossible. Molts dies de febre. De 38 a 39 graus. Això sí amb trucada cada dos dies de la metgessa de la mútua. Al vuitè dia li va plantejar de començar una tanda d'antibiòtics, però el dubte la va frenar. I ja no va caldre perquè l'endemà li va baixar la febre. I ja no va tornar.
Vint-i-tres dies després suposa que ha superat el virus, però del cert no ho sabrà mai perquè, sense dir-li encara que no, ja sap que no li faran cap prova. Han passat d'ell. Però se n'ha sortit. M'explica que un dels dies, confinat de patiment, va sentir un metge expert en virus, de Can Ruti, i li va caure l'anima als peus: ara, a les persones que presenten símptomes, se les envia a casa i ja està. Quan la gent té símptomes importants, com quan s'està ofegant, i va de casa a l'hospital, ja és massa tard. La malaltia s'ha de tractar molt precoçment. No pot ser que el metge, sense veure el malalt ni fer-li el test, li digui que es positiu i que es quedi a casa perquè és pitjor anar a l'hospital.
El Miguel pensa que té sort de no tenir, encara, els seixanta. Qüestió de setmanes. Tal com estan les coses, i si vas de mal a pitjor, vas a parar directe a pal·liatius: Hitler aplicava l'eugenèsia als jueus, ara l'apliquen en algun cas, no se sap qui, protocols diuen, als vells. On hem arribat!
Quo vadis Sánchez, que diria Francesc Trabal.
Dimecres que ve, el Miguel, anirà al CAP per fer-se una placa i, a poder ser, deixar enrere el malson.

9 d'abril. El sotrac del Covid 19 és tan brutal que, de ben segur, condicionarà les nostres vides. La manera de treballar, les nostres relacions, les sortides a dos, en família o amb amics, els viatges.
Ara mateix m'acaba d'arribar un vídeo que m'ha trasbalsat i no sé si és degut al contingut pornogràfic o pel canvi cultural en la manera d'estimar i de fer sexe: s'hi veu un home despullat i estirat, de panxa a terra, en una taula llitera que té un forat per on penja el seu penis, erecte, per la força de gravetat; des de sota una dona, també nua, l'agafa amb la boca i hi juga amb la llengua fins que es contorsiona i s'encula contra el sota taula, en una postura difícil, caminant amb l'esquena fins a col·locar la vulva a l'altura del penis i, amb moviments gràcils, amunt i avall li fa l'amor... Sense ni veure's, sense petons ni abraçades. Sense el frec a frec dels dos cossos. Ni sentir la pell ni l'alè de l'altre. Ens han robat la tendresa, el tacte, les olor, el desig i el gust dels petons.
Enfront del virus, se'ns diu, mínim contacte. Uf!
La virtualitat pren força i ens toca viure la ciència-ficció en directe: confinament, aïllament i viure en por que t'encomanin o d'encomanar la malaltia a qui més estimes, sense cap control de les conseqüències. Tots som susceptibles de matar l'altre involuntàriament. I és una situació tan nova i inesperada que crea neguits que ens afligeixen i ens esparveren. Per això cal posar-hi remei, crear mecanismes de defensa i no deixar-nos afeblir, no fos cas que caiguéssim a un pou sense fons.
I això que a casa, aquests dies, som multitud. La Maria, la meva dona, jo i els dotze anys de la Montserrat. Edat tan vital que més que anys semblen identitats i que, de tan diferents, no sempre és fàcil entendre-t'hi amb totes.

13 d'abril. Ahir vespre, vaig enviar a en Marc, el meu fill gran, el diari de confinament que he escrit fins ara.
És filòleg de segona generació. Jo vaig començar Filologia el 1982 i vaig acabar quatre anys després perquè em van convalidar un curs. Venia de fer Magisteri a la Normal de Sants.
Al moment em va fer el retorn amb propostes de canvis per millorar l'escrit. Era tot una lliçó de literatura.
Perquè encara em sorprèn que els fills siguin millors que els pares i que qui encara hauria d'influir és l'influït?
Escriure, em deia, no implica literatura. Ni la promet, per se, ni la compromet. En tot cas, com sempre els dic als meus alumnes, la literatura no són les coses que dius que et passen sinó la relació que tu hi tens amb elles. No és la flauta, és què sents quan la toques. No es tracta que em descriguis aquell videojoc o qualsevol activitat, sinó en quin lloc el poses o la poses tu: a què et recorda, què et fa sentir i què representa per a tu. És el que el Salvador Sostres anomena la literatura del Jo, la millor literatura, diu ell, perquè no enganyes a ningú. I aquest diari teu ho compleix clarament, s'hi veu tot a través de la teva perspectiva i fas que els qui ho llegeixin s'hi puguin sentir identificats.
La part de la videoconferència amb el Departament d'Educació, n'és un bon exemple d'això: tots els temes desfilen a través dels teus ulls, amb un ritme tranquil però reflexiu. D'allò més general al més concret. I de mica en mica el lector va entrant en el teu diari, amb cada cop més ganes de saber el que et passa i el què en penses. L'escriptura que arrossega el lector esdevé literatura.

30 d'abril. El Montseny avui té tota una gamma de verds naixents i grisos. I m'hi perdo; tanta bellesa m'aclapara.

Mirar, veure i copsar: apropiar-se de l'ànima de l'objecte. Contemplar fins a saciar- te'n.
En comptes de llegir, n'hi ha molts que ho fotocopien i no s'ho tornen a mirar mai més. Emmagatzemen saber, acumulen cultura en desús. També n'hi ha que compren molts llibres que no llegiran. Els agrada posseir. I, encara, els que viatgen i que ho fotografien tot sense temps d'enfocar ni enquadrar, disparen i disparen i no miren res: edificis, carrers, paisatges, monuments famosos i, sobretot, pintures i escultures dels museus més importants de tot el món. Són els de la síndrome del Si hoy es martes, esto es Bélgica. Els que no recorden d'on és la foto que han fet. Els de la mirada cega, buida. Dels que no veuen el que miren. A l'altre bàndol els lladres de bellesa, els que no fotografien ni fan vídeos de res. Miren i miren i es delecten amb el que veuen: una mirada única, un cel blau canviant, els detalls d'una façana, un picaporta. La mirada curiosa que toca i pren. O, com diu Hockney, la mirada descobridora que és molt més atraient que limitar- se a escanejar el teu camp visual amb els ulls tèrbols. O entelats per la desídia.
El pas per la vida el condiciona el mirar i el veure. Uns col·leccionen records i els altres s'estimen més viure. La vida són els detalls.

5 d'abril. Quan érem petits les coses eren clares i les veritats absolutes. I venien d'un home vestit de negre que ens feia Catecisme: duia una sotana amb una bragueta gegant, de dalt a baix, que ens horroritzava.
Si feies pecats penalitzava per anar al cel, si te'n confessaves amb penediment quedaves net de culpa, però els pecats mortals et condemnaven eternament a l'infern. L'infern era el càstig suprem perquè si hi anaves a parar ja no podries veure a Déu i et cremaries per sempre. El temor de Déu era esquivar les penes eternes. El purgatori era l'infern temporal, però no el temíem tant. I als Llimbs hi anaven a parar els que es morien sense batejar, malgrat que Sant Agustí afirmava que anirien a l'infern.
Els pecats pitjors de nens, i al nostre abast, eren els de sexe.
I la pregunta del confessor, cara a cara amb ferum d'halitosi,

amagats rere la cortina negra, era de si et tocaves. I sempre contestàvem que no. Ens vam empescar un engany de cine: després del no, el capellà ens feia seguir amb la llista de pecats i nosaltres ens confessàvem de dir mentides.
I amb dos Parenostres de penitència per les mentides, inclosa la del confessionari, marxàvem rient per sota el nas i nets de culpa.
I va i un dia el Papa Francesc diu: l'infern no existeix. Cap ànima dolenta no serà castigada. Tots els qui s'arrepenteixin seran perdonats i els que no, desapareixeran. I el mateix Papa diu que si Déu és bo i misericordiós i perdona a tothom, per què serveix l'infern? L'infern no és un lloc, sinó la situació de qui s'aparta de Déu. La religió de les metàfores.
Actualment els capellans ja no amenacen amb l'infern, encara que el Vaticà, oh paradoxa, diu que si que hi ha infern. Per nosaltres, més que el paisatge infernal (del Jardí de les Delícies) de Hieronymus Bosch, les calderes d'en Pere Botero dels nostrats Pastorets. Mitologies.

1 de maig. En diem jardí però és un prat d'herba de pastura ple d'angelets i flors. Pixallits, boixacs, margarides, alguna flor de trèvol i una variant de violetes que hi dona el toc de color. No cal regar ni tallar l'herba, en té prou amb l'aigua de la pluja i de passejar-hi a peu i amb bicicleta. No ens cal el tallagespa. L'herba és una catifa que planxem a trepitjades, i cada dia de confinament el fa més sostenible i més bonic.
Aquest matí els arbres ballen com bojos al so de la música del vent: murmuris i xiulets de les ràfegues, alguns es vinclen, com els dos cedres del veí.
Avui celebrem el dia del Teletreball, com il faut, des de casa. Les consignes de les manifestacions omplen les xarxes. Les xarxes plenes i els carrers buits: el món virtual, inexorablement avança.

10 de maig. De bon matí, fins i tot a dins de casa, fa olor de natura. D'herba i de flors.
Perfums de violeta. Més que rellegir aquest llibre de poemes, li he fet una visita de dos dies. És com anar a missa. Si hi vas cada dia és un calvari, entristeix la poca llum, el Crist crucificat, la por escènica, els silencis incòmodes, la gesticulació, les falses aparences, els cants de cor fracassat, tot plegat és una impostura, se't fa avorrit, avorrit. Però un dia a l'any et reconforta amb la vida, t'il·lumina.
El llibre Perfums de violeta és una relíquia que conservo de fa més de cinquanta anys, me'l van regalar quan era alumne dels capellans. És el número 120, d'un tiratge de 500. Els 50 primers relligats en tela i els altres en rústica, impresos tots en paper cuixé. Publicat el 1959, l'autor és el capellà de Villaret, mossèn Pons. Hi ha versos, pocs, però molt bons:

Més m'estimo un pam de cel/que no pas tota la terra.
Aquí hi viuria i hi moriria/i hi ressuscitaria molt de bon grat
-es refereix a Montserrat-.

A qui em llegeixi/Déu li dongui bona sort/i el protegeixi/fins a l'hora de la mort. Has vist mai la margarida/aquesta flor del paradís?/quan floreix recobra vida,/en blanc groc, d'un nou encís./...
En la terra és flor d'un dia,/en el cel, d'eternitat.
Presideix l'alta i baixa Guilleria!/dant-vos de dia i de nit el Déu vos guard
-parla de la Masia de Villaret-.

Conduïu La Guilleria/a la Pàtria celestial.
Criminal, bàrbar, inhumana,/la més facciosa i cruel/que ha parit la raça humana sota la capa del cel./ Demà mata, avui degolla, avui roba i cala foc
-parla dels Trabucaires-.

Des d'aquest cim de Guilleria/que és a quatre dits del cel.
I parlant dels perfums de violeta el poeta diu,
Tan debò La Guilleria/els expandeixi arreu/amb l'amor del mateix Déu.
Si ho vols extraordinari/i mai vist,/ves a veure-ho a Sant Hilari/ ... Si vols veure això que entranya/més belleses de muntanya,/si em vols creure/ves-ho a veure.

Els poemes sencers no aguanten la prova del cotó literari. Dels que salvaria és el dedicat al seu editor, Josep Cantalozella, l'impressor per excel·lència de l'època, almenys a tota la comarca:

Vós qui feu tan bé les coses/feu-me aquest llibre llaminer/que enllamini el món guiller/amb perfums, com fan les roses/quan s'albiren ja descloses.

Diumenge núvol i de pluja intermitent. De cel gris fosc, més perla que marengo. Tarda ben apagada. Post nubila phoebus.

17 de maig. M'agraden les flors en el seu hàbitat natural. Veure-les créixer als prats, salvatges al bosc enmig d'heures, romegueres, falgueres, ginestes que comencen a florir, líquens que cobreixen alzines, roures i castanyers, molses, o encara que sigui en un test: vives i contentes de la pluja i el sol. De totes les flors la de Sant Segimon és la meva preferida per senzilla i bonica. I perquè encara és més sensible que les altres; només collir-la ja es mor -i això que triga més de vint anys a fer-se- i, tot seguit, perd les propietats medicinals. Totes les flors, i la de Sant Segimon més, són per olorar i mirar. Si te les estimes, rega-les. Arrencar-les o tallar-les per tenir-les en un gerro o per regalar, ni que sigui per Sant Jordi, és un crim. Vegetal, però crim.
Avui hem repetit passeig a la roca d'en Pla per la drecera, pel mig del bosc, sense trobar a ningú . Es respira paradís. El camí, el paisatge i les vistes són insuperables. L'espectacle del món natural en directe, amb nosaltres tres d'únics espectadors; quin goig. Des de la creu i des de les roques de darrera l'ermita es veuen corrues de boscos del Montseny fins al mar. El paisatge de l'exuberància a quatre passes de casa. Sort i privilegi.

7 de juny. Trona sense fer massa soroll. Ha començat a ploure a mig matí, sense parar. Però tan suau que sembla que no mulli. Ara són gairebé les dotze de la nit i encara plou.

Normalment dels llibres que un llegeix en recorda l'argument, algun personatge singular o algun detall que pel que sigui es queda a la memòria. Mai no et calen del tot.
Hi ha un conte de Murakami, amb un meu homònim de protagonista, que diu que els vestits són les ombres dels qui els han portat. Jo m'ho crec i penso que d'alguna manera deixar un vestit penjat i a la vista et fa present a la persona que el duia. I si són de familiars encara és més impactant perquè et porta el record dels moviments i de la presència imaginada. I el mateix passa, però potser en menys intensitat, amb els objectes compartits entre el que ja no hi és i els que encara hi són; com els llibres, una màquina d'afaitar o un barnús. Coses que queden a casa durant un temps, però sense que ningú en faci cas ni ús.
O sí.
I són objectes reals que al cap d'un temps desapareixen sense fer remor. Es buiden els armaris i calaixos i els vestits es donen, la resta són andròmines que ningú no vol. Els últims vestigis abans de la segona mort: la definitiva, o no.
Tretze anys després de la mort del pare encara m'afaito, de tant en tant, amb la seva màquina elèctrica i se m'amara la seva olor pels porus de la pell. I gairebé deu anys després de l'adéu d'en Vador, un dels germans, encara el porto amb mi quan em poso la seva bata d'estar per casa. I també em poso molt de tant en tant, quan anem a Logronyo, una jaqueta gris, unes sabatilles i unes espardenyes d'espart, que encara hi ha al pis del pare de la meva dona que fa quatre anys que ens va deixar.
Conservar coses dels nostres morts és tenir-los, és frenar el seu allunyament, mantenir-los vius. Tony Takitani descobreix el què és realment quedar-se sol, quan els discos desapareixen de casa seva. Perquè la seva dona ha tocat el dos.

19 de juny. Si no fos pels núvols. I grisos i espessos. No m'agraden aquests dies, per desagradables encara que estèticament són bells.
A punt de l'estiu i cada dia, i en portem molts, el temps ens fa els dies foscos i molls. Molts dies fem foc perquè és dels dies que a Sant Hilari s'està més bé a fora que a dins de casa. I una mica d'escalfor, quan estàs quiet, s'agraeix.
Avui al matí he acabat la feina prevista i, abans de dinar, hem anat de passeig els tres de casa, a caminar sense rumb, i hem agafat una branca de til·ler de la plaça de cal Ros. Arbre rar al poble. Fa una flor, encara molt petita ara, per fer-ne la infusió que es diu, calma els nervis. Recordo de nen vaig collir un cistell de flors de til.la, a la mateixa plaça, i que me la va comprar el senyor de la Prudència. Un home que tenia un Ford antic amb aquest nom, amb lletres grans i estrafolàries, pintat al darrere del cotxe.
Hem seguit fins a la font de la Baga i hem parlat una estona amb en Pep, que és qui fa el manteniment de tot el complex poliesportiu i, mentre xerràvem, ens ha collit un grapat de moixines de la gespa de la piscina. És de les persones que de les converses en fa art. És una delícia escoltar-lo i sempre un plaer inesperat. De tornada a casa hem fet el vermut amb els bolets. Un toc esplèndid.
La vida de pobles és reconfortant per aquestes petites coses, la natura, la vida tranquil.la i trobar-te la gent pel carrer. Que és on passa la vida.

24 de juny. La primavera ha estat un miratge a Sant Hilari. I de cop l'estiu ja és aquí.
Miro Sant Miquel de les Formigues i hi noto la presència d'en Lluís Serrano. El seu to, les paraules i la mirada que t'engolia:

Estic al campament base, ja fa anys,
i, a 1.200 metres, el cim.

Aquesta imatge de Sant Hilari com a camp base per viure-hi i estar a l'aguait de la bellesa que ens envolta entre muntanyes, cels i mars és de les troballes més poètiques que només homes de l'alçada d'en Lluís poden elucubrar, i segueix convidant-nos a l'aventura guillera:

No hi ha sherpes ni perill d'allaus,
l'aigua fresca, un doll diví, i la motxilla no cal.

Des de Sant Miquel el paisatge és irrepetible i en dia clar l'experiència inoblidable. I és un moment anar-hi, un passeig de tons i matisos ancestrals, un bany de bosc i de naturalesa:

Fora cordes i grampons,
s'hi arriba amb pocs d'allons, i el paisatge és un goig
de colors a la tardor.

I ens anima a anar més lluny. A aixecar el ulls. Que la natura mai no tanca. No la féssim esperar:

Vinga! amunt, que es fa fosc, a cap hora, hi dorm el bosc.

I si en voleu més busqueu-lo als seus llibres, sobretot a Roba estesa de Columna, o al facebook què és al paradís que viu i que sempre hi és i que segur que ens trobarem. Que amb tu, Lluís, cada dia és Festa Major. Que fem el cim tant com volem i ens ho poses fàcil: Accés total a l'ànima dels poetes, o era dels artistes? **§**

L'ART DE LLEGIR

Josep M. Bonvehí Mas

Sabem llegir?

Algú pot dir que en sap de llegir? Ens passem la vida llegint però no aprenem. Ningú sap llegir ja que no és una competència que es pugui adquirir de cop i per sempre, sinó una "forma de vida" i ningú sap viure. Quan naixem tots tenim una gramàtica i una biblioteca que hem rebut del món com herència, un món ordenat de llibres i d'històries.

Els éssers humans hem inventat una cosa diferent a totes les altres i a tots els objectes, el llibre. L'ésser humà és un ser que llegeix; no és possible conèixer, pensar o viure si no és un flux de perspectives, de trames de textos. Un llibre no és un amic ja que no hi ha diàleg amb ell com n'hi pot haver amb els amics però els llibres sempre esperen el lector. A voltes els llibres també deceben. Els llibres no responen a les nostres preguntes, som nosaltres que, en tot cas, descobrim respostes en ells. L'ésser humà sempre ha estat "homo narrans","homo legens" i "homo quaerens", perquè la condició humana és una condició que narra històries, lectora i que es pregunta. Cada un ha de trobar el seu camí en la lectura.

Hi ha llibres de tota classe, tots poden influir al lector però els que més potser són els llibres anomenats venerables, els clàssics. Quins són aquests? Venerable fa referència al lector o millor dit a l'actitud o a la experiència del lector. Un llibre clàssic és un text que no pots comprendre perquè no proporciona una guia, una doctrina a seguir ni un estil a imitar. Millor que comprendre és acollir i sentir-se posseït per allò estrany i allò inquietant. La lectura d'un clàssic pot ser salvadora o insuportable però segur que no ens deixarà indiferents. Requereix una autodisciplina: esforç, horaris, repetició, memòria i meditació. Per llegir és necessari un gest, un gest de reverència, de respecte i d'atenció envers el llibre.

Com s'ensenya a llegir

S'ha d'ensenyar a llegir llegint, no llegint de qualsevol manera sinó llegint com algú que ho necessita per viure. Una tasca fonamental en l'educació és saber jutjar allò llegit, jutjar les històries i no s'ha d'aprendre de memòria perquè saber de memòria és no saber, segons Montaigne. La lectura del llibre ha d'anar acompanyada de la lectura del món, les dues no es poden separar. És necessari obrir el jo al llibre del món perquè la lectura ens ajuda a jutjar la nostra pròpia vida, una vida canviant i que cal estar sempre al dia. La formació en la lectura és una experiència infinita de transformació.

Per Arthur Levine, cal ser creatiu i tenir pensament crític. El pensament crític és un múscul intel.lectual i cal desenvolupar-lo, ensems amb l'educació funciona millor quan té un peu a la biblioteca i amb això es refereix al patrimoni humà i l'altre peu al carrer, que és el món real. Quan les coses canvien molt ràpid, la pota de la biblioteca no pateix. La que pateix és la del carrer, la dels avenços digitals o la diversitat cultural. Amb l'avenç de la intel.ligència artificial, de la realitat virtual, del "big data" es pot ajudar als nens a arribar on vulguin.

En què consisteix aprendre a llegir?

A mostrar que sense lectura no és possible viure perquè llegir és com menjar o dormir i, tal vegada, com respirar. La lectura és imprescindible en la formació però tampoc ho és tot, també s'ha d'abandonar els llibres i sortir al món. Això no significa deixar de llegir, el que vol dir sols un canvi de l'objectiu de la lectura i no un final perquè llegir també és viatjar.

La lectura serveix per aprendre a pensar en moviment, per activar el pensament, per posar-lo en marxa. Nietzsche manifesta que s'ha de llegir lentament i s'ha de pensar lentament, profundament, amb detall, amb compte, amb doble intenció, amb bona predisposició, amb ulls i dits delicats. Així aspira a tenir lectors perfectes. Diu que siguem com les vaques: rumiadors. Per llegir, segons ell, el decisiu d'un text és la música: la tonalitat, la modulació i el ritme. Potser per llegir cal aprendre a ballar, aprendre que l'escriptura és un ball. La lectura no és coneixement sinó saviesa.

Per Rousseau l'objectiu de la vida no és l'aprenentatge d'unes matèries sinó de la vida. No es tracta d'ensenyar i aprendre un ofici d'ensenyar a viure. Creu que és necessari desconfiar de la lectura i repeteix sovint que llegir és perillós.

George Steiner, que ens va deixar recentment, era un filòsof, un gran intel.lectual europeu, un erudit pluridisciplinari que va manifestar: "intento aprendre perquè l'aprenentatge és l'oxigen de la supervivència".

Per Descartes llegir és dialogar amb les ments més poderoses del passat i les actuals. La lectura és imprescindible en la formació però no és suficient i ens trobem una nova forma de llegir: el viatge. Els viatges ens ensenyen a relativitzar les creences i que allò que veiem totalment cert no ho és tant. Per ell no hi ha formació sense lectura i sense viatges. En el procés de formació hi ha un procés que en el fons és un altre viatge, el viatge a l'interior d'un mateix, a la pròpia subjectivitat, a descobrir qui ets, què vols, on vas, quin és el teu camí en la vida…

Per Marcel Proust cada un dels lectors és, quan llegeix, el propi lector de si mateix. Ser lector d'un mateix és ser lector d'un pou insondable, no solament del passat o del temps sinó de la pròpia identitat que es transforma amb el temps.

Què és llegir?

És interpretar un text, descobrir el seu significat, i això vol dir que pot tenir molts significats d'acord amb cada lector que el llegeixi i la seva interpretació en cada moment que el llegeixi. Llegir és viatjar ben acompanyat. Llegir és necessari per habitar el món i establir relacions amb els altres. Mentre llegeixes oblides qui ets.

Els llibres poden transformar una vida. La vida és un text que s'ha d'interpretar i la lectura una forma de vida. Mai se sap com viure, la vida es quelcom que cada un s'ha d'inventar. El camí no es troba, l'has de crear. Atreveix-te a viure la vida com si fos una obra d'art, aquest és el repte.

En la lectura s'obren pel lector noves i inaudites possibilitats de vida que poden provocar un trencament del passat. El lector és un caminant que va a algun lloc desconegut i imprevisible i que permet abandonar la presó que a voltes es converteix un mateix. Enrique Rojas Montes, psiquiatra i escriptor, diu que la lectura és a la intel.ligència el que l'exercici físic és al cos. Ara en l'era digital i internet, la gent és menys culta perquè llegeix menys. La lectura és una porta a la cultura i és quelcom que s'ha de promoure des de la família.

Per uns la lectura pot ser incòmoda, molesta perquè l'obliga a pensar i a repensar una i altra vegada el món heretat i la pròpia vida. Llegir és habitar moltes històries, viure moltes vides. Unes vides i unes històries que es transformen i ens transformen al ser llegides. Per Umberto Eco el que no llegeix als 70 anys haurà viscut només una vida, la seva! Qui llegeix haurà viscut 5000 anys. La lectura és una immortalitat cap enrere.

Llegir i pensar el món es separar-se d'ell, és posar-lo en qüestió, és obrir interrogants on abans solament hi havia respostes i obvietats. La lectura pot fer-nos millors o pitjors, pot salvar-nos o pot portar-nos a la destrucció. Llegir, ser lector, és adonar-se que un viu en la provisionalitat.

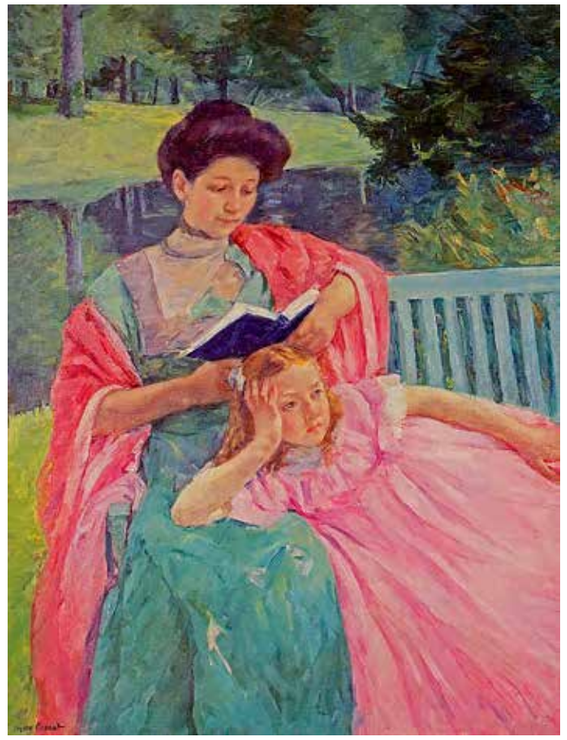

Per Freud els somnis són realitzacions disfressades de desitjos insatisfets. Cal poder llegir el relat del somni, desxifrar-lo i descobrir el seu significat, interpretar-lo. Per Franz Kafka un llibre hauria de ser una destral que trenqui el mar gelat que tenim dins.

La lectura és una activitat de risc que obre perspectives sobre la classe de persona que un elegeix ser i a la vida que aspirem. La lectura acompanya en les nits de tempesta però no serveix per allunyar la borrasca.

En el sentit figurat llegir és saber distingir, comprendre, llegir els pensaments, el sentiment d'algú, llegir la nostra vida: la del passat, l'actual i la del futur. En aquest sentit ja no cal tenir un llibre al davant doncs quasi ho podem llegir tot com l'amistat, les relacions socials, la vida del nostre poble o ciutat, la del país i del món, l'humor, el riure, llegir entre línies, llegir el que no es diu, llegir música, llegir l'art, llegir els somnis….

Llegiu, penseu, repenseu, interpreteu, transformeu, viatgeu, somieu…

Si tots practiquéssim més l'art de la lectura segur que el món seria millor.

US ANIMO A SER ARTISTES DE LA LECTURA

§

Inspirat, extret entre d'altres de" la Saviesa de la incertesa" de Joan-Carles Mèlich.

ACTIVITATS 2019-2020

Set.19 — Ofrena Floral 11 de setembre

Set.19 — Presentació Projecte Singular

Oct.19 — Concentració per la llibertat dels presos polítics

Oct.19 — Fira Guilleries

Nov.19 — Placa commemmorativa Mossèn Carles Giol

Nov.19 — Inauguració Mural Font del Pic-Font Vella

Nov.19 — Taller de Cuina - Maletes Viatgeres

Nov.19 — Festa Amaziga

Des.19 — Canicross

Des.19 — Ple Consell Infantil

Des.19 — Concert de Nadal

Des.19 — Concurs de Forja

Des.19 — Espectacle Acròstic del Cor Lutiana

Des.19 — Espectacle i cagatio

Gen.20 — Cavalcada reial

Gen.20 — Cercavila dia Sant Hilari

Gen.20 — Performance "El violador ets tu"

Gen.20 — Entrega de premis concurs de Pessebres

Feb.20 — Presentacio pla local de Joventut

Feb.20 — Rua Carnestoltes escolar

Mar.20 — Jornada Guilleries

Mar.20 — Pla benestar i comunitat

Jul.20 — Entrega de premis del 1r concurs de l'Aula d'Art

EDUCACIÓ

Temps de valents

No ha estat com esperàvem. Aquest no ha sigut el curs de les colònies a Manresa pels alumnes de 2n d'ESO, no ho ha estat del viatge a Londres per la promoció que acaba etapa obligatòria, no ha estat el segon any del Camino de Santiago pels nois i noies de 1r de batxillerat, ni tampoc ha estat l'any del viatge a Malta dels joves que acaben el batxillerat a Sant Hilari. Els nois i noies de 3r no han pogut col·laborar amb les entitats del poble en el programa de servei comunitari; de la mateixa manera que els seus companys de 1r d'ESO no han pogut fer la, ja tradicional, sortida a la Fundació Mona i la granja La Selvatana.

No, aquest any no. Res del que ha passat estava previst a les programacions ni a les instruccions del Departament d'Educació.

Aquest any, això sí, ha estat el vostre any. Un temps en el que heu sigut capaços de seguir el curs des de casa i de continuar treballant. Ha estat l'any dels que us heu esforçat com mai per fer realitat el seguiment d'un curs amb les condicions més difícils. Aquest és el vostre any, el de tots vosaltres, i a vosaltres us dediquem aquest espai.

Enhorabona valents i valentes!

1r ESO A

1r ESO B

2n ESO A

2n ESO B

3r ESO A

3r ESO B

4t ESO

PS

1r BATX

2n BATX

LA BALDUFA
ESCOLA BRESSOL

Autonomia, consciència sensorial, entorn al nostre abast, escola verda, lligam amb la família i metodologia Reggio Emilia, són els sis trets que fan única l'EBM La Baldufa

Amb aquestes característiques úniques potenciem el respecte dels nostres alumnes envers el seu procés evolutiu. Reconeixem les seves habilitats i acompanyem l'infant a desenvolupar-se en la seva totalitat. A la Baldufa els infants aprenen a través de l'experiència directa, de les sensacions físiques i de tot allò que els arriba pels sentits. Els infants s'inicien en l'observació i la manipulació dels fenòmens que els envolten, tot experimentant sensacions i aprenent a distingir les qualitats dels diferents elements.

Considerem fonamental la relació família-escola. El nostre objectiu és compartir i cooperar amb les famílies durant el procés educatiu dels infants, per tal d'aconseguir el seu desenvolupament integral.

A l'EBM La Baldufa apostem per projectes nous cada curs, tot assolint nous reptes. Alguns dels projectes que portem a terme són els següents: Tardes en família, Projecte Singular, Projecte Intergeneracional, Taula de llum, Conte viatger, Educació emocional i Iniciació a l'Anglès.

Aquest curs hem impulsat l'*aula sensorial*. L'educació sensorial és de gran importància pels infants ja que promou el desenvolupament de tots els sentits.

L'objectiu dels espais multisensorials és que l'infant adquireixi una sèrie d'aprenentatges mitjançant l'experimentació i la descoberta i que pugui desenvolupar habilitats socials i cognitives. Per aquest motiu, a l'aula sensorial de l'EBM La Baldufa, hem creat diversos ambients amb diferents estímuls, on els infants poden treballar les sensacions a través de les experiències, donant-los llibertat per explorar, descobrir i gaudir dels sentits. Descobrim el món que ens envolta a través dels nostres sentits; la vista, el tacte, l'oïda, el gust, l'olfacte i també gràcies el moviment.

Tot l'equip docent està molt agraït pel valor i la confiança dipositats en la tasca que fem dia a dia. Per aquest motiu, la nostra escola es va creant any rere any a través del treball en grup, una bona metodologia, una bona col·laboració interna i externa, una gran confiança en les capacitats dels infants i una gran predisposició a parlar i reflexionar.

I com va dir Loris Malaguzzi: "si es fan coses reals, també són reals les seves conseqüències".

TOT L'EQUIP EDUCATIU DE L'EBM LA BALDUFA US DESITJA UNA BONA FESTA MAJOR!!!

Llar Infantil LES CENT FONTS
Col·legi SANT JOSEP

Aquest serà un any que no oblidarem mai. Vam començar un curs amb il·lusió i un munt de projectes per desenvolupar. Tot seguia el guió previst: colònies de primer cicle de primària, castanyada, *Innovation Day* el primer trimestre, ciència a la placeta Gravalosa, festivals de Nadal, celebració del Dia Escolar de la No-violència i la Pau (DENIP) amb els apadrinaments entre alumnes d'infantil, primària i secundària a l'entrada del poble, gravació del magazín *"Today Today"* amb informació local –guardonat amb el tercer premi TIC de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya (FECC)–, exposició d'obres catalanes (OCA) creades pel cicle mitjà a Can Rovira, carnestoltes, servei comunitari i activitats a la residència de gent gran de Sant Hilari... Aprofitar els recursos que Sant Hilari posa al nostre abast per aprendre i poder-ho compartir són una gran motivació per al nostre alumnat.

El tancament de centres el 13 de març, a les portes de la Setmana de Sant Josep, va ser un punt d'inflexió en el desenvolupament del curs i l'entrada a un escenari que ningú havia imaginat ni previst. Des de la Llar Infantil "Les Cent Fonts" i el Col·legi Sant Josep sempre hem apostat per les noves tecnologies i la competència digital. Disposar, des de fa més de tres anys, de les eines de *Google Education* –un conjunt d'aplicacions que s'integren fàcilment en un entorn virtual d'aprenentatge (EVA)–, ens va facilitar l'adaptació del curs al treball telemàtic amb celeritat. L'experiència de l'alumnat i el professorat en aquest entorn, la implicació i compromís de les famílies i l'ús dels webs i les xarxes socials van ajudar a continuar oferint un servei pròxim i de qualitat.

Així, vam adaptar el Sant Jordi amb recital de poemes per a cada curs, vam celebrar l'*Innovation Day* confinat, vam proposar un munt de reptes per a Instagram al llarg de tot el període, vam dissenyar i proposar tasques per continuar telemàticament el curs, vam acompanyar i seguir el dia a dia dels nostres alumnes amb videoconferències setmanals, vam mantenir el contacte amb les famílies per acompanyar-les i ajudar-les en tot allò que necessitessin i vam convertir la jornada de portes obertes presencial en unes portes obertes virtuals.

Aquest curs ha estat ple de reptes: per als alumnes, per a les famílies, per als docents i per a la societat. Cal fer-hi front amb energia, amb ganes de superar-los i ens han de servir per aprendre i créixer. El proper curs serà un nou repte per adaptar el nostre projecte a les necessitats del moment, sense perdre la nostra essència, el nostre model i les nostres conviccions. Caldrà adaptar la forma de treballar cooperativament per projectes, els apadrinaments entre alumnes de totes les edats que tant ens enriqueixen, el projecte intergeneracional amb la gent gran de Sant Hilari que ara més que mai ens cal mantenir i reforçar... Caldrà créixer!

No voldríem acabar aquestes línies sense agrair l'esforç de tota la comunitat educativa i de l'Ajuntament per fer front a aquesta situació; agrair a tots els imprescindibles de la vila que, amb el seu treball, han permès tirar endavant el nostre dia a dia i fer arribar una càlida abraçada a totes aquelles famílies que han patit alguna pèrdua.

A les portes d'una Festa Major que pot ser ben diferent, fem-la entre tots igual de divertida.

Bona Festa Major!

Portes Obertes

Escola GUILLERIES

Quan la incertesa és el motor de la teva vida

Era el dijous 12 de març, al migdia, quan a l'escola vàrem rebre el missatge que, a partir de l'endemà divendres i durant 15 dies, les escoles romandrien tancades. Començava així un període per a nosaltres, els mestres i les mestres, ple de neguits, incerteses i interrogants.

La primera incertesa va arribar ben aviat: confinaven els alumnes però i els mestres? Amb aquest interrogant encara per resoldre, vàrem planificar l'agenda de les dues setmanes següents: els nens i nenes acabarien a casa les feines que tenien a mig fer i alguna coseta més que vàrem tenir temps de fotocopiar. No vàrem pensar a emportar-nos els llibres, les llibretes, el material, etc.; només serien quinze dies...

Aquella tarda vam parlar a les aules de la situació que estàvem vivint, intentant explicar-ho d'una manera planera, entenedora i sense alarmar.

Tot seguit, va arribar el moment del comiat que, val a dir, va ser molt estrany. No eren unes vacances però tampoc hi havia escola....

Varen passar aquells primers quinze dies i, com bé sabeu, la situació es va anar allargant i allargant, amb la qual cosa les pantalles van anar substituint el nostre dia a dia a l'aula. Les rialles, les emocions, els bon dies, les enfadades, els adéus, els fins demà i un llarg etcètera van anar passant a ser virtuals.

Al llarg d'aquest camí hem hagut d'anar trobant solucions a situacions que eren noves per nosaltres, amb uns recursos limitats per les circumstàncies i sense poder moure'ns de casa. Qüestions com: totes les famílies tenen un dispositiu i connexió? A les que no en tenen, els en podem proporcionar? Quina és la millor manera de fer arribar les tasques? Com els fem el retorn? Com els fem l'acompanyament emocional que necessiten? Com es fa una videoconferència? Com funciona el vídeo i la càmera? Com comparteixo i envio un vídeo? Com arribo a tots i cadascun dels meus alumnes?...

Però la cosa no s'acaba aquí. Ara venen les incerteses futures: com començarem el curs? Tindrem suficients espais i mestres? Podrem fer sortides i colònies? Quins són els millors materials per afrontar un curs que no sabem com serà?...

Bé, davant de tanta incertesa, deixeu-nos acabar amb un agraïment, una certesa i una cita. L'agraïment és, en primer lloc, per totes les famílies: sense vosaltres res no hagués estat possible. I, en segon lloc, per totes aquelles persones de les diferents institucions que, durant aquests dies, ens han ajudat i recolzat.

La certesa és que formem part d'un equip docent extraordinari sense el qual res hauria estat, és, ni serà possible.

I la cita és del gran pintor Vicent Van Gogh i diu així: "no sé res amb certesa, però mirar les estrelles em fa somiar".

Gaudiu molt de la Festa Major!!!

Imatge de la pàgina web.
Deures durant el confinament

PREMI AJUT de CÀTEDRA DE L'AIGUA

Coincidint amb el Dia Mundial de l'Aigua, el passat 25 de març estava programat el lliurament dels premis dels ajuts de la Càtedra de l'Aigua. Degut a la situació actual que ens ha tocat viure, l'acte no es va poder dur a terme.

Els objectius principals d'aquestes beques són fomentar la recerca entorn del patrimoni natural i cultural de les Guilleries i aprofitar els recursos que ens pot oferir la Càtedra per dotar als estudiants de batxillerat de les eines necessàries per dur a terme el seu treball de recerca.

Aquests ajuts tenen una dotació econòmica de 550€ i inclouen la cotutorització de l'estudiant per part de personal investigador i docent de la UdG i la Uvic-UCC.

Els treballs seleccionats pel curs 2019-2020 han estat quatre: tres alumnes de l'INS Montsoriu d'Arbúcies i un alumne de l'INS Anton Busquets i Punset de Sant Hilari Sacalm (Josep Farrés Palomeras amb el treball "Estudi de la contaminació per radó a Sant Hilari Sacalm").

Encara no se sap qui serà l'alumne becat.Molta sort a tots!!!!

BECA TONI GUZMÁN

El 26 de juny es va fer la festa de graduació dels alumnes de 4t d'ESO de l'IES Anton Busquets i Punset i la festa de l'excel·lència, que dona reconeixement als alumnes que han tret una mitjana de més de 8,5 en el curs. En aquest acte també es va fer el lliurament de la Beca Toni Guzmán a l'alumne amb millor mitjana dels 4 anys d'ESO. És el cas de la Nerea Rojas Ballesteros, guanyadora de la Sisena Beca Toni Guzmán, que concedeix la família Guzmán i l'Ajuntament i que està dotada amb 500 euros. Aquesta beca té com a objectiu reconèixer la feina i l'esforç que fan els alumnes al llarg de l'ESO i per això premia l'alumne que hagi obtingut el millor currículum.

Un cop més, des de l'Ajuntament i la comunitat educativa, es vol agrair la iniciativa de la família Guzmán i l'esforç que fan per tirar endavant aquesta beca, compartint amb els estudiants l'esperit de superació i lluita del seu fill, alhora que es manté viu el record d'en Toni.

PREMIS FÒRUM RECERCA

El passat 14 de gener es van lliurar els premis de la 4a edició dels Premis Fòrum de Recerca a la Sala Noble del nostre municipi. L'objectiu d'aquest concurs és el de promoure la recerca en totes les àrees de coneixement, implicant tots els agents que conformen la comunitat educativa per motivar i donar suport a l'alumnat i als centres.

Els finalistes d'aquest curs van ser l'Estel Carreras Tornés, l'Anna Juan i Cortina, en Sergi Linares Valls i la Clara Peracaula i Estragués.

Amb el lliurament d'aquests premis es va decidir els dos representants de l'Institut Anton Busquets i Punset de Sant Hilari Sacalm a la setena edició de la Mostra de Treballs de Recerca de la Selva. Així doncs, els 2 treballs seleccionats van ser: "Estudi de l'eficàcia de diferents substrats i llevats en la fermentació alcohòlica" presentat per l'alumna Estel Carreras Tornés i el treball "Influència de l'alimentació en la quantitat de proteïnes dels ous de les gallines ponedores" de l'alumna Clara Peracaula Estragués.

Moltes Felicitats a tots!!!

ENTITATS

Comerç i Turisme Sant Hilari Sacalm

Els comerços i serveis del municipi som una peça molt important en la dinàmica econòmica de poblacions com la nostra. Tant és així que aquests dies de confinament ha quedat de manifest la voluntat que hem tingut tots de continuar endavant, obrint la persiana i oferint servei a domicili per poder abastir a tota la població.

Ja des de feia mesos, des de l'associació de comerciants havíem plantejat campanyes de reactivació del comerç local. Amb la pandèmia, però, vam creure necessari accelerar al màxim aquestes activitats. És per aquest motiu que, durant el mes de maig, vam engegar la campanya **"A la Selva, reactivem el Comerç Local"** amb l'objectiu de conscienciar la població que comprar als comerços locals no només ajuda a mantenir vius els carrers i l'economia local, sinó que indirectament tota la població en surt beneficiada.

Estem treballant, a més, en la creació d'una **plataforma (APP)** que facilitarà la comunicació entre els petits comerciants locals i els seus clients o clients potencials. Aquesta aplicació pretén contribuir a augmentar les vendes de proximitat a la comarca de la Selva. Mitjançant un xat directe, es podran sol·licitar aquells productes concrets que es volen adquirir en un comerç local però que, per desconeixement, no sabem on anar-los a comprar. L'objectiu és no haver de recórrer a les plataformes internacionals que dominen el mercat online. Perquè, si entre tots ens ajudem, tots hi sortim guanyant!

Gràcies per la vostra confiança i Bona Festa Major!

La Selva Comarca de l'Aigua · Federació de Comerç de la Selva · Generalitat de Catalunya

Alimentació

CARNISSERIA CAN BARNET	972 86 87 47
CARNISSERIA CAN CISQUET	972 86 82 67
CARNISSERIA PAGESPETIT	972 86 94 76
CARNS I EMBOTITS HOMS	972 86 82 92
CARNS I EMBOTITS MASÓ	972 86 82 41
CELLER D'EN JORDI	659 446 469
FLECA DANÉS	972 86 87 97
FRUITERIA I CELLER J. BAYES	972 87 22 48
L'AVI XICU	608 371 045
MAGATZEM COLLSABENA	972 86 86 05
PASTISSERIA MASÓ	972 86 94 85
PEIXATERIA LLORÀ	972 86 83 21
SUPERMERCAT CONDIS	972 86 85 61
SUPERMERCAT SUMA (LA BODEGA)	972 86 87 10

Equipament de la llar

BOTIGUES ROSSELL SL	972 86 80 79
CAN JOMBO	972 86 83 08
DUCA CAN TORRENT	972 86 80 01
LES GUILLERIES GAMMA	660 232 851
TINTORERIA DESTACA	607 701 113

Moda i complements

010 SHS	629 009 590
CALÇATS COMAS	972 86 95 26
CONFECCIONS MONTSE	972 86 94 72
DRAPPS	972 86 93 71
JOIERIA I RELLOTGERIA J. BREIX	972 86 80 57
LA GUILLETA JOIES	972 86 95 15

Regals, artesania i oci

BAZAR EL REGALO	
CASA MIMÓ	972 86 80 52
DECOR-A	972 86 88 33
IRENE FOTOGRAF	972 86 85 01
JEIMAR	972 16 24 01
PLANTES MASÓ	972 87 39 04
TRÈVOL DOLÇ	658 948 190
VIDEO OCA S.L	972 86 96 76

Restauració i hostaleria

BAR RESTAURANT LA PEDRA LLARGA	972 86 86 77
FONDA RITA	972 86 80 09
HOSTAL TORRAS	972 86 80 96
PIZZERIA VILLAVECCHIA	972 86 95 64
RESTAURANT AQUARI "CAN PINOTXO"	972 86 93 69
RESTAURANT ELS CORTALS	972 86 87 95
VILAR RURAL SANT HILARI	972 87 28 20

Salut i bellesa

ASSERCAT SUPORT	678 878 311
BEARTISTS PERRUQUERS	972 86 82 94
FILU CENTRE ESTÈTICA	972 86 84 70
OPTICA XICA	972 86 89 60
PERRUQUERIA CARME GARRIGA	972 86 80 20
PERRUQUERIA I ESTÈTICA SILVIA	972 86 82 65
PERRUQUERIA I ESTÈTICA STYL	972 86 82 70
PERRUQUERIA JOSMAY	972 86 93 48
PERRUQUERIA LOUAN	972 87 21 50
SACALM SALUT	649 546 081
SUY ESTÈTICA I SALUT	972 87 23 56

Serveis

AUTOREPARACIONS TGB	972 86 95 06
AUTOTALLER PAU	972 86 82 35
FACA SL	972 87 20 30
GARATGE GUILLERIES	972 86 88 73
GRÀFIQUES MONTSENY	972 86 84 06
INSTAL·LACIONS J. PALLAROLS	972 86 81 64
MCA DIGITAL DISEÑO I ROTULACIÓN	695 358 717
MONTSERRAT PUJOLRÀS / ASSESSORA TÈCNICA COMERCIAL	972 86 91 84
NORVETA CONSULTING, SL	972 00 10 14
PLANXISTERIA MASÓ	972 86 94 23
SH CONCEPT FORMACIÓ	672 371 690
TROFEUS WANSCAT, SC	610 414 076

Bastoners de les Guilleries

Un cop més, els bastoners tornem a ser aquí per Festa Major. Aquest any hem continuat participant en les mateixes activitats que teníem programades, com la Fira de la Maduixa. A part, hem actuat a la 44a Trobada Nacional a Gavà. Cal destacar, també, que va tenir lloc el III Aplec Jove Bastoner de Catalunya aquí a Sant Hilari, al qual es van apuntar molts joves bastoners de diferents colles bastoneres i van poder gaudir amb nosaltres d'activitats en grup molt divertides. Va ser tot un èxit.

Per altra banda, estem tirant endavant molts projectes. Estem fent un curs de gralla i estem convidant a gent a participar amb els bastoners, acompanyant-nos amb la música o ballant amb nosaltres. Les portes estan obertes a tothom que vulgui formar part de la nostra colla i tingui ganes de "saltar, ballar i picar fort".

Aula de Música de Sant Hilari

Les Aules Musicals us volem desitjar a tots MOLT BONA FESTA MAJOR!!!!

Hem passat uns dies diferents, estranys, incerts,... però entre tots hem trobat la manera de fer-hi front i aquí estem, a punt de festa!

Aquest curs ha tingut dues parts ben diferenciades, vam començar amb les activitats del primer quadrimestre, classes, concert a Banyoles amb estrena per a violoncels, audicions de Nadal a la residència de Gent Gran, audicions d'instrument, cantades coral, ... i hem acabat el curs fent música des de casa.

Estem molt contents del recolzament que, com a escola de música, hem tingut d'EMVIC durant el confinament. Els primers dies estàvem tots descol·locats, no sabíem com actuar i no ens acabàvem de creure el que ens anava venint a sobre... però ens vam posar a treballar per tenir a punt una plataforma per tenir la nostra escola online i, setmanalment, preparàvem uns projectes per als grups de llenguatge, a part de les classes d'instrument i de llenguatge musical. Cada setmana podíem veure els nostres alumnes i seguir gaudint de la música junts, o quasi junts, ja que, el que no té resolt el treball online, és la velocitat del so i la imatge. Per tant, cantar o tocar alhora no és possible. Solució: tothom toca des de casa i gravem individualment per tal d'ajuntar-ho després i... quina sorpresa! Podeu veure els resultats a les xarxes d'aules musicals.

La figura de les mares i els pares ha estat clau per l'èxit d'aquest fi de curs, moltes gràcies!

Orgullosos de tots alumnes que, tot i estar a casa, seguien treballant amb il·lusió i us podem ben assegurar que la força per tirar endavant en l'han donat ells. Com han avançat! Com hem gaudit! Amb audició de fi de curs online i tot!

No oblidarem aquests dies i, tot i que no ho volem repetir i amb ganes de retrobar-nos tots a l'escola i als concerts, l'aprenentatge en tots els sentits ha estat ben gran.

Gràcies a tots per ser-hi i fins molt aviat, a les aules i concerts de l'escola de música!!!!

Comissió de festes Sant Hilari Sacalm jove

Des de la comissió de festes jove ens agradaria transmetre el nostre suport a les persones afectades pel coronavirus. Aquesta situació inesperada ens ha afectat a tots, però tenim ganes de tornar més units i implicats que mai.
La comissió de festes jove va ser creada a principis d'aquest any per un grup de joves amb inquietuds i ambicions. Aquesta sorgeix arran de la falta d'implicació per part del jovent del poble a les activitats esportives, culturals i lúdiques. Així doncs, l'objectiu de l'entitat és crear un espai de cohesió per tal que el jovent torni a estar unit com anys enrere i sentin orgull de ser hilarienques i hilariencs.
Aprofitem aquesta oportunitat per tal d'animar a altres entitats a col·laborar amb nosaltres aportant idees per tal de donar vida al poble.
Us desitgem molt bona festa major!

coral Amethysta

La Coral Amethysta està formada per uns 25 cantaires d'Arbúcies i Sant Hilari Sacalm i es va presentar en públic oficialment l'any 1991. Té un repertori extens i variat, amb música vocal de tots els períodes, estils i països. En el seu currículum inclou la interpretació de grans obres corals amb acompanyament d'orquestra, diverses misses, oficis nadalencs.

Excèntrica - Art Desconfinat

excèntrica

De l'estiu de 2019 a la primavera de 2020 s'han mogut al món algunes coses.
Excèntrica va celebrar la Festa Major de l'Art amb exposicions i activitats amb una gran participació per part de la gent, tant del poble com forastera. Les exposicions i activitats durant la Fira Guilleries han tingut una molt bona acollida per part de tothom; a la tardor es va inaugurar el Besti-Art, la gran obra que engalana el pont del camí de la Font del Pic a la Font Vella; vàrem començar l'any amb l'exposició al Taller del Barri a Girona i a l'abril estava tot preparat per el Dia Internacional del Art, la nostra festa gran.

En mig de la por, el dolor i la reclusió que ens han imposat per la pròpia seguretat, les persones una vegada més treuen el millor de si mateixes per compartir-ho amb el veí, amb la gent de la ciutat propera o amb els que estan a l'altre banda del món, i els artistes d'Excèntrica, una vegada més, han posat l'Art allà on més calia, a l'abast de tothom. L'Art Desconfinat és una mostra del que podem fer, una mostra d'obres amb la que hem celebrat aquet mes d'Abril el Dia Internacional de l'Art, difonent a través de les xarxes socials bellesa i qualitat humana.
A primers de maig no podem imaginar com serà aquest any la Festa Major del nostre poble, què podrem fer i què no, però el que si que sabem és que l'Art mai s'aturarà.

FESTHILARI

FESTHILARI

Festival de Música i Art Lliure de les Guilleries

Festhilari va néixer fa sis anys de les ganes d'uns amics per compartir la música que més ens agrada i un entorn tan familiar per nosaltres com és el **bosc de les Guilleries**. Al llarg d'aquest temps més i més persones s'han afegit a la trobada i per això, durant l'any 2019, va ser necessari fer un pas més enllà i consolidar l'esdeveniment com a festival d'alta
qualitat musical, vincular-lo amb **la vida cultural i associativa del poble** que li dona nom i relacionar-lo amb tot allò que ens evoca el magnífic paisatge dels boscos de les Guilleries
que l'acull.
El projecte es presenta com **el festival de música, cultura i art lliure de les Guilleries**, on tothom és convidat a formar part d'un ambient familiar, respectuós i lliure de discriminacions.
Oferim un projecte per gaudir d'una jove escena creativa amb artistes ja reconeguts a territori nacional com: Mainline, Spanish Mafia, Mans.O, Moonkids, Damare, Urfabrique, Bofirax o el col·lectiu Dub Soul, entre d'altres.
Festhilari vol manifestar-se com a punt de trobada d'aquesta selecció d'artistes joves per a poder **compartir les seves creacions i talent** amb un públic proper, lliure i divers. El bosc, lluny de la pressió de la ciutat, és un espai idoni on alliberar-se, tornar a les arrels, inspirar-se i trencar estereotips. Tota diversitat és indispensable per a l'**ecosistema del festival.**
Els valors que ens inspira el bosc també van inspirar **personatges i llegendes** durant la història d'aquestes contrades i el Festhilari les vol reivindicar a través de la música, la cultura i l'art i inspirar-se en ells per a proclamar la identitat d'aquest territori, alhora que promocionem un espai de tolerància i respecte cap a la diversitat i l'entorn. El festival presenta uns dies perquè els **hilariencs** redescobreixin els boscos de les Guilleries en un ambient inèdit i durant els quals **Sant Hilari Sacalm serà un reclam** per a nombrosos visitants d'arreu que podran conèixer l'entorn excepcional i el poble amb un cap de setmana ple d'activitats de dia i de nit.
En edicions passades ja s'ha col·laborat amb entitats i establiments del poble com: l'*Ajuntament de Sant Hilari Sacalm* , el *Casal Popular El Trabuc* , el *Pub La Cabanya* , *Ça-Calm Express* , el *Museu Guilleries*, la *Protectora d'Animals Bub Bub's* , *Excèntrica Taller d'Art* , *Bar-Restaurant l'Isard* , entre d'altres.

FOTO FLASH SACALM

Foto Flash Sacalm és una entitat d'hilariencs i hilarienques apassionats de la fotografia. Aprenem diverses tècniques com el fotoperiodisme, la fotografia nocturna, el modelatge, els bodegons i fem cursos de tècniques fotogràfiques lightpainting i Photoshop de diferents nivells.
A més a més, organitzem diverses activitats anuals com sortides o cursos. El que ens agrada més és poder mostrar-vos la nostra feina en forma d'exposició a espais com Can Rovira i també a altres poblacions de Catalunya.
Aprofitem per convidar a totes aquelles persones que tenen passió per la fotografia a apuntar-se a Foto Flash Sacalm a través del nostre correu electrònic: **ffsacalm@gmail.com**
Foto Flash Sacalm us desitgem una Bona Festa Major!

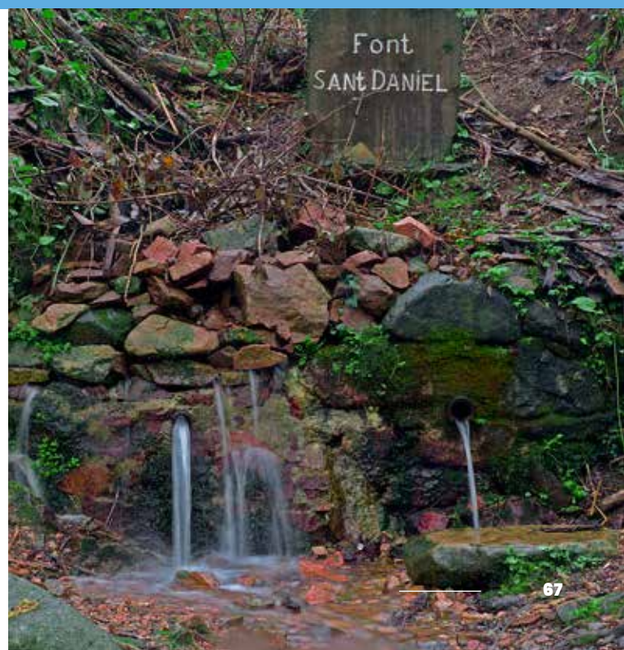

Geganters

I ja hi tornem a ser! Un any més arriba la festa més grossa per al nostre municipi: la Festa Major. I com en els darrers anys, escrivim quatre ratlles. I aquest any, no en podran ser més, ja que la situació que ha paralitzat el món no ens ha permès complir amb la nostra agenda gegantera. Enguany, només hem pogut celebrar la Festa de Sant Hilari.
Aquest 2020 és un any important ja que en Bernat de Gurb i la Blanca d'Olvan en fan noranta! Precisament per Festa Major van arribar al poble com un obsequi de la família Gasch a tots els hilariencs. I, amb aquest aniversari, uns anys abans que decidíssim agafar el relleu dels nostres predecessors, aquests van tenir la brillant idea d'acollir la Trobada Gegantera de La Selva d'enguany.

No ha pogut ser possible i ens entristeix veure que els gegants d'arreu del país no han pogut celebrar les seves trobades anuals, i més, per als nostres Gegants, ja que no hi ha res com sentir-se acompanyat per la gent de la nostra vila. La cultura en general s'ha vist afectada de forma dràstica, però el fet geganter bull amb ganes de tornar a sortir als carrers a fer-ho passar bé...
Així que, dins la mesura que ens permetin les circumstàncies, gaudiu de la Festa Major i celebreu l'aniversari dels nostres Gegants. Ho mereixen, cada any ens han acompanyat!
Per molts anys Bernat i Blanca! Que puguem gaudir-vos durant molts anys més!
Salut i fal·lera!

Guillables

Actualment, als Guillables hi participem 30 persones. Som una pinya de joves amants de la pirotècnia, disposats a fer les festes més caloroses i, sobretot, amb moltes ganes de festa. Des de Sant Hilari visitem a diferents pobles per portar el nostre festival arreu dels Països Catalans. Amb els nostres shows fem diferents espectacles per qui ens veuen, des de saltar amb una corda de foc fins a jugar amb foc i bicicletes. Les guillableses i guillables tenim en comú la continuació i el manteniment del projecte d'una formació hilarienca de diables i diablesses. Tots aquests components del grup formem part d'aquesta família, ens reunim per tal de fer més festives les diferents festes com poden ser Festes Majors, Sant Joan o festes de fora el poble.
Donem les gràcies a tots els que fan possible els Guillables, des dels que hi participem fins als que ens venen a veure i ens fan viure amb més intensitat el nostre espectacle.

COR LUTIANA - Encarant Nous Reptes

Al Cor Lutiana iniciàvem el curs 2019-2020 afrontant un gran i engrescador repte. Després de l'èxit dels nostres dos anteriors espectacles (Lutis pels amics i Lutimusicals), ens disposàvem a estrenar-ne un dedicat exclusivament al repertori nadalenc. Per aquesta ocasió comptàvem amb la direcció escènica del prestigiós Dani Coma. I, per si no fos prou, debutaven per primera vegada en un espectacle el Cor Lutiana Jove, la pedrera i el futur de la nostra coral. Així doncs, el 6 de desembre, estrenàvem amb il·lusió el nostre Acròstic penjant el cartell "d'entrades exhaurides" al Teatre Catalunya. Amb la moral ben amunt, repreníem els assajos el mes de gener, ja que teníem per endavant una bona colla de compromisos fins arribar a l'estiu.

Però, a mitjans de març, la pandèmia va posar fre a la nostra dinàmica d'assajos setmanals i els concerts previstos es van veure cancel·lats. Lluny de quedar-nos amb els braços plegats, vam decidir posar el nostre granet de sorra animant el nostre públic amb un parell de vídeos confinats i experimentant amb assajos telemàtics.
Ara bé, com serà el que anomenen la nova normalitat pel que fa la dinàmica del cant coral? Sobre aquest aspecte, encara hi ha molts dubtes... Però el que sabem del cert és que la nostra voluntat és la de tornar a cantar per tots vosaltres i que junts puguem gaudir de la música i de les veus. I prepareu-vos, que el 2021 celebrarem el 25è aniversari!!!
Bona Festa Major!!!

Orquesta Jove de la Selva

Un curs diferent però il·lusionats amb nous projectes i moltes ganes de compartir de nou la nostra música amb tots vosaltres. Enguany teníem a punt una gran celebració: 20 anys de l'Orquestra Jove de la Selva! Malauradament, però, el coronavirus ens ha fet parar tot el que us havíem preparat.
Enguany estrenàvem "la volta al món en 504 compassos", que ens ha escrit, expressament per a la celebració, l'Albert Guinovart. L'estrena era amb més de 100 músics alhora al Castell de Montsoriu i al Teatre de Lloret i fèiem petits espectacles per als pobles de la comarca però en llocs insòlits (el far, el riu Ter, el castell de Vilobí d'Onyar, el castell de Maçanet de la Selva... i al nostre estimat nen Jesús de Praga) amb col·laboracions de les corals infantils locals. Però hi haurà més ocasions, us n'informarem!
Hem aprofitat per fer un vídeo muntatge amb una part de l'estrena però amb cada instrumentista des de casa amb el seu instrument. El podeu trobar a les nostres xarxes.
I ja preparant nous reptes per al proper curs...va d'intercanvis!
I ara...a punt per gaudir de la nostra Festa Major. Som-hi!!!

Diorama poble mossèn

PESSEBRISTES - Activitats '19

- Participació a la 49a trobada de pessebristes a Vilassar de Mar.
- Taller d'iniciació al pessebre entre novembre i desembre. 12 assistents.
- Xerrada-taller a Arbúcies. 3 assistents.
- Exposició de pessebres a Can Rovira del 8 de desembre al 14 de gener de 2020, amb treballs de Joan Comas, Josefa Masó, Joaquim Planas, Lluís Duran, Josep Massaneda, Àngel Llopis, Sònia Miquel i Yolanda López.
- Exposició a l'Església Parroquial del 22 de desembre al 25 de gener de 2020, amb treballs d'Antoni Barcelona, Josep Garriga, Joaquim Planas, Joan Mir, Miquel Mas i Francesc Camps, membres de l'associació de Sant Hilari.
- Col·laboració de Manel Font de Sant Pere de Torelló a l'exposició de pessebres.
- Col·laboració a l'exposició de pessebres a Girona. El primer premi fou per Antoni Barcelona, membre de la nostra Associació. Des d'aquí rebi la nostra felicitació.
- XXIII Concurs de pessebres. 1r Premi: Ferran Cladella; 2n Premi: Carme Collbatallé i 3r Premi: Miquel Prat. Concursants: Martina Tornés, Alba Pagespetit, Pep Argemí, Jana Roman i Judit Vilamala. Animem a tots els concursants a prosperar en aquesta afecció i tradició tan nostra i agraïm la seva participació.
- Exposició de Setmana Santa: cancel·lada a causa de la crisi del coronavirus.

El nostre agraïment a l'Ajuntament, a la Parròquia i a tots els que han col·laborat en el muntatge de les exposicions, així com a tots els visitants que ens han honorat amb la seva presència.
Aprofitem l'avinentesa per donar el condol a la família d'en Josep Massaneda, que ens ha deixat aquesta primavera passada, company de l'Associació. Descansi en pau.

Grup Sardanista

Ja tornem a tenir aquí la Festa Major! Enguany, però, tot serà diferent, que no vol dir avorrit!
Tenim moltes ganes de festa després de passar quasi tres mesos confinats, de perdre hilariencs i hilarienques pel camí, d'aquest any diferent i de ben segur inoblidable. No hem tingut gaire temps per fer massa coses, tot i així el passat 15 de febrer es va celebrar l'Assemblea d'Aplecs Sardanistes de les comarques Gironines a Sant Hilari, amb la presència de més de 60 persones.
Davant la situació sanitària tan poc estable que estem vivint, des del Grup Sardanista ens hem vist obligats a no programar les sardanes a la fresca i a anul·lar el nostre aplec anual. Tot i així, hem planificat un seguit d'actes on puguem respectar les mesures de seguretat que el Govern dicta. El dia 18 de juliol vam començar la temporada a la Plaça Porxada amb un concert a càrrec de la cobla La Principal de Cassà, «La Sardana popular. Xaxu i els seus contemporanis», en commemoració dels 150 anys de l'Avi Xaxu, cèlebre compositor de cobla orquestra de L'Escala. El 16 d'agost, l'altre concert programat, en aquest cas a càrrec de la Cobla Ciutat de Girona. I finalment, el proper 5 de setembre gaudirem del concert de cobla a càrrec de La Flama de Farners.
A nivell comarques gironines, l'any passat vam celebrar el 50è aniversari de l'Agrupació d'Aplec Gironins, amb tota una programació de concerts, publicació de llibre commemoratiu i CD. Si n'esteu interessats, no dubteu en demanar-nos-los!
Enguany potser no podrem fer una rotllana i ballar plegats, però desitgem de tot cor poder-ho fer ben aviat.
Visca la Festa Major!

Associació Punts de l'Aigua

Per a tots els hilariencs i les hilarienques, després d'aquest confinament tan llarg, BONA FESTA MAJOR!!!! Des de L'Associació de Punts de l'Aigua, durant aquest any, no hem pogut fer gaire coses. Precisament en el temps que es fan totes les trobades hem estat confinats.
Continuem publicant la sèrie de Les Fonts de Sant Hilari i hem començat també la col·lecció dels Ocells de Les Guilleries. S'està preparant una col·lecció de Punts de Llibre dedicada als peixos i rèptils aquàtics de la zona de Les Guilleries, Savassona i el Pantà de Sau.
També, cal dir-ho, continua havent-hi una col·laboració amb la Biblioteca de Sant Hilari però aquest any, pel problema de la Covid-19, la trobada que feia la Associació Punts de l'Aigua el mes de maig, s'ha hagut de suspendre.
Esperem que l'any vinent tot torni a la normalitat!!!!
Salut!!!!

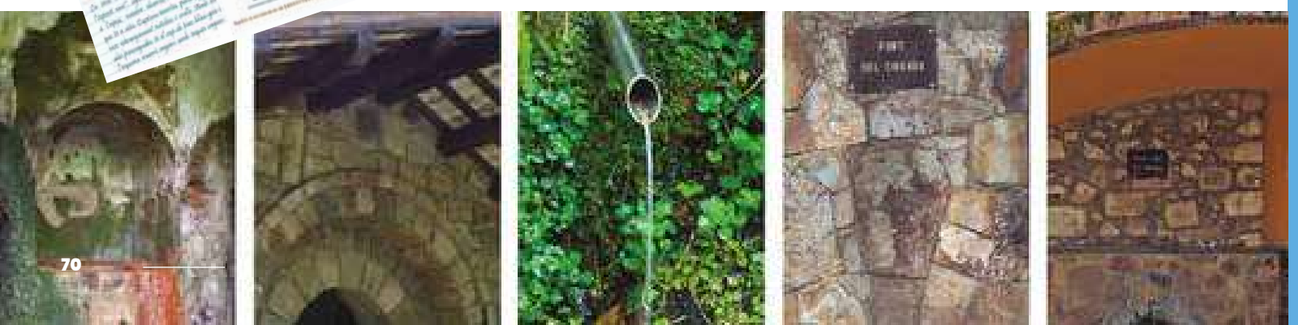

Grup de Teatre

Ja és festa major i, com sempre, us escrivim unes línies parlant del que més ens agrada: el teatre.
Tot i les dificultats que el 2020 ens ha imposat, hem de ser sincers i dir que ha estat un bon any pel nostre teatre.
Com ja comença a ser tradició, hem fet pinya amb gent d'Arbúcies i Viladrau per posar en escena l'obra "Línies Obertes". Sembla que ha agradat molt a tothom, fins hi tot hem estat seleccionats per a representar-la a la Fira Internacional de Teatre de Girona, la FITAG, i per a nosaltres és un gran orgull.
També hem preparat l'obra "Terapèutic", que volíem estrenar-la aquesta Festa Major, però degut a les circumstàncies actuals, a la tristor generalitzada, a la falta de contacte... ens hem avançat i hem estat els primers de la província en apostar per la cultura i, per suposat, l'hem estrenada.
Volem donar-vos les gràcies per l'assistència i també desitjar-vos una Bona Festa Major.

Visca Sant Hilari i Visca el Teatre

Tornemi Art

Aquest any vindrà marcat, sens dubte, pel confinament que vàrem haver de fer durant 2 mesos a les nostres llars. Deixant de banda els perjudicis econòmics i socials que això va comportar, molta gent ho va viure com a una oportunitat de conèixers a si mateix, o bé descobrir facetes que no sabia que tenia o no havia tingut oportunitat de cultivar per manca de temps.
Amb l'art va passar una mica el mateix, gent que potser tenia la faceta artística abandonada des de feia anys, la va reprendre de nou. Gent que mai havia realitzat una activitat creativa ho va començar a fer. Alguns es varen llençar a l'escriptura, d'altres a dibuixar o a pintar, d'altres a cuinar, ballar o cantar.
També els artistes més consolidats es varen haver de reinventar per compartir les seves obres amb els seus seguidors.
Des de l'Associació Tornemi Art voldríem engrescar a tothom que va iniciar alguna faceta artística a no deixar-la, a seguir-la cultivant i a compartir-la perquè tothom en pugui gaudir.
Bona Festa Major i molta creativitat.

VEUS ALEGRES – Una coral confinada però amb bona projecció de futur.

No es una situació habitual i, per tant, ens hem hagut d'adaptar a aquestes circumstancies tant especials. Per la Coral Veus Alegres, el confinament degut a l'atac del Coronavirus ha suposat un canvi d'hàbits important. No hem pogut reunir-nos a la Sala Noble cada setmana per fer el nostre assaig setmanal i això ens ha obligat a treballar de forma telemàtica. Però el que resulta tant senzill a nivell particular, es un conflicte notable quan es tracte d'un grup de mes de 30 persones que, a més a més, tenen la intenció de cantar.
Gràcies a la paciència del nostre director, en Xavier Garriga, els assajos es van poder fer amb una excel·lent planificació dels temps per a cada corda. I, amb el treball gairebé diari dels cantants de cada corda, la coral ha pogut ampliar el seu repertori amb noves peces que s'acabaran de polir quan ens puguem retrobar tots plegats. Aquesta feina ha servit no solament per mantenir les veus en forma i aixecar l'esperit del cor com a grup confinat, sinó també per enfortir els llaços d'amistat entre el cantaires que, curiosament, hem mantingut un contacte mes intens que habitualment.
La coral ha vist limitada la seva activitat. Molts concerts s'han hagut de cancel·lar entre ells el concert dins el programa de POLIFONIA RELIGIOSA a Girona i es probable que d'aquí a final d'any les actuacions siguin molt limitades. Però Veus Alegres celebrarà l'any que ve el 2021 el seu 75è aniversari i ben segur que, ja sense l'amenaça de la Covid-19, tornarem a gaudir d'allò que més ens agrada a tots: cantar. Tenim ja contractats dos concerts amb l'Orfeó català un a Sant Hilari i l'altre al Palau de la Música que es portaran a terme el mes de maig .
De totes maneres si que hem de destacar un repte important de la nostra coral que va tenir lloc el desembre passat a la ciutat de Viena. Poder participar en un festival internacional d'advent amb tres concerts, un al palau de Schonbrünn, una missa i el concert principal en el CITY HALL, amb recepció de l'ajuntament inclòs. Aquestes actuacions ens han donat una confiança en poder assolir noves fites en les quals tot el grup estem molt il.lusionats.
Som una societat que d'acord amb Friederich Nietzsche sense música la vida seria un error. I Tal com va dir Claude Lévi-Strauss *el misteri suprem de les ciències de l'home ha estat la invenció de la melodia*. Però necessitem els llenguatges i d'acord amb George Steiner hi han tres grans llenguatges: el llenguatge natural, la música i les matemàtiques.
Que malgrat la Covid-19 tothom pugui gaudir de la música i del cant coral.

Josep Maria Bonvehí Mas

Via Crucis

19-04-2019 - Són 2/4 d'1 de la nit, aproximadament, i uns dels moments de més eufòria que viuen els participants del Via Crucis Vivent, quan la banda i els armats fan la desfilada final, desfermant tota la serietat continguda i fent viure a tothom, públic inclòs, que el Via Crucis ha estat, novament, un èxit.
I és aquí, en aquest precís moment, quan ja es comença a organitzar l'edició de l'any següent.
El mateix divendres es prepara tota la roba bruta per portar a la tintoreria; el dissabte Sant tots els col·laboradors desmunten les estacions per deixar el poble transitable, com si no hagués passat res, i les responsables i col·laboradores de vestuari ordenen la sala perquè no s'extraviï cap peça i les pells no agafin males formes; i, passada una setmana, els Misteris es tornen a endreçar.
Dos-cents trenta participants fan que la logística de totes les vestimentes esdevingui una tasca que dura tot el més d'abril i maig. Hi ha molta roba, que un cop ha passat per la tintoreria, s'ha de triar, arreglar, combinar i tornar a assignar a cadascun dels personatges.
Durant aquest temps també es gestiona el pagament de les factures i, al mes de juny, es comencen a sol·licitar subvencions a la Generalitat.
El juliol és moment, a efectes de secretaria, de tramitar la memòria anual i al setembre s'obre el termini de subvencions a la Diputació .Ja han passat sis mesos, i a l'octubre la junta comença a visualitzar l'edició 2020. Reunions i més reunions, novembre inclòs, per lligar-ho tot i no deixar res pendent.
Al gener Junta General... i, de sobte, al febrer comencen a arribar males notícies, provinents de lluny però que ens fan posar la pell de gallina.
Els esdeveniments s'acceleren per moments i, en la trobada amb l'alcalde, ja es planteja la possibilitat de que, enguany, no es pugui celebrar el Via Crucis Vivent.
El 14 de març ESTAT D'ALARMA, el 15 de març la Junta, seguint les recomanacions de les autoritats, decideix SUSPENDRE el Via Crucis!
Aquest any ens ha tocat viure'l als balcons, però nosaltres ja estem treballant per tal que l'any vinent puguem viure'l de nou als carrers!

Bona Festa Major!

AMPA Escola Guilleries

Aquest ha estat un curs ben especial per a tots i totes. Vam començar al setembre amb les piles carregades després d'unes bones vacances! Com cada any, des de l'AMPA ens vam ocupar de la reutilització dels llibres i la compra i repartiment dels nous, també dels xandalls i bates de l'escola. Vam col·laborar en l'organització de la Castanyada i també del Concert de Nadal. Aquest any estàvem d'aniversari! Sota el títol "10 Anys 10 Cançons" vam gaudir d'un concert ple de música, teatre i moltes emocions!!
Al novembre vam organitzar la 2a Volada d'Estels, una activitat en família de la que en van gaudir molts nens i nenes i les seves famílies.
Al febrer vam fer la 3a Xocolatada Solidària i vam recollir 347 euros que es van donar a l'Obra Social del St. Joan de Déu per a la investigació del càncer infantil.
I al març, en Dani Negre, mestre d'educació física, i els alumnes de pràctiques van organitzar la Cursa d'Orientació, un repte per a petits i grans que va comptar amb la col·laboració de l'AMPA. Va ser un èxit, però vam acabar mooolt cansats!!
I a mig març... va arribar el Coronavirus... i tot va canviar! L'escola va haver de tancar les portes i tots i totes ens vam haver de confinar. Han estat uns mesos molt durs i, des de l'AMPA, volem transmetre als nens i nenes el nostre més profund agraïment per haver col·laborat activament en la contenció de la pandèmia. Els nostres fills i filles han fet un esforç molt gran! Volem agrair també als mestres de l'escola, que han estat en contacte amb nosaltres en tot moment, han fet un esforç titànic per adaptar la seva feina a la nova situació i no han parat d'encoratjar-nos a seguir treballant des de casa. Des de l'AMPA volem fer un reconeixement també a tots els pares i mares, que ens hem adaptat tant com hem pogut a la nova situació, moltes vegades portant alhora l'educació dels nostres fills, amb les preocupacions per la salut dels nostres i per la situació laboral i econòmica que tot això ens ha deixat.
Des de l'AMPA no vam voler deixar d'aportar el nostre granet de sorra i, després de consultar-ho a les famílies, vam fer una donació a l'Institut d'Investigació Biomèdica de Girona que, sota el projecte Aplanem la Corba, col·labora en els projectes de recerca relacionats amb la COVID-19 i amb els hospitals de Girona per facilitar-los les eines i els recursos necessaris.
Aquest any ha estat així... Junts hem crescut una mica més i hem après moltes coses ! Ara, gaudim de la Festa Major i preparem-nos pel nou curs que començarà aviat!

AMPA IES

I ja estem a final de curs i aquest any, més que mai, ha passat sense gairebé ni adonar-nos-en...
És un moment d'alegria però també un temps de comiat. Alumnes que s'acomiaden fins l'any que ve i altres que marxen per assolir nous reptes, pares que ja no formaran part de la nostra escola, ...
Els membres de l'AMPA volem donar-vos les gràcies a TOTS (pares, alumnes i equip docent) per haver superat aquest curs de la manera que ho hem fet... Un any complicat a tots els nivells. Hem hagut d'aprendre a base de caure i tornar-nos a aixecar. La frase "és un fet excepcional, però hem de fer-ne un protocol d'actuació", quan hi va haver la primera nevada del curs, formarà part del recull d'anècdotes del curs. Per aquest motiu valorem i reconeixem els esforços que han fet totes les parts per a aconseguir acabar sense massa dificultats el curs 2019-2020.
Deixem enrere un curs on hem patit nevades, pluges torrencials que van obligar al tancament del centre, confinament per la COVID19... la "No festa" de cloenda de 4t o 2n de Batxillerat. El "No viatge fi de curs"... o unes PAU accidentades...
Des de l'AMPA hem intentat gestionar les dificultats tan bé com hem pogut i us demanem disculpes per si no ho hem fet prou bé.
I volem acabar aquest escrit desitjant-vos unes bones i MERESCUDES vacances i una bona Festa Major.
Recarregueu les piles per començar amb bon peu el proper curs.

Pertànyer a L'AMPA és una tasca completament voluntària però alhora fonamental dins el marc educatiu. Necessitem pares il·lusionats i amb ganes de formar-ne part. Tot pel bé dels NOSTRES FILLS.

Un any més, arribem al moment de celebrar la Festa Major del nostre poble, la qual cosa significa que sumem una temporada més al carro.
Ja són 33 les espelmes que el Bàsquet Sant Hilari bufa enguany i és molta la gent que hi ha al darrera d'aquest gest.
Com a club, ja podem parlar d'una llarga trajectòria. Durant aquest temps, n'hem passat de tots colors. Èpoques millors i èpoques pitjors. Des de la celebració, dos anys enrere, en rebre un guardó als valors de l'esport, fins a la por de no fa gaires temporades més, que el bàsquet desaparegués. Però no ha estat així. És tanta la il·lusió, les ganes, l'esforç i la dedicació que hi ha darrera de l'entitat per part de tothom qui en forma part (jugadors, famílies, junta, amants del bàsquet,...), que estem convençuts que no tindrà mai una fi. Així doncs, com cada estiu, us podem desitjar, de part del Club Bàsquet Sant Hilari, una MOLT BONA FESTA MAJOR a tots els hilarencs i hilarienques!

Club Esportiu

És molt difícil parlar d'aquesta temporada sense parlar de la Crisi del Coronavirus.
Podem parlar de com, en un any en què no comptàvem tenir gaires jugadors a l'Escoleta, finalment n'hem tingut tants que hem hagut de posar un ajudant a l'entrenador i els nens han començat a gaudir del futbol. O de com el Pre-benjamí, amb molts nens en edat Escoleta, ha fet un molt bon paper al Consell Comarcal. O de com el Benjamí està consolidant-se com una plantilla de gran qualitat i potencial per arribar molt amunt a la classificació de qualsevol categoria en la que competeixin. O de com l'Aleví amb una plantilla llarga gestionada de tal manera que està al nivell de la resta de categories del futbol base. O de com l'Infantil, després d'una bona primera volta, la segona prometia espectacular. O de com el cadet amb nou fitxes ha competit tots els partits i ha aconseguit victòries de mèrit. I de com el Primer equip segueix donant una gran imatge del poble allà on va: ganes de guanyar, ganes de fer bon futbol i fair play. Tot això és gràcies a uns grans entrenadors que guien, ensenyen i són exemple per a uns grans jugadors.
Però, com a club, som uns afortunats. Hi ha molta gent que hi ha perdut la salut o la vida o la d'un seu familiar... O sigui que no, no podem parlar d'aquesta temporada sense parlar de la Crisi del Coronavirus. El nostre pensament està amb tota la gent que l'ha patit. #socdelsanthilari

Forces, Forts i Ferms

Els Forces Forts i Ferms aquest any no hem parat. Al setembre ens vam enfilar al Pic de Guias, al Pirineu aragonès. Una sortida que ens va permetre conèixer-nos un xic més. Abans d'acabar l'any, ens vam tornar a enfilar però més a prop de casa, amb la Grimpada a Sant Miquel: els participants van pujar-hi corrent caminant i, en acabat, van esmorzar botifarra a la Font Sa Guarda.
Passat Nadal ens vam encarregar d'organitzar la Crematurrons: dues rutes circulars pel Pla de les Arenes que van acabar amb una dolcíssima xocolatada. Els diners recaptats anaven destinats a inscriure'ns a la Trailwalker, una cursa organitzada per Oxfam que pretén combatre la pobresa que, malauradament, va quedar estroncada per la Covid-19. Aquest any també hem patit els estralls del Glòria i, al febrer, vam organitzar un matí de neteja de camins per la zona de Sant Miquel. Passat el confinament hem fet alguna sortida més com ara la del juliol al Balandrau.
També hem aprofitat per renovar el logo, com podeu veure, i plasmar-lo en uns adhesius que ja tenim ganes de repartir!
Pel que fa al rocòdrom, aquest any s'hi han apuntat una pila de nous escaladors. Hem procurat millorar el local posant més preses, una barra de dominades i una taula de suspensions. Alhora, hem coordinat dos grups de classes, per a petits i adolescents, en què hem anat aprenent setmana rere setmana.
Si voleu participar a les activitats, seguiu-nos a @forcesfortsiferms o escriviu-nos a forcesfortsferms@gmail.com. També ens trobareu cada dijous de 19 a 20h al nostre local, als Jardins de Can Rovira.

Molt bona festa major!

indrets

Aquest estiu del 2020, hem complert 10 anys de la primera ruta d'aventura que vam fer.
Fa deu anys, tres amics que formàvem part del grup excursionista, els Forces, Forts i Ferms, vam voler compartir les nostres aficions als joves del poble. Ens preguntàvem perquè a la nostra vila hi havia molta oferta de lleure a l'estiu, campus, casalet, aula d'art, futbol, basquet... però no hi havia res relacionat amb el que nosaltres ens agrada fer. No hi havia cap activitat que s'enfoqués fora del poble, on poder descobrir el nostre entorn, gaudir de l'excursionisme, fer acampada i viure una aventura. Així que vam crear una ruta per les Guilleries. Crèiem i creiem que és molt necessari, per diferents raons:
Primer: Quan el jovent del poble coneix el seu entorn, fa que se l'estimin, se'l facin seu i l'aprenguin a respectar i a cuidar.
Segona: Estem una setmana tots junts hi hem d'aprendre a conviure, cooperar, compartir, saber escoltar, respectar i aportar el teu punt de vista.
Tercer: Durant aquesta setmana estàs dins d'un grup, on tu ets un individu que porta la seva motxilla, vius les teves vivències, tens moments d'enyorança, i sobretot aprens a gestionar-te tant a nivell emocional, personal com social. Això fa que quan arribis a casa tots i totes siguem una miqueta més autosuficients.
Quart: Aprenentatge dins les diferents activitats que fem durant la setmana, com cuinar els nostres propis àpats, orientar-se pel bosc, gestionar la por i l'equilibri a l'escalada...
Quan escrivim aquestes paraules estem confinats, tancats entre quatre parets, això ens reafirma en la nostra proposta, amb la importància de sortir a caminar pel nostre entorn, per tots els beneficis que comporta.
Així que us animem a celebrar la festa major amb els més estimats i que sortiu a conèixer les nostres muntanyes.
Salut, natura i bona festa major!!

LA GORGA - Per un riu viu

Hola a tothom. Un any més escrivim per seguir reclamant millores. N'expliquem algunes.
Depuradora: ens agradaria que s'instal·lés una depuradora moderna i no aquest sistema que no depura bé. A l'extensió que ocupa la primera bassa, hi cabria una depuradora més eficient i, les basses restants, es podrien habilitar per pescar i fer-hi diferents activitats.
Clavegueram: a quasi tot el poble les instal·lacions són molt velles i les aigües pluvials i residuals, a gairebé tot arreu, van pel mateix tub. Quan plou, el tub que va a la depuradora no absorbeix el cabal i l'aigua bruta va al riu. Com que encara hi ha males persones que llencen tovalloletes i de tot pel vàter, i d'altres que ho llencen als carrers, quan plou, totes aquestes deixalles van a la riera. Ens agradaria que, mica en mica, s'anés invertint en clavegueram i anar separant les aigües residuals de les pluvials. Fins que això no passi, a la zona del pavelló, s'hauria d'instal·lar algun sistema per aturar totes les deixalles que baixen per la riera, sobretot quan plou.
D'altres problemes dels rius són les captacions d'aigua i moviments de terra per obres o carreteres, que van al riu i tapen les gorgues i la llera.
La Gorga ja fa anys que va començar a fer el camí dels carboners per la riera d'Osor, a part de tenir el camí pels pescadors. L'altre objectiu és que la gent conegui la zona i pugui ajudar-nos a denunciar i fer visible el mal funcionament de la depuradora i el clavegueram. Els últims anys, gràcies a les ajudes dels socis i l'Ajuntament, s'ha pogut netejar i marcar. Faltaria més inversió per poder fer-lo com tenim pensat.
Com tots els anys, també es va fer el campionat de ciprínids, el concurs infantil i el de Festa Major. El femení no es va fer per falta de participants. Es van fer al riu Ter i a les basses del golf Girona. Al pantà no se'n van fer cap ja que s'ha repoblat amb espècies que han fet davallar les poblacions dels peixos que es pescaven als concursos. Aquest any, degut a la Covid, no hem pogut començar el campionat. Els primers classificats del campionat del 2019 van ser:
1-*Dani Ventura* 2- *Josep Masó* 3- *Josep Pereira*
Segueix-nos a Facebook i Instagram. Per consultes o informació: *lagorgasanthilari@gmail.com*
Salut i pesca

Deixalles a la riera d'Osor

Moto Club

Benvolguts amics, aquest any ha sigut un any atípic per a tothom i, com tots, ens hem hagut d'adaptar a una situació molt diferent. Tot i això no ens han marxat les ganes de seguir treballant per oferir la nostra activitat, el motocròs.
Abans de tota aquesta situació, vàrem tenir l'oportunitat de poder realitzar una de les carreres que venim fent cada any. Concretament, la del campionat de Lliga Catalana el dia 1 de març amb una bona assistència de pilots.
Volem fer un esment d'una curiositat i és que el logo del Moto Club Sant Hilari apareix al joc de la Play Station 4 "TT Isle Of Man". Això es deu a un hilarienc, en Raül Torras, també pilot del moto club, que participa en aquest tipus de proves. Li volem agrair que doni a conèixer la nostra entitat a aquests nivells.
Per altra banda, estem esperant com evoluciona la situació per poder realitzar la propera carrera. Però no ens quedem parats. Entre d'altres, estem organitzant cursets pels nostres socis i, enguany, també col·laborem amb la Motovolta Solidària que es celebrarà el dia 26 de setembre. Es tracta d'una trobada moto turística els beneficis de la qual van destinats als més necessitats.
Com sempre, us animem a què us apropeu al nostre circuit i a gaudir d'aquest esport, el motocròs.
Salut, gas i bona Festa Major

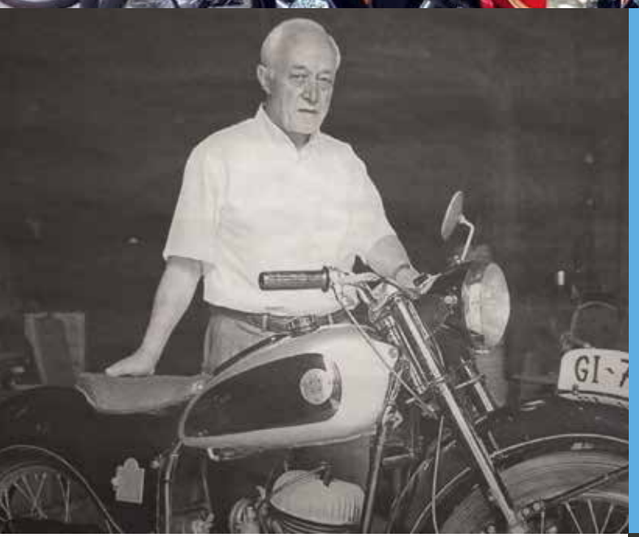

Associació de Moto Antigues

A conseqüència del Covid-19 , aquest any no s'ha pogut celebrar la Trobada anual de les motos històriques del nostre poble, Sant Hilari Sacalm. Aprofitant l'ocasió, l'Associació de motos històriques volem fer una menció especial al nostre fundador i gran amic en Joan Cervé, que ens ha deixat aquest any. Donem el nostre condol a la família i amics.

Molt bona Festa Major !

Ocellaires

En primer lloc, en nom de la societat ocellaire, volem donar el nostre condol a la família del nostre company i gran ocellaire Antonio Mayorgas, ja que ens va deixar durant aquesta etapa del confinament i sense poder acomiadar-nos com cal.
Ja fa un any des que els joves vam agafar la societat per mirar de tirar endavant la nostra afició.
Tal i com vam dir que faríem, i amb molt d'esforç, hem obert el local social, on ens trobem per gaudir i compartir bons moments.
D'altra banda, a causa de la pandèmia de la Covid19, no s'ha pogut fer la festa anual. Esperem, però, que l'any que ve si la puguem gaudir. Des de la societat volem desitjar que tingueu una molt bona festa major! Que tingueu cura i seny i, encara que sigui molt diferent, que ho passeu bé!

Molt bona festa major!!

Penya Barcelonista

Apreciat penyista,
Primer de tot, de part de tota la junta, volem donar el condol a totes les persones afectades per aquesta terrible pandèmia que ens ha assolat.
Aquesta és una temporada molt atípica. Amb l'aturada de les competicions al mes de març durant tres mesos, la lliga de futbol acabant a finals de juliol i la Champions a finals d'agost, no podem fer el balanç que normalment fem en aquest petit escrit.
Si que s'han donat per acabades les lligues de futbol femení, handbol i hoquei patins, on el Barça ha acabat campió en totes.
El bàsquet i el futbol sala han de jugar una fase final per decidir el campionat.
Pel què fa a la Penya, ens ha afectat molt el fet de suspendre temporalment la lliga i després fer els partits a porta tancada.
L'essencial és fer un autocar per anar a veure els partits i, sinó, veure'ls al local i això està restringit de moment.
Per altra banda, podem estar molt orgullosos de la festa que vam celebrar pel 50è aniversari de la Penya. Va ser tot un èxit de participació i una enveja per les altres Penyes de la província. Volem donar les gràcies a totes les persones que van col·laborar per fer d'aquest un dia inoblidable per tots i a tothom que va ser partícip dels actes.
Finalment, només desitjar que aquesta temporada hagi acabat amb més títols i que la temporada vinent puguem gaudir del nostre Barça en directe.
Visca el Barça i Visca Catalunya!!!

Club Tennis

Com cada any, des de la Junta del Club Tennis Sant Hilari, agraïm l'oportunitat que ens dona aquesta secció del Programa de la Festa Major per donar a conèixer les diverses activitats que s'han dut a terme durant l'any i les noves propostes que tenim en ment per seguir creixent com a Club.
Algunes de les activitats a destacar són: el comarcal de pàdel per adults i menors, el campionat de Tennis Josep Masó, tornejos de pàdel, la lliga de tennis i pàdel, ...
Com tots sabeu, no ha estat un any fàcil, ja que ens hem vist sotmesos a una pandèmia que ha suposat una inestabilitat en tots els aspectes de la vida quotidiana. Tot i així, durant aquests mesos, els membres de la Junta hem treballat de valent per presentar millores pel Club adaptant-nos a la situació actual i alguna proposta futura per a les instal·lacions.
En relació a les propostes, estem valorant el fet de cobrir algunes de les pistes, ja que actualment és una de les grans demandes dels nostres jugadors i creiem que serà una bona millora per a les instal·lacions.
Finalment, agrair a tots els nostres socis, patrocinadors i Ajuntament ja que gràcies a ells aquests esports continuen vius al poble i, sobretot, animar a tothom a practicar i gaudir dels esports de raqueta a les instal·lacions de la Zona Esportiva.

US DESITGEM MOLT BONA FESTA MAJOR 2020!

Tennis Taula

Com ens ha passat a tots i a tot arreu la Lliga de l'Intercomarcal va quedar parada a mitjans de març. Faltaven dues jornades per acabar. Gràcies a les gestions i a les ganes de tots plegats de tornar agafar la pala, al final s'ha pogut fer una última jornada per decidir el campionat. Va ser a finals de juny. I hem quedat segons de la Lliga. Una molt bona posició que hem obtingut després d'anar primers durant gairebé tota la Lliga. A l'última jornada vam tenir la molt valuosa ajuda d'en Sergi Molist. Per cert, aprofitem per dir que en Sergi jugarà l'any que ve a Divisió d'Honor amb el Vic.

Els campionats individuals també van quedar anul·lats. Només es va poder fer el campionat de dobles a Arbúcies. En aquest campionat en Miquel Guti i en Jordi Fogueras van quedar primers. Certament, una primera posició que recompensa els molts anys que la parella Guti i Fogue han donat guerra arribant a moltes finals i semifinals.
Per últim, volem expressar la nostra més gran gratitud a totes les persones que han estat al peu del canó en aquesta pandèmia que ens ha afectat a tots. Esperem i desitgem el millor per a tothom en aquest futur immediat.
Bona Festa Major 2020!!!

A.D.F. GUILLERIES-MONTSENY

MEMÒRIA DE LES ACTUACIONS FETES EN MATÈRIA DE CAMINS PER AQUESTA A.D.F.

L' A.D.F. Guilleries—Montseny comprèn una extensió de 20.000ha de terreny forestal amb un alt rics de patir incendis forestals. És imprescindible, per millorar la defensa contra aquests incendis, disposar de pistes forestals netes per permetre el pas dels equips de vigilància, de prevenció i, si cal, d'extinció.
Actuació realitzada:
Arranjament del ferm i cunetes del camí PS 2.1 del PPIF de Sant Hilari Sacalm, conegut popularment com camí de les Illes al Carbonell i la Carosa. En total 9km amb una amplada d'uns 4-5m.
Import dels treballs realitzats 8.102'16 €.
L'arranjament del camí consisteix en el repàs del ferm , de les cunetes i en refer els trencaaigües per evitar la formació de xaragalls, usant medis mecànics, toro o motoanivelladora.

Sant Hilari Sacalm a 13 de febrer de 2020

Bombers Voluntaris

Un any més, des del col·lectiu de Bombers Voluntaris de Sant Hilari, aprofitem aquest anuari per fer-vos cinc cèntims dels serveis que realitzem a la nostra vila i territori. Des d'aquí també volem fer arribar un missatge de condol a totes aquelles persones que han perdut algun familiar durant la pandèmia de la COVID-19.
Aquest any hem continuat formant-nos en diverses matèries per tal d'adquirir nous coneixements i continuar donant el millor servei possible al conjunt de la ciutadania. Per altra banda, hem actuat en multitud de serveis: des de focs xemeneia o recerques de persones fins a serveis per temporals de vent o neu, com ha sigut el cas del temporal Glòria. A més comptem amb 2 bombers voluntaris nous, que han entrat amb moltes ganes i que ens seran de gran ajuda per cobrir els serveis que fa el nostre parc. Aprofitem per dir-vos que en breu sortiran noves places de bomber voluntari per el nostre parc i des de aquí us animem a què ho intenteu.
Dit això, només cal recordar-vos que estem a la vostra disposició per qualsevol emergència trucant al 112. SALUT I BONA FESTA MAJOR!!

Bojos pel Temps

Salutacions,

Estem a les portes d'una altra Festa Major i Els Bojos Pel Temps volem fer una mica de balanç de com ha anat aquest últim any meteorològic a Sant Hilari.
L'estiu 2019 va començar amb una forta onada de calor, justament després de Sant Joan. El dia 28 de juny s'enregistra una temperatura màxima de 38.8°C al nostre poble i la calor molt intensa continua fins ben entrat el mes de juliol. Una calor sufocant que, amb petits alts i baixos, ens acompanya fins a finals d'agost, deixant un estiu molt càlid a Sant Hilari i a arreu de Catalunya.
La tardor comença a Sant Hilari amb poc fred però, el mes de Novembre, es presenta bastant fred pel que seria normal per aquestes dates. Una tardor que a nivell pluviomètric, ens porta força aigua, malgrat no aconseguim capgirar la mancança de precipitacions i tanquem l'any amb només 694 l/m2 acumulats.
L'hivern 2020 comença amb poc fred. Un fred que no ens acompanyarà pràcticament en tot l'hivern, llevat d'algun dia puntual. El dia 20 de gener ens arriba una activa pertorbació acompanyada de molt aire fred procedent de l'interior d'Europa, que deixa una nevada de 25-30 cm a Sant Hilari. Tot això abans de l'arribada d'una llevantada històrica a casa nostra els dies 21, 22 i 23 de gener, el famós temporal Glòria. Uns aiguats gairebé sense precedents que, en tres dies, deixen un total de 393 mm, provocant diverses inundacions i desperfectes al nostre municipi. El mes de febrer és molt càlid i sec i només ens deixa 4 mm en total.
La primavera comença amb fresca i pluja molt abundant, durant els mesos de maig, abril i juny.

Aquest darrer any hem tingut novetats, com ara l'entrada en funcionament el dia 24 de novembre de l'Estació Meteorològica Municipal situada a La Bòbila i la instal·lació de l'antiga estació meteorològica de Casa Cultura a Els Cortals. D'aquesta manera, a dia d'avui, el municipi compta amb 3 estacions meteorològiques completes. Volem agrair a l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm i MeteoGuilleries la feina feta per fer-ho possible, així com a Els Cortals per cedir l'espai.
Aprofitem també per recordar que ens podeu seguir a les nostres xarxes socials i a les de l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm amb tota l'actualitat meteorològica de proximitat!
Si teniu interès i afició a la meteorologia us animem a contactar-nos per poder participar i col·laborar amb nosaltres.

MOLT BONA FESTA MAJOR 2020

Bub Bub's

Encara que a vegades ploren,
els volem treure un sonriure

Benvolguts/des hilariencs i hilarienques!
Aquest any ens costarà ser breus. Són molt els agraïments que hem de donar a totes aquelles persones que ens heu ajudat. A totes les que ens heu portat coses desinteressadament, tot i el vostre propi dol, pensant que a un altre pelut li aniria bé, a totes les persones voluntàries que fan una gran tasca cuidant dels gossos/es i altres tasques logístiques, administratives, informàtiques...
Col·laboradors/es externs/es que ens ajudeu amb pinso, mantes, economia, propaganda o serveis d'infraestructura. Tampoc pot faltar donar les gràcies a l'Ajuntament, la Policia Local i el Veterinari Eriçó Blau ja que res seria possible sense fer un gran equip tots junts. I per últim, MOLTES GRÀCIES ALS NOSTRES ADOPTANTS!!! Gent que dona una nova vida i oportunitat als nostres peluts que no ho han tingut fàcil, moltes gràcies per tenir un gran cor. De debò!
Tenim l'orgull de poder dir que aquest any, tot i les dificultats, molts peluts han trobat una nova llar.
Molts d'ells portaven temps voltant, altres feien vida solitària lligats a un arbre en males condicions durant anys i altres, que han sigut tan maltractats, quan els vols tocar es queden petrificats.
Moltes gràcies a tots/es els que ens heu ajudat, els que ens ajudeu i als que ens ajudareu, per aconseguir treure nous somriures cada dia.Que tingueu una bona Festa Major 2020!!!!

Guillacats

Els Guillacats som una entitat animalista que facilita la vida a molts gats de la nostra vila. Molts dels gats que estan al carrer han format diferents colònies que, actualment, estan controlades gràcies als Guillacats. Cal tenir present que molts dels gats que hi ha al carrer són gats abandonats que tenien una família i una llar, però un dia perquè sí van decidir abandonar-lo i aquests intenten sobreviure com poden.
Els Guillacats procurem buscar una família que adopti els gats manyacs, mentre que els gats que viuen al carrer que són esquerps els intentem capturar i esterilitzar-los. Al mateix temps també organitzem colònies per tenir-los controlats i que no creixi la quantitat de gats al carrer. Cada dia els hi portem menjar i els hi construïm cases perquè no pateixin tant el fred de l'hivern o les diferents pluges que pot haver-hi a Sant Hilari. Ara mateix tenim 4 colònies a Sant Hilari.
És molt important esterilitzar els gats sobretot si surten al carrer, ja que després crien entre ells.
Per últim, us volíem comentar que podeu col·laborar amb els Guillacats, amb donacions de diners, menjar, material per gats com llits, mantes, abeuradors, etc. Tot el que no necessiteu en farem un bon ús.
Moltes gràcies!

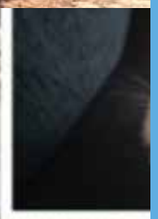

ANC

Aquest any ha estat, sens dubte, molt dur i intens.
La sentència del procés, que es coneixia el 14 d'octubre de 2019, va ser l'arrencada de mobilitzacions massives com a resposta a la sentència injusta als nostres polítics i activistes per l'1 d'octubre: l'ocupació de l'aeroport, els talls de l'AP7, les marxes per la llibertat , la vaga general, els tall de la Meridiana, amb la repressió que no ha tingut aturador en cap moment....
El 29 de febrer ens vam retrobar a Perpinyà amb el President Puigdemont, en Toni Comín i la Clara Ponsatí, ja com a eurodiputats.

assemblea SANT HILARI SACALM

Pocs dies després va arribar el confinament per la Covid-19 i, ara que comencem a retrobar-nos tímidament amb la família i els amics, ens pot semblar que tot s'ha aturat. Però no ha estat així. El passat mes de març, en ple confinament, a l'ANC vam aprovar el full de ruta. El juny s'ha renovat el secretariat nacional i continuem treballant pel assolir el nostre objectiu: la independència.

Tot i la crisi sanitària, Òmnium Selva Interior no para

ÒMNIUM LLENGUA CULTURA PAÍS SELVA INTERIOR

Aquest 2020 ve marcat per la crisi del coronavirus, una crisi que ha posat en joc moltes de les vides del nostre país. A Òmnium Cultural, com tantes altres entitats i organitzacions, ens hem hagut de reinventar en nous projectes de format digital. Per exemple, es va posar en marxa la campanya solidària **Dona'm la mà**, per poder donar resposta a les persones que han necessitat ajuda durant el confinament. A més, amb aquesta campanya, també s'han volgut cuidar els socis més grans mitjançant un seguit de trucades personals.
El confinament ens ha obligat a anul·lar o a posposar alguns dels projectes d'enguany, com el de l'**Escolarització a Catalunya 1900-1950**, que el reprendrem el curs vinent. Però també ens ha permès poder potenciar les nostres xarxes socials amb L'**Espurna d'Òmnium**, on cada divendres, de 18 a 18.30h, a l'Instagram Live de @omniumselvainterior, han tingut lloc dues converses (una després de l'altra), amb persones de la comarca que han explicat temes d'actualitat. Hem tingut la sort de poder conversar amb en Fel Faixedas, la Neusssi, la Marina Donadeu d'aquí Sant Hilari, i en Marcel Mauri, entre d'altres.
Així doncs, malgrat en la situació en què ens trobem, intentem estar presents arreu de la comarca portant per bandera els nostres lemes principals: **llengua, cultura, país i cohesió social.**
Esperem poder arribar a tothom!
Visca la Festa Major!

Sumate

La desastrosa actuación del Gobierno de España delante la terrible pandemia que nos ha tocado vivir está precipitando el derrumbe económico de toda España. En Catalunya entraremos en un otoño muy caliente, con una gran convulsión social y económica, con miles y miles de parados y gente que directamente pasará hambre ya que no habrán ayudas sociales suficientes. Además, la Unión Europea nos rescatará, de la misma manera que hizo con Grecia. Ello supondrá que las pensiones bajarán un 40%, se rebajarán los salarios de los funcionarios y obligarán al Gobierno a gastar los préstamos concedidos en lo que se haya acordado y no en lo que le dé la gana al Gobierno español. Evidentemente, habrá una durísima revuelta social, capitaneada por nuestros jóvenes que se están encontrando sin un horizonte claro en sus vidas: no habrá trabajo en el extranjero, menos en España. Los mayores apoyaremos a nuestros jóvenes en todo lo que nos sea posible. Desde Súmate Sant Hilari esperamos que se produzcan, este invierno que viene, las necesarias elecciones nacionales catalanas que lleven a nuestro Parlament de Catalunya a los hombres y mujeres valientes que levanten la suspensión de la Declaración de Independencia y hagan efectivo el mandato democrático del 1 de Octubre de 2017 que el pueblo de Catalunya hace más de dos años y medio que esperamos. Catalunya independiente nos permitirá ayudar a todos los catalanes, que somos los que vivimos en Catalunya y que queremos tener los beneficios de un país independiente, tecnológico, creativo, trabajador y con un gran deseo de no depender de ningún otro país, ni que nos expolien sistemáticamente. Pensiones dignas, trabajo para los jóvenes, asistencia a los más desfavorecidos y respeto para todo el mundo.

¡¡Feliz Fiesta Mayor 2020!!

Junts per Sant Hilari

Un any més, ens complau trobar-vos en aquest espai que ens permet arribar a cada casa del nostre poble i poder-nos explicar de manera distesa i relaxada, cosa que el dia a dia moltes vegades no ens permet.

Aquest any de ben segur el recordarem per haver estat, com a mínim, estrany, en el que hem hagut d'estar uns mesos confinats a casa i mirant d´adaptar-nos el millor possible a les noves situacions que canviaven avui sí i demà també.

Ara fa un any vam començar un nou projecte municipal des de l'oposició. Ens hem proposat fer una oposició honesta i responsable, al mateix temps que exigent. No estem d'acord en l'oposició sistemàtica només pel fet de que la proposta vingui d'un altre grup municipal. En els grans temes del poble, l'equip de govern ens hi trobarà amb la mà estesa i amb ganes d'aportar idees si percebem que són benvingudes.

La nostra prioritat sempre és estar al servei del poble i és per això que les nostres dues regidores, la Núria i la Maria Àngels, estan a la vostra disposició per tot el que pugueu necessitar. No dubteu a posar-vos en contacte amb nosaltres.

Agrair també a militants i simpatitzants el seu suport, moltes gràcies!!

Continuarem aportant el nostre granet de sorra a les diferents taules on participem: sanitat, ciutadania, mobilitat, educació, esports, grup de concentració dones, etc.

I, per finalitzar, no voldríem oblidar a tota aquesta gent gran i no tan gran que aquest any ens ha deixat. Tot el nostre suport a les famílies.

Cuideu-vos molt i bona Festa Major!!!

ERC

Un any més, des d'Esquerra Sant Hilari, us felicitem la Festa Major.

Som plenament conscients que aquest any ha sigut molt complicat. Hem tingut un seguit d'esdeveniments que ens han posat a prova com a col·lectiu. Al gener, vam tenir el temporal Glòria que ens va deixar aïllats uns dies i va devastar els boscos greument. Posteriorment, va arribar la pandèmia provocant una greu crisi sanitària però també una situació econòmica molt complicada.

El grup d'Esquerra Republicana ens hem posat en tot moment a disposició de l'equip de govern per treballar i fer front de forma conjunta totes aquestes adversitats. De fet, ens vam reunir oferint un seguit de propostes per poder tirar endavant el comerç local i per ajudar els col·lectius amb més risc.

Tot l'equip també hem treballat per fer front a la violència masclista. Aquest any hem optat per oferir una xerrada/taller anomenada "Mals d'amor" als alumnes de 2n i 3r d'ESO de l'Institut i del Col·legi Sant Josep, gràcies als diners recaptats a la caminada del 25 de novembre.

També hem donat suport a les corrents socials com el Fridays for Future, el moviment ecologista per lluitar i reclamar acció per impedir l'escalfament global i el canvi climàtic i hem fet front comú amb el Black Lives Matter contra la violència racista.

Ja per acabar, els Regidors d'Esquerra hem fet donacions periòdiques d'aliments bàsics amb el sou dels plens a l'associació Càritas amb la finalitat de fer front a la situació d'excepcionalitat i per donar resposta a les necessitats de Sant Hilari.

ESQUERRA REPUBLICANA
Sant Hilari Sacalm

Després d'aquests mesos convulsos volem agrair tot l'esforç i la dedicació de les hilarienques i hilariencs per tirar endavant i ens posem a la disposició de totes i tots per fer front comú.

No tenim dubte que, juntes i junts, **#ensensortirem**!!!!!

Com dèiem a l'inici, us desitgem una molt bona FESTA MAJOR!

PIG

Un primer any de legislatura que ens ha posat a prova

El programa de Festa Major ens serveix cada any per tenir una visió del què ha passat en els últims dotze mesos i, amb tota seguretat, aquest darrer any ha estat el més complicat dels que portem governant, amb dos fets destacables per sobre de la resta. Per una banda la tempesta Glòria, que va malmetre gran part del nostre entorn natural més proper, que tant apreciem i ens enriqueix, seguit de la pandèmia del coronavirus, que ha afectat de manera directa i, en alguns casos dramàtica, la nostra realitat més propera. Des del PIG, dins la nostra responsabilitat en el govern municipal, hem hagut de gestionar aquests dos grans fronts, amb les dificultats que ens ha comportat i que encara són ben presents. És clar que no esperàvem, en començar la legislatura, un inici tan complicat, però hem fet i estem fent tot allò que creiem que pot ajudar al poble a sortir amb èxit d'aquests reptes. És igualment cert que aquestes dues situacions han tingut conseqüències en l'economia municipal i que han trastocat el Pla de Mandat que vam fer a principi de legislatura, però seguirem treballant per complir el màxim de propostes que portàvem al programa electoral. Per acabar, volem agrair l'onada de solidaritat per part de tot el voluntariat i empreses, així com la feina de tots els treballadors i treballadores a qui els ha tocat estar treballant a primera línia, expressant el nostre més sentit condol a tothom qui ha patit la situació en primera persona i ha perdut a gent estimada.

PIG PARTIT INDEPENDENT DE LES GUILLERIES

Junta Local de l'AECC

Com cada any, des de la Junta Local de Sant Hilari de l'AECC-Catalunya contra el Càncer, volem aprofitar aquestes línies per demanar-vos que seguim units forces per fer front al càncer. Una malaltia amb més de 4.000 nous diagnòstics cada any només a la província de Girona.
La crisi sanitària del coronavirus ha demostrat que som capaços de fer grans coses. Hem seguit rigorosament les recomanacions per evitar contagis i morts i estem aconseguint reduir ambdues xifres.
Ara, però, cal no oblidar els pacients de càncer, especialment els més vulnerables. Aquesta crisi els ha perjudicat encara més en l'àmbit social, econòmic i laboral.
I és que, si abans de la pandèmia hi havia al voltant de 27.000 persones a tot l'estat que cada any entraven en una situació d'extrema vulnerabilitat econòmica a conseqüència del diagnòstic d'un càncer, amb aquesta nova situació aquestes persones seran més i seran més vulnerables.
Per aquest motiu, seguirem treballant per estar al costat de pacients i familiars en aquesta nova emergència social, sense oblidar-nos d'informar a la societat sobre com prevenir el càncer, acompanyant els nous diagnòstics en el procés de la malaltia i impulsant la investigació.

No voldríem acabar sense donar les gràcies a tots els hilariencs i hilarienques ja que, un any més, han demostrat que Sant Hilari és un poble compromès i solidari. I és que, tant les taules informatives de prevenció del càncer de còlon i del càncer de mama que vàrem organitzar el darrer any, com la xerrada sobre protecció solar i la col·lecta anual, van tenir una gran acollida.
Desitgem de tot cor poder seguir comptant amb el vostre inestimable suport! Bona festa major!

"EL TEU COMPROMÍS MILLORA EL MÓN"

L'enciclopèdia catalana defineix "voluntari / voluntària" com: *"Persona que s'ofereix lliurement a fer una cosa a la qual no és obligada"*.
M'he adonat que és molt gratificant. Sí, reps agraïment i estima. T'ajuda a oblidar-te de les teves "cabòries" al pensar en els altres. I adonar-te que aquella dedicació, encara que sigui senzilla, produeix un bé.
En arribar a Sant Hilari Sacalm volia implicar-me, sentir-me útil, relacionar-me. Una manera d'aconseguir-ho era fer activitats de voluntariat. I vaig anar a parar a Càritas, on he conegut bones persones, d'un tracte amable i generós. Sempre s'aprèn alguna cosa estant prop d'elles.
Actualment, col·laboro en el repartiment de menjar i, per les circumstàncies que vivim aquest any, va augmentant el nombre de famílies que necessiten aquest ajut. També col·laboro en el projecte de la gent gran. Molt important també. Hi ha moltes persones que viuen soles i agraeixen que hi anem a fer-los companyia, a acompanyar-les a caminar, a parlar de tot una mica. I recorden i enyoren, i s'adonen del llarg camí que ja han fet i les coses maques que han viscut. I això no els hi treu ningú. I jo, sempre aprenc alguna cosa.
També he tingut la possibilitat d'anar a alguna sessió de formació on t'obren els ulls a moltes mancances de la societat actual i et donen fórmules i eines per gestionar-ho millor. Per tant, tan sols puc dir coses bones d'aquesta entitat: "Càritas", "Caritat", "Generositat en el judici del proïsme i de les seves accions".
Bona festa Major a tothom!!!
- Núria Giol -

Casal d'Avis CAN BLAT

En l'escrit del programa de Festa Major del 2019, començàvem fent un petit resum del tradicional Homenatge a la Vellesa del 24 de Juny, també incloíem una foto de les persones que complien els 90 anys.
Enguany, i a causa de les circumstàncies especials en les quals estem immersos per culpa de la maleïda pandèmia, s'ha hagut de suspendre o deixar per més endavant els actes programats: Homenatge a la Vellesa, caminades, balls..., millor dit; totes les activitats que es duien a terme al Casal.
També voldríem tenir un petit record per les persones que malauradament, ens han deixat durant el transcurs d'aquests mesos. Descansin en Pau.
Esperant poder tornar a la normalitat quotidiana al més aviat possible, des de la Junta del Casal, desitgem a tothom una bona i el més normal possible Festa Major. **Acompanyada de totes les mesures de seguretat reglamentaries.**

VISCA SANT HILARI I VISCA CATALUNYA

Mifas

Grup MIFAS
Rambla Xavier Cugat, 43 bx - 17007 Girona
972 41 40 41 - 650 09 36 34 (whatsapp)
mifas@mifas.com - www.mifas.cat

Grup MIFAS és una entitat sense ànim de lucre que té com a objectiu millorar la situació social, laboral, econòmica i humana del col·lectiu de persones amb discapacitat física, orgànica i sensorial.
La seu central és a Girona i disposa també de delegacions i punts d'atenció a les poblacions d'Olot, Vilafant, Platja d'Aro, Blanes, Pineda de Mar i Tordera.
Millorar la qualitat de vida de les persones amb discapacitat, el creixement del grup i l'optimització dels recursos, són algunes de les seves premisses. Actualment, és la primera associació de discapacitats físics de Catalunya, amb un gruix de 5.300 persones associades.
Al llarg dels anys, MIFAS ha posat en marxa iniciatives dissenyades des del coneixement i l'experiència per resoldre les mancances reals del seu col·lectiu. A la ciutat de Girona, gestiona un Servei d'Atenció Residencial i un Centre de Salut i Esport per a persones amb o sense discapacitat. A Riudellots de la Selva i a Vilafant, disposa de dos centres de dia que ofereixen una alternativa a la inserció laboral de persones adultes i amb reconeixement de grau que no tenen un nivell d'hàbits i habilitats suficients per accedir a un contracte de treball.
A més, Mifas gestiona un Servei d'Integració Laboral amb l'objectiu de promoure la inserció laboral del col·lectiu i és propietària i administra tres Centres Especials de Treball, creats per oferir una ocupació a persones amb un alt risc d'exclusió social i amb dificultats per treballar a l'empresa ordinària.

Entre d'altres, realitza accions de sensibilització i té una secció esportiva amb diferents especialitats.

Oncolliga

Tots estem exposats a què un dia ens arribi la mala noticia d'una malaltia greu que limitarà la nostra vida. Quan això succeeixi, haurem de conviure-hi, i ens serà beneficiós saber trobar el bé que hi ha en el mal. Tota malaltia té una part que pot ser generadora de salut.
Viure la malaltia d'una manera sana pot consistir a tenir el mínim de limitacions per continuar sent "nosaltres mateixos ". Això serà més fàcil si disposem de la informació necessària i la utilitzem.
Qui no té objectius a complir si no està malalt tampoc està sa. Durant la malaltia, l'objectiu de continuar donant sentit a la nostra vida, utilitzant aquells camps que encara no els tenim vetats, assumint el problema, ens fa més saludables.
Si caiem malalts i ens trobem perduts caldrà fer un gir. Qualsevol crisi és, en si mateixa, una oportunitat de canvi. No oblidem que hi ha qui ens pot ajudar. L'Oncolliga, la Lliga Catalana d'Ajuda al Malalt de Càncer, té com a objectiu prestar assistència i ajut personal i col·lectiu als malalts de càncer i a les seves famílies. Disposa d'atenció psicològica, assessorament legal, fisioteràpia a domicili, préstec de material i d'altres serveis.
Des d 'Oncolliga Sant Hilari volem agrair a totes les persones i establiments que han col·laborat amb nosaltres per poder arribar als nostres objectius.
Us volem demanar també si podeu col·laborar amb nosaltres com a voluntaris per ajudar-nos en les tasques de recaptar diners. Quants més siguem més coses podrem fer en benefici del malalts i familiars del càncer.
BONA FESTA MAJOR!

Donants de Sang

Felicitem i agraïm als donants de sang les seves donacions que, un any més, han contribuït a salvar milers de vides a casa nostra.
Hem de gaudir d'aquesta Festa Major, un tant atípica, i alhora sentir-nos orgullosos de la feina que fem.
Hem de preparar-nos perquè poden venir temps difícils, però l'arrelament que tenim amb la societat ens farà tirar endavant. Sabem que els donants de Sant Hilari hi seran.
Més de 50.000 persones van donar sang a Catalunya durant les setmanes de la Covid-19. Va haver de canviar la metodologia de les donacions i això va ser possible, en part, gràcies a les noves tecnologies. Per exemple, calia sol·licitar cita prèvia al web "donarsang.gencat.cat" per evitar acumulacions de donants i així poder mantenir les mesures de seguretat.
Les transfusions de sang que van necessitar els malalts de Covid-19 van ser, majoritàriament, per anèmies i necessitat de ferro. Gràcies a les vostres donacions sempre hem estat a disposició d'oferir components sanguinis en cas d'urgència.
Les reunions de coordinació tampoc es van aturar i es van poder fer telemàticament, com podeu veure a la fotografia.
Quanta solidaritat i quanta generositat! Moltes gràcies a vosaltres i també a tots els professionals que ho han fet possible.
Si podeu, doneu sang, doneu vida, sou imprescindibles!

Bona Festa Major!

Les Violetes

Ja tornem a tenir la Festa Major aquí i avui, més que mai, Les Violetes us volem desitjar que pugueu gaudir-la amb molta salut i amb tots els que us estimeu.
Durant el darrer any, la nostra Associació de dones ha anat organitzant activitats que han permès a les sòcies sentir-se solidàries, compromeses, acompanyades i valentes. Ha estat molt important per a nosaltres transmetre a tots els hilariencs el nostre rebuig a la violència de gènere i, alhora, fer-los partícips a través de concentracions i activitats diverses, a expressar en veu alta que Sant Hilari no accepta aquesta xacra.
Ens heu pogut veure, també, venent plantes o organitzant sortides amb l'objectiu de recaptar diners per a fins solidaris. O proposant xerrades i presentacions de llibres que ens han ajudat a valorar-nos com a dones i persones.
Però també ens hem divertit: hem anat al teatre, d'excursió i hem aconseguit entre totes que, tant el dinar de sòcies com el del dia de la Dona treballadora, fossin un èxit.
Finalment, us volem convidar a formar part de la nostra Associació perquè les dones de Sant Hilari, quan ens unim, som més fortes.

https://www.facebook.com/LaVioletaSantHilari/
lavioleta.shs@gmail.com

Vermut dia de la Dona

Performance Un violador en el teu camí

ENTITATS

MOVIMENTS DEMOGRÀFICS

El moviment demogràfic de l'any 2019 ha estat negatiu respecte a l'any anterior. A l'inici del 2019 estaven empadronades a St. Hilari 5.782 persones i en acabar-lo n'hi havia 5.736; per tant hi ha hagut creixement negatiu de 46 persones.

Durant l'any 2019 a Sant Hilari hi ha hagut 51 naixements. Pel que fa a defuncions n'hi ha hagut 55, això no vol dir que totes aquestes defuncions estiguessin empadronades al poble; aquest detall fa que la dada final no sigui del tot precisa. Per tant quan als habitants de Sant Hilari d'inici d'any hi afegim els naixements i hi restem les defuncions ens surt una dada que comparant-la amb els hilariencs empadronats a final d'any 2019 ens dona un decreixement de 42 persones que no coincideix amb el total de les dades generals pel que hem comentat sobre les defuncions i el moviment constant de població.

Quan analitzem la procedència de la població actual de St. Hilari veiem que un 15,23% de les persones que viuen al poble no és de l'estat espanyol, ha baixat 4 punts respecte el 2018. Ho concretem per continents: d'Amèrica nord, central i sud n'hi ha 83, de l'Àfrica 514, del continent Asiàtic 15 i de la resta d'Europa 262.

Pel que fa als matrimonis, durant el 2019 se'n van celebrar 21.

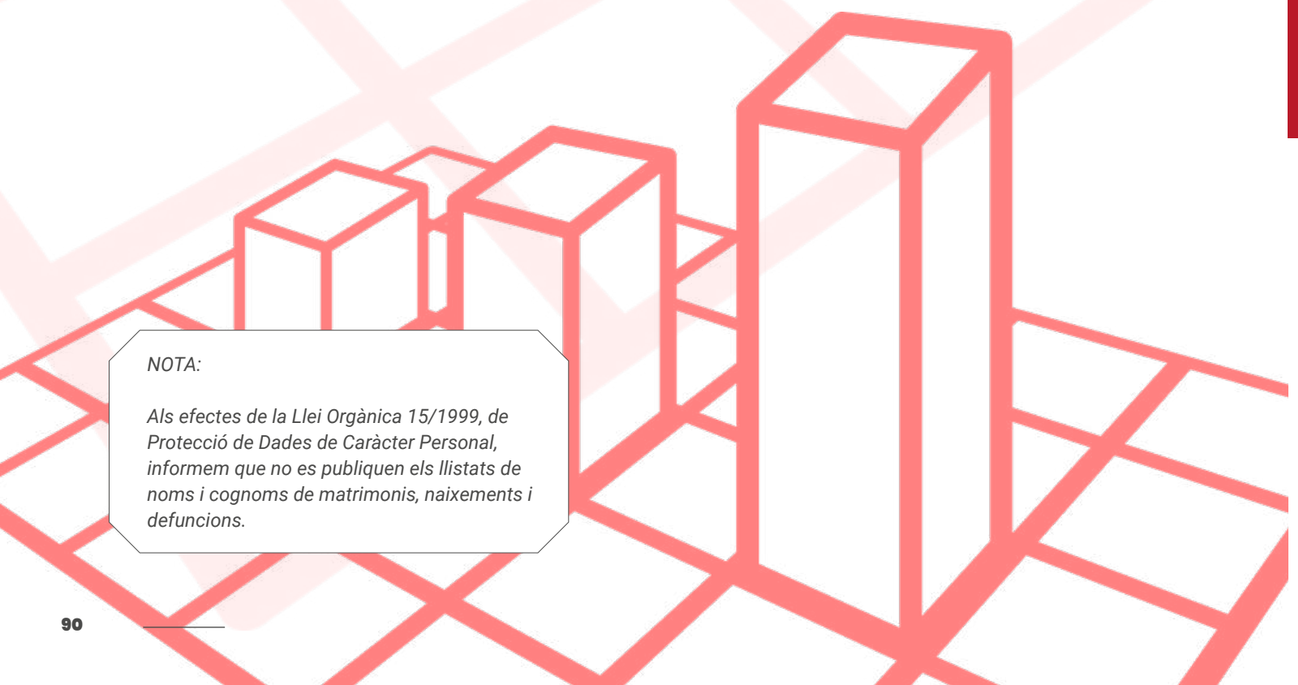

NOTA:

Als efectes de la Llei Orgànica 15/1999, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, informem que no es publiquen els llistats de noms i cognoms de matrimonis, naixements i defuncions.

TELÈFONS D'INTERÈS

Ajuntament (oficines)	972 86 81 01	ajuntament@santhilari.cat
Biblioteca	972 86 80 08	biblioteca@santhilari.cat
Casa Cultura	972 86 86 56	casadecultura@santhilari.cat
Deixalleria Municipal	972 86 88 51	natalia_germansalum@hotmail.com
	639 15 24 43	
Material Voluminós i Poda	93 765 31 51	
Espai Jove	621 20 72 27	tecnicjoventut@santhilari.cat
Instal·lacions esportives i piscina municipal coberta	972 86 97 62	info@cemsanthilari.cat
Museu Guilleries	972 86 94 47	museuguilleries@santhilari.cat
Oficina de Turisme "Can Rovira"	972 86 96 86	oficinaturisme@santhilari.cat
Ràdio Sant Hilari	972 87 23 00	radiosantthilari@gmail.com
Residència Gent Gran	972 87 28 00	residenciaggshs@sumaracciosocial.cat
Tanatori	972 20 23 35	tanatorigirona@memora.es

Seguretat Ciutadana - Sanitat

Emergències	112	
Mossos- Santa Coloma -	112	
Violència Domèstica	016	900900120@gencat.cat
	900 900 120	
Guardia Municipals	972 86 81 23	guardiamunicipal@santhilari.cat
	699 49 20 60	
Àrea Bàsica de Salut -CAP-	972 87 22 77	
Ambulàncies Guilleries	972 41 00 10	
	640 64 95 66	
Framàcia Broto	972 86 80 98	joseprbroto@cofgi.org
Farmàcia Muntalt	972 86 90 49	fxaviermuntalt@cofgi.org

Serveis Diversos

Aula de Música Municipal	606 67 41 58	femmusicajunts@gmail.com
Casal de Gent Gran "Can Blat"	972 86 87 32	associaciocanblat@gmail.com
Escola Guilleries	972 86 87 29	b7003434@xtec.cat
Col·legi Sant Josep	972 86 94 83	col-santjosep@xtec.cat
	972 86 81 46	
Correus	972 86 94 00	santhilari_sacalm.girona@correos.com
Escola Bressol Municipal La Baldufa	972 87 28 88	labaldufa@santhilari.cat
IES Anton Busquets i Punset	972 86 93 58	b7004517@xtec.cat
Llar Infantil Les Cent Fonts	972 86 80 61	llar-centfonts@xtec.cat
Parròquia de Sant Hilari	972 86 82 22	bmrtsf@hotmail.com

COL·LABORADORS

AGÈNCIES DE VIATGES

Rossell Vacances	972 86 80 79		lluis@rossellvacances.cat

ARQUITECTES, ARQUITECTES TÈCNICS I ENGINYERS

C2 ARQ SLP (gestió integral de projectes)		625 448 904	c2arq@c2arq.cat
Gstió arquitectes & arquitectes tècnics (Gerard Tordera)		619 906 578	info@gstio.cat
Isabel Font Mercader (arquitecta)	972 87 20 41	693 454 258	fontmercader@hotmail.com
Jaume Pallarols Canaleta (enginyer tècnic industrial)	972 86 81 64		info@jpallarols.com
Jordi Rotllant (arquitecte tècnic)		620 207 315	jrotllant@aparellador.cat
Maria Cerver (arquitecta tècnica)	972 86 93 06	630 685 930	mariacerver@gmail.com
Mª Carme Saurina Porta (dissenyadora d'interiors)		610 562 233	estudienblau@infonegocio.com

ASSESSORIES I ASSEGURANCES

Agència Suy	972 86 88 33		agenciasuy@gmail.com
Gestoria A.C.A. J. González	972 87 21 75		assessoria.aca@gmail.com
Mapfre - G. Assegurador	972 86 90 50		nripoll@mapfre.com
Núria Torrent	972 86 90 68	689 862 741	ntempreses@gmail.com
Saballs Gestió, S.L	972 86 81 15		sthilari@saballsgestio.com
Vilabella Assessoria i Gestió, SLU	972 86 81 82		info@vilabella.net
Adeslas- Lorena Ciriello Suárez		617 641 633	info@tusegurohoy.es

BARS

Bar Ca la Fina	972 86 86 48		
Bar Chapete	972 86 99 94	615 515 586	
Bar Club	972 86 99 07		
Bar Juani	972 86 83 69		
Bar Felix		625 447 211	
Bar Florida		642 612 115	
Bar Granja Tivoli	972 86 80 42		granjativoli@hotmail.com
Cafeteria Bar Moragues	972 86 91 23	655 895 477	
Pub la Cabanya		647 562 520	

BENZINERES

Estació de Servei Sant Hilari BP	972 87 20 30		Nfloriach@centraldebenzineres.com

CARNISSERIES I CANSALADERIES

Carns i embotits Homs	972 86 82 92	639 237 292	albert.santaugini@gmail.com
Can Barnet	972 86 87 47	722 669 371	canbarnet@gmail.com
Carnisseria Pagespetit	972 86 94 76	686 178 312	tarres.josep@gmail.com
Carns i embotits Masó	972 86 82 41		
Carnisseria i xarcuteria can Cisquet	972 86 82 67	619 171 910	carnisseria.cancisquet@hotmail.com
Joan Valls Bosch- Can Cabré	972 86 82 11	625 408 616	

CENTRES DE BELLESA

Àngels Suy (Estètica i salut)	972 87 23 56	619 183 371	suyestetica@yahoo.es
Clips	972 87 28 53	680 289 256	shsclips@gmail.com
Estètica i Teràpia E.Elias	699 018 468	649 591 237	estetica_elias_04@hotmail.com
Estètica Styl- Làser de Diode	972 86 82 70		evallsa@hotmail.com
Filu centre estètica	972 86 84 70	699 968 480	info@esteticacarme.com
Maria Roquet	972 86 84 14		
Silvia Cornellà	972 86 82 65		
Rosa Crous	972 86 88 37	607 318 658	

CLÍNICA DENTAL

Clínica Dental Dr. Joan Mª de Ribot i Porta	972 86 98 14		
Clínica Dental Sant Hilari		675 462 460	

CLÍNICA VETERINARIA

l´Eriçó Blau	972 86 87 53	630 177 405	cveterinariblau@gmail.com

COMERCIALS

Comercial Màiquez S.L.	972 86 91 28	654 567 613	info@comercialmaiquez.com
Comercial Filor	972 87 21 32	684 166 531	jordi@comercialfilor.cat

COMESTIBLES

Aliments Es-Pla		667 756 760	
Carns i embotits Homs	972 86 82 92	639 237 292	albert.santaugini@gmail.com
Bonpreu	972 12 92 58		s0109@bonpreu.cat
Fruiteria i Celler Jordi Bayés	972 97 61 56		fruiteriajordi@gmail.com
Magatzem Collsabena	972 86 86 05		rafi.collsabena@hotmail.com
Pastes Canigó (Joan Vidal)	972 86 80 33	650 602 675	pastescanigo@gmail.com
Productes agroalimentaris Ponet	972 87 22 84	659 909 583	rosellmoragas@hotmail.com
Supermercat Charter Consum	972 86 92 87		rstores.sl@gmail.com
Supermercat Condis	972 86 85 61		c0295@condis.es
Supermercat Suma (celler)	972 86 87 10		supercesc.erra@gmail.com

CONFITERIES

Pastisseria Duran	972 86 81 14		annaduranfuguet@gmail.com
Pastisseria Fornés	972 86 80 85		
Pastisseria l'Artesà	972 87 39 94		
Pastisseria Malet-Torrent	972 86 93 08		info@malet.cat
Pastisseria Masó	972 86 94 85	678 334 738	josepmariamaso@hotmail.es

CONSTRUCCIONS METÀL·LIQUES

Art Català	972 86 82 91		artcatala@grn.cat
Rolen- Moca	972 86 80 81		
Taller Nou Sant Hilari, SL	972 86 91 88	679 582 793	tallernou@gmail.com
		617 549 114	

CONSTRUCTORS D'OBRES I SERVEIS IMMOBILIARIS

Albert Baena Prat		617 291 173	abpaleteria@gmail.com
Antoni Brugué Casas	972 87 21 25		antonibrugue@gmail.com
Construccions Àngel Toro	972 86 92 43	610 228 381	atoroluque@hotmail.com
Construccions Casas (Albert Casas)	972 33 65 67	660 001 671	construccionscasas@gmail.com
Construccions Josep Carrillo		690 870 989	carrillo.jose.1969@gmail.com
Construccions i reformes Dani Juvanteny		649 591 546	
Construccions Roc, S.L	972 86 83 39	605 824 965	construccionsroc@gmail.com
Obres i reformes Vilamala		650 117 315	
Obres Molist, S.L.	972 86 87 18	639 394 103	
Obres Montseny, S.L.U.		699 141 748	
Obres Salvador Bosch	972 86 95 00	688 919 980	vadobosch1970@gmail.com
Obres Jordi Marcó	972 86 95 52	650 326 973	obresjmarco@gmail.com
Roura Construcció - Joan Roura Font	972 87 20 92	620 361 282	rouraconstruccio@gmail.com

SERVEIS IMMOBILIARIS			
Finques Valls	972 16 27 19		valls@finques-valls.com
Gstió Arquitectes & arquitectes tècnics (Gerard Tordera)		619 906 578	info@gstio.cat
Vilabella Assessoria i Gestió, SLU	972 86 81 82		info@vilabella.net
COPISTERIA			
Menta Solucions Gràfiques		686 966 648	hola@mentasolucions.com
DISTRIBUCIONS DE BEGUDES			
Distribucions Josep Molas		625 335 510	jmolas67@gmail.com
DROGUERIES			
Düca	972 86 80 01	699 615 342	marmora.65@gmail.com
ELECTRICITAT INDUSTRIAL			
Mecalec Solucions,S.L	972 01 17 48		mecalec@mecalec.cat
ELECTRODOMÈSTICS			
Botigues Rossell-Confort electr.	972 86 96 95	633 318 063	joseprossell@confort-electro.com
Electro-Porcel (venda i reparació)	972 86 87 42		satporcel@perfil.cat
Josep Garcia (reparació i manteniment)		646 597 278	
Lampisteria Can Vilamala	972 86 93 14	690 870 991	canvilamala@canvilamala.com
Singh Telecom	972 86 99 59	634 002 200	singhtelecom1@hotmail.com
ENSENYAMENTS			
Centre Formació Permanent d'Adults	972 86 86 56		casadecultura@santhilari.cat
Escola Guilleries	972 87 87 29		b7003434@xtec.cat
Col·legi Sant Josep	972 86 81 46		col-santjosep@xtec.cat
Escola de Música de St.Hilari	972 87 21 64	626 937 855	femmusicajunts@gmail.com
IES Anton Busquets i Punset	972 86 93 58		b7004517@xtec.cat
Llar Infantil "Les Cent Fonts"	972 86 80 61		llar-centfonts@xtec.cat
Escola Bressol Municipal "La Baldufa"	972 87 28 88		labaldufa@santhilari.cat
SH Concept Formació		672 371 690	formacio@shcformacio.com
ESTANCS			
Casa Mimó	972 07 48 61		estanc1.santhilari@gmail.com
Estanc Duran	972 86 80 05		
ESPECTACLES			
Cinema Catalunya	972 86 81 46	972 86 94 83	apf@colsantjosep.cat
ESPORTS			
Centre Esportiu Municipal	972 86 97 62		info@cem.santhilari.cat
EXCAVACIONS			
Excavacions i Àrids Joan Rovira		616 446 688	info@excavacionsjrovira.com
Excavacions Pagès, SL	972 87 21 94	606 936 940	excavaciopages@gmail.com
FARMÀCIES			
J. R. Broto Soucheiron	972 86 80 98		joseprbroto@cofgi.org
Xavier Muntalt Brugués	972 86 90 49		fxaviermuntalt@cofgi.org
FERRETERIES			
Camó-Ridorsa, Can Jombo	972 86 83 08		canjombo@qfplus.com
FERROS FORJATS I CARROSSERIES			
Abricometal (Francesc Silva)		618 851 888	abricometal@gmail.com
Art Català	972 86 82 91	972 86 95 18	info@artcatala.es
Bonjoch, S.L.	972 87 39 00		bonjoch@bonjoch.net
Serralleria d'alumini Sacalm	972 86 96 18	605 800 148	alu.sacalm@gmail.com
Serralleria Solà, SL	972 87 21 57	648 122 443	serralleria.sola@gmail.com
Serralleria Toni Juvanteny		635 629 575	tjserralleria@gmail.com
FLEQUES			
Antiga Casa Forner Nou	972 87 28 91		
El Crostó (granja-cafeteria)	972 86 94 56	608 608 067	elcrostodesanthilari@gmail.com
Fleca Artesania Danés	972 86 87 97		
Forn de pa Solà	972 87 21 07		
La Dama d'Ayma	972 86 94 12		
FLORS, PLANTES, JARDINERIA I CULTIUS FORESTALS			
Cultius La Pedra Llarga	972 86 95 71	646 711 567	lapedrallarga@gmail.com
Cultius Miralpeix SL	972 86 89 26		cultius@miralpeix.com
Cultius Sacalm		606 100 877	cultius.sacalm@gmail.com
Plantes Masó Sant Hilari	972 87 39 04	680 959 343	plantesmasosanthilari@gmail.com
Vivers Guilleries, S.L	972 87 21 94	606 865 399	info@viversguilleries.com
FOTÒGRAFS			
Irene Fotògraf	972 86 85 01	635 480 924	irenefotograf@gmail.com
FUSTERIES I MOBLES			
Avet Blau	972 86 97 23	Fax: 972 86 97 22	mobleslavetblau@hotmail.com
Bellmoble	972 86 81 86		info@bellmoble.com
FIAM - Aymerich	972 86 81 72		fiamaymerich@gmail.com
Fusteria Damià Masó		626 757 170	
Fusteria Viladelbosch	972 86 91 09	639 411 107	fviladelbosch@hotmail.com
JMJ Fusteria i Decoració	972 86 97 70	675 655 575	info@jmjfusteriaidecoracio.com
Joan Jumbert Solé	972 86 87 66	616 436 032	joan.jumbert@gmail.com
Miquel Rovira S.L.	972 86 82 48	630 679 444	
Ramon Llopis	972 86 87 14	696 575 299	fusteriaramonllopis@gmail.com
Fusteria Muntalt - Joan Juvanteny	972 87 22 80	630 622 917	fusteriamuntalt.joanjros@gmail.com
FUSTES			
Cornellà , S.C.P. (serradora)	680 222 805	608 432 369	serradoracornella@live.com
Fustes Sant Hilari, S.A.	972 87 21 80	692 945 528	antoni@maderassanhilario.cat
GRÀFIQUES I PUBLICACIONS			
Gràfiques Montseny	972 86 84 06		info@montseny-impressors.com
HOTELS, HOSTALS, FONDES, CASES RURALS I RESTAURANTS			
Agent Turístic			
Àrea Forestal recreativa i de picnic "Camins de Bosc"		619 586 205	caminsdeboscsl@gmail.com
Hotels, hostals i fondes			
Vilar Rural de Sant Hilari	972 87 28 20		infosanthilari@vilarsrurals.com
Hotel Balneari Font Vella	972 86 83 05		info@balnearifontvella.cat
Hotel Ripoll Restaurant	972 86 80 25		info@hotelripoll.com
Hostal Torras Restaurant	972 86 80 96	649 087 563	info@hostaltorras.com
Fonda Rita	972 86 80 09	696 786 801	fondarita@gmail.com
Restaurants			
Bar Restaurant Aquari " Can Pinotxo"	972 86 93 69	649 192 438	restaurantaquari@hotmail.com
Bar Restaurant Ca la Fina	972 86 86 48		
Bar Restaurant Bar Montseny	972 87 29 67		montseny.shs@gmail.com
Bar Restaurant Ca La Marta	972 86 89 18		restaurant@calamarta.com
Els Cortals	972 86 87 95		www.elscortals.cat
L'Isard	972 86 96 09	637 989 613	
La Roda	972 87 39 60		larodasthilari@gmail.com
Mª Verdolet	972 86 81 06		info@verdolet.cat
Cooking Box (menjar per emportar)		660 703 647	
Pizzeria Braseria Villavecchia	972 86 95 64	654 309 228	villavecchiascp@gmail.com

Col·laboradors

JOIERIES I RELLOTGERIES

Joieria i Rellotgeria J.Breix	972 86 80 57		
La Guilleta Joies	972 86 95 15		mercenogueras68@gmail.com

LAMPISTES I MANYANS

Argemí Instal·lacions	972 86 95 24	638 846 752	info@argemi.cat
Instal·lacions Carreras	972 86 81 43	607 547 878	i.carreras@outlook.com
Instal·lacions J.Pallarols, S.L.	972 86 81 64		info@jpallarols.com
Lampisteria Can Vilamala	972 86 93 14	670 895 563	canvilamala@canvilamala.com
Lampisteria Insteny - Xavi Juvanteny	972 86 81 04		info@insteny.com
Remiendos Paco Rojas (Tot tipus de manteniment per la llar)	972 86 93 87	648 254 837	pacorojas.r@gmail.com
Lampisteria Instalcomas		619 623 246	instalcomas@hotmail.com

LLENYA

Llenyes Josep Valls	972 87 20 52	628 090 165	ancose68@gmail.com
Riudecos (llenyes i productes forestals)	972 86 04 53	609 832 112	riudecos@riudecos.com
Excavacions i llenyes Pagès, S.L	972 87 21 94	606 936 940	excavaciopages@gmail.com

LLIBRERIES, COPISTERIES I PREMSA

Can Vilamala	972 86 93 14	670 895 563	canvilamala@canvilamala.com
Casa Mimó		687 510 758	ilamo639090@gmail.com
Jeimar	972 16 24 01		jeimar@telefonica.net

LOTERIES

Trèvol Dolç	972 86 99 61	609 767 846	teredias84@gmail.com

MANANTIALS EN EXPLOTACIÓ

Font del Subirà	972 86 82 40		ceam@fontsubira.com
Font Vella	972 86 82 50		
Fontdor	93 300 43 18	972 86 90 26	fontdor@vichycatalan.es

MANTENIMENTS INDUSTRIALS

Mecanitzats Macavi, SL	972 87 39 92		oficina.macavi@gmail.com
Mecanitzats Cersa, S.L	972 86 95 48		mecanitzatscersa@gmail.com

MECÀNICS I COMPRA-VENDA DE COTXES

Autotaller Pau	972 86 82 35	672 059 303	autotallerpau@gmail.com
Autoreparacions TGB (Mecànica de cotxes)	972 86 95 06	665 517 502	info@autoreparacionstgb.com
Autoreparacions Viladelbosch	972 86 94 70		viladelbosch@gmail.com
Garatge Guilleries-Citröen	972 86 88 73		info@guilleries.com
Garatge Trima, S.L. Seat (Grup Volskswagen) Servei de grua	972 86 83 28		taller@garatgetrima.com
Grup Cadere (venda de cotxes Renault, Dacia i Nissan)	972 84 28 11	682 291 672	pep@grupcadere.cat
Motos Malet, S.L.	972 86 90 38	600 375 891	motosmalet@hotmail.com
Motos Villegas (venda i reparació de motos, bicicletes i ma-	972 87 22 12	665 527 433	motosvillegas@hotmail.com
quinària agrícola)	972 86 94 23	625 071 037	planxisteriatonimaso@gmail.com
Planxisteria i pintura Toni Masó	972 86 80 95		jcasas1801@gmail.com
Tallers Casas-Güell - Opel - Suzuki - Hyundai			

MODA, MERCERIES I CONFECCIÓ

Confeccions Montse	972 86 94 72		montse.confeccions@gmail.com
Drapps	972 86 93 71		drapps15@hotmail.com
Teresa Ripoll	972 86 82 08		info@teresaripoll.com
010 SHS		629 009 590	010shs.complements@gmail.com
Little dreamers (Raquel Gomez)		609 082 658	info@littledreamers.es
Vadevalents (Erola Garriga)		625 824 542	vadevalents@gmail.com

MEDICINA, MEDICINA ALTERNATIVA I ALTRES

Centre de fisioteràpia Teresa de Ribot i Porta	972 86 92 08		
Joan Torres, medicina i dietètica	972 86 89 42	636 577 334	guitartlourdes@hotmail.com
Centre Vitalnatur Jordi Vila, Osteòpata		669 175 929	info@osteopatiajordivila.com
Sacalm Salut, centre de Fisioteràpia-Osteopatia	649 546 081		sacalmsalut@gmail.com

OBJECTES DE REGAL

deCOR-a	972 86 88 33		agenciasuy@gmail.com

ÒPTIQUES

Estrada Centre Òptic (òptica i aparells auditius)	972 86 95 42		www.opticaambulatori.com
Òptica Xica	972 86 89 60		opticaxica@gmail.com

PEIXATERIES

Peixateria Llorà	972 86 83 21		peixosllora@gmail.com

PERRUQUERIES

BeArtist	972 86 82 94		bea_hj_@hotmail.com
Clips	972 87 28 53	680 289 256	shsclips@gmail.com
Carme Garriga	972 86 80 20		cgllopis@hotmail.com
Carme Ramon (home i dona)	972 86 89 51		carmeramonbasela@gmail.com
Louan	972 87 21 50		louan@louan.net
Maria Roquet	972 86 84 14		perruqeriamariaroquet@hotmail.com
Perruqeria Silvia	972 86 82 65		silviacornella@yahoo.es
Perruqueria Elias	972 86 83 75	649 591 237	estetica_elias_04@hotmail.com
Perruqueria Elvira (home i dona)	972 86 94 58	625 405 921	verdolet2@gmail.com
Perruqueria Imatge (home i dona) i estètica	972 86 97 82		imatge2003@hotmail.com
Perruqueria Josmay (depilacions)	972 86 93 48		josmay.27@hotmail.com
Monsil Perruqueria	972 86 89 97	658 257 750	p.montsesilvia@gmail.com
Perruqueria Styl (home i dona)	972 86 82 70		evallsa@hotmail.es
Rovira Perruquers	972 86 85 08	674 336 163	roviramaso@gmail.com

PINTORS

Pintures Teodoro Arteaga - Andreu Arteaga	972 86 82 32	670 201 046	info@pinturestarteaga.cat
Pintem per art, S.L		636 771 814	pintemperartsl@gmail.com
Pep Molas pintura		660 311 191	pepmolas75@hotmail.com
Jam pintor		635 685 440	jamcolor74@gmail.com

PSICOLOGIA

Estímul (logopèdia, pedagogia, psicologia)		676 428 145	nuriafabregasc@gmail.com

SABATERIES

Calçats Comas	972 86 95 26	628 120 599	calçatscomas@hotmail.com

Reparació de calçat

4 elements sabaters		627 374 508	sabaters4elements@icloud.com
(reparació i modificació del calçat.Ressolem trail i moto)			

TORNERIES

Artesania Artidecoració, S.L.	972 86 82 14	617 539 455	joaquimsaurinaporta@gmail.com
Artesania Danés, S.L.	972 86 87 97		art.danessl@grn.es
Artesania i mobles J. Teixeira	972 87 23 03		teixeira@artesaniateixeira.com
M.D.C., S.A	972 87 22 26		mdc@mdc.es
Manufactures Sacalm	972 86 90 41		mansacalm@gmail.com
Packaging Solà. SLU (Albert Puig)	972 86 88 55		info@solasl.com

TRANSPORTISTES

Teisa- Hispano S.A	972 20 48 68		comercial@teisa-bus.com
Transports J. Valls	972 87 20 59	699 573 382	ancose68@gmail.com
Transports Jordi i Carles Elias	606 918 061	636 015 722	transjelias@hotmail.com
Transports Josep Canaleta i fills	972 86 92 01	699 978 314	
Transports Ricard Moragas i Fills	972 86 86 07		moragas@moragas.com
Transports Soler	972 86 83 74	608 437 011	trans.soler@hotmail.com

TROFEUS, PUBLICITAT I REGALS D'EMPRESA

Trofeus Wanscat. Grup Wanscat	972 87 22 23	610 414 076	info@wanscat.cat

VARIS			
Aporta	972 87 23 51		
Assercat suport, S. C (C. Doctor Morales num 6- local)	678 878 311	617 899 691	
Autoescola Vial-2	972 86 88 38	610 420 419	vial2shs@hotmail.com
Cinema a la Fresca (J. Jumbert)		616 436 032	joan.jumbert@gmail.com
Fedor, S.A.	972 86 82 00	609 738 870	fedorsa@fedorsa.com
Hidroserveis Guilleries, S.L. (Bombes d'aigua i instal·lacions)		659 430 864	hidroserveis@gmail.com
Magatzems Sant Hilari	972 86 80 11		
Material Construcció Guilleries, GRUP GAMMA	972 87 21 05		guilleriesgamma@gmail.com
SH Concept Formació		672 371 690	formacio@shcformacio.com
Tintoreria Destaca		607 701 113	asarbo@gmail.com

VINS I BEGUDES			
Art&vi (celler degustació)	972 86 88 52	649 964 415	guillemartivi36@gmail.com
El Celler d'en Jordi		659 446 469	cellerdenjordi@gmail.com
Magatzem Collsabena	972 86 86 05		rafi.collsabena@hotmail.com
Productes agroalimentaris Ponet	972 87 22 84	659 909 583	rossellmoragas@hotmail.com

GRÀCIES

TANCAMENTS FUSTERIA
JMJ
ALUMINI PVC
C/ Mn Palà, 10
17403 Sant Hilari - Gi -
972 86 97 70
info@jmjfusteriaidecoracio.com

INSTAL·LACIONS CARRERAS
Miquel Carreras Artigas
- Aigua, Gas i Electricitat.
- Calefacció, biomassa, aire condicionat.
- Antenes TV.
- Automatització.
- Programació d'Autòmats.
- Manteniment Industrial.
Oficina: Passeig Font Vella nº19
Telf. 607547878 972868143
i.carreras@outlook.com
17403 SANT HILARI SACALM
GIRONA

Vilar Rural de Sant Hilari Sacalm
SERHS

DISTRIBUCIONS JOSEP MOLAS
Distribucions Josep Molas
C/ Tres creus, 72
17403 Sant Hilari Sacalm
Girona
Josep 625 335 510
Nati 696 765 909
jmolas67@gmail.com

Mobles avet blau
C/Piscina, 117 - tel. 972 86 97 23
17403 Sant Hilari Sacalm
mobles.avetblau@hotmail.com
www.mobles.avetblau.com

l'eriçó blau clínica veterinària
Urgències:
630 17 76 05
Horari:
Dimarts, Dijous i Divendres
10:00 a 13:00 i de 16:00 a 19:00
Dimecres i Dissabte
10:00 a 13:00
Marta Iglesias
Veterinària col.4652
Plaça Jacint Verdaguer nº 6
17403 Sant Hilari Sacalm Girona
Telèfon: 972 86 87 53
cveterinariblau@gmail.com

VILABELLA
Assessoria Corredoria d'assegurances Immobiliària
Seguim al teu costat
www.vilabella.net - info@vilabella.net - Tel. 972868182

Filor comercial
Matèries primeres per Hosteleria i Pastisseria
Jordi Carreras- Tel. 972 872 132 / 684 166 531
jordi@comercialfilor.cat www.comercialfilor.cat

ROLEN
ROLEN-MOCA TECHNOLOGIES

GSTIO
arquitectura & immobiliaria
GERARD TORDERA XANDRI
www.gstio.cat / info@gstio.cat / 619.906.578

LAV
Laboratori d'Arquitectura i Vida
@lavgirona / lav.cat / 625 44 89 04

Editat per les Àrees de Cultura i Festes de l'Ajuntament de Sant Hilari.

De les fotografies antigues, se n'indica la procedència. L'Ajuntament ha convidat a participar totes les diferents entitats del poble i s'han publicat tots els escrits que han arribat. L'Ajuntament no comparteix, necessàriament, l'opinió dels autors. No és permesa la reproducció total o parcial dels escrits i de les fotografies sense permís dels autors. Coordinació: Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm.

"Navegant per la igualtat" de Jordi Saurina Cros